DIGITALES ARCHIV

ZBW – Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft
ZBW – Leibniz Information Centre for Economics

Kirkeberg, Mads Ivar; Lune, Harald

Book

Enslige mindreårige flyktninger 1996-2018 : demografi, utdanning, arbeid og inntekt

Provided in Cooperation with:
Statistics Norway, Oslo

Reference: Kirkeberg, Mads Ivar/Lune, Harald (2020). Enslige mindreårige flyktninger 1996-2018 : demografi, utdanning, arbeid og inntekt. Oslo-Kongsvinger : Statistisk sentralbyrå.

This Version is available at:
http://hdl.handle.net/11159/4085

Kontakt/Contact
ZBW – Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft/Leibniz Information Centre for Economics
Düsternbrooker Weg 120
24105 Kiel (Germany)
E-Mail: *rights[at]zbw.eu*
https://www.zbw.eu/econis-archiv/

Standard-Nutzungsbedingungen:
Dieses Dokument darf zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden. Sie dürfen dieses Dokument nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, aufführen, vertreiben oder anderweitig nutzen. Sofern für das Dokument eine Open-Content-Lizenz verwendet wurde, so gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

https://zbw.eu/econis-archiv/termsofuse

Terms of use:
This document may be saved and copied for your personal and scholarly purposes. You are not to copy it for public or commercial purposes, to exhibit the document in public, to perform, distribute or otherwise use the document in public. If the document is made available under a Creative Commons Licence you may exercise further usage rights as specified in the licence.

ZBW Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft
Leibniz Information Centre for Economics

Mitglied der Leibniz-Gemeinschaft

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Enslige mindreårige flyktninger 1996-2018

Demografi, utdanning, arbeid og inntekt

Mads Ivar Kirkeberg og Harald Lunde

TALL SOM FORTELLER
RAPPORTER / REPORTS
2020 / 13

Rapporter 2020/13

Mads Ivar Kirkeberg og Harald Lunde

Enslige mindreårige flyktninger 1996-2018

Demografi, utdanning, arbeid og inntekt

Statistisk sentralbyrå • Statistics Norway
Oslo–Kongsvinger

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 30. mars 2020

ISBN 978-82-587-1096-4 (trykt)
ISBN 978-82-587-1097-1 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	**Symbol**
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	…
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	|
Desimaltegn	,

Forord

Denne monitoren omhandler de som har blitt bosatt i Norge som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Vi gir en demografisk beskrivelse av gruppen, og ser nærmere på hvordan det går med dem i årene etter bosetting i Norge. Denne gangen har vi spesielt vektlagt å analysere de ulike bosettings-kohortene med ekstra fokus på deltakelse i utdanningssystemet og arbeids-markedet. Monitoren følger mye av det samme oppsettet som i forrige rapport av Dalgard, Wiggen og Dyrhaug (2018), men enslige mindreårige i barnevernet er ikke med som tema denne gangen. Kapitlet som beskriver inntektssituasjonen til de som er kommet som enslige mindreårige flyktninger, er utvidet sammenlignet med forrige rapport.

Rapporten er utarbeidet av Mads Ivar Kirkeberg (kapitlene 1, 2, 3 og 6) og Harald Lunde (kapitlene 4 og 5).

Statistisk sentralbyrå har tidligere publisert mange ulike rapporter og artikler om enslige mindreårige flyktninger med vektlegging av forskjellige temaer. En nærmere oversikt er gitt i kapittel 1.

Kunnskapsdepartementet har finansiert rapporten.

Statistisk sentralbyrå, 9. mars 2020

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Enslige mindreårige flyktninger er personer som kom til Norge da de var under 18 år, uten foreldre eller andre med foreldreansvar, og som har søkt asyl som enslig mindreårig og fått opphold i Norge på dette grunnlaget. Fra 1996 til og med 2018 har 9 943 personer fått opphold i Norge og blitt bosatt i en kommune som enslige mindreårige flyktninger. Av disse var 9 344 fortsatt bosatt ved inngangen til 2019.

Enslige mindreårige flyktninger fra Afghanistan er den klart største gruppen med en andel på 46 prosent. Deretter kommer de med bakgrunn fra Eritrea (15 prosent), Somalia (12 prosent) og Syria (6 prosent) som de største gruppene. Gutter er i klart flertall med 84 prosent. Drøyt 2 900 personer har familieinnvandret til de enslige mindreårige flyktningene vi følger i denne rapporten. Flest familieinnvandrer til syriske mindreårige med 1,65 personer i gjennomsnitt.

Enslige mindreårige flyktninger er bosatt over hele landet i tilsammen 286 kommuner. En tredjedel av dem var bosatt i de fem største byene, og aller flest i Oslo med om lag 17 prosent. Nær 40 prosent av flyktningene har flyttet fra sin opprinnelige bosettingskommune, og hvor om lag en tredjedel har flyttet til Oslo.

Fullført utdanning og deltakelse i arbeidsmarkedet er viktige faktorer for vellykket integrering. Blant flyktninger i alderen 18–29 år som har kommet til landet som enslige mindreårige, var nær 80 prosent i arbeid eller utdanning i november 2018. Dette er noe lavere enn for befolkningen i tilsvarende aldersgruppe (86 prosent), men likevel en større andel enn hva som er funnet for denne gruppen tidligere.

Andelen i arbeid eller utdanning er høyere for menn (80 prosent) enn for kvinner (74 prosent), og det er betydelige forskjeller etter landbakgrunn. Enslige mindreårige med bakgrunn fra land som Syria og Eritrea har relativt kort gjennomsnittlig botid, lav andel sysselsatte, men stor andel i utdanning eller på introduksjonsordningen. Motsatt ser vi at flyktninger fra land som Sri Lanka, Irak og Afghanistan har lengre botid, høy andel sysselsatte, men klart færre under utdanning.

Inntektsnivået til de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger er lavt sammenlignet med det generelle inntektsnivået i hele befolkningen i samme alder. Blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, 18-29 år, utgjorde median inntekt etter skatt per forbruksenhet kun 58 prosent av inntektsnivået i den jevnaldrende befolkningen i 2018. Forskjellene i relativt inntektsnivå minsker med økende botid. Blant personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og nå i alderen 30-39 år, utgjør median inntekt etter skatt per forbruksenhet 72 prosent av medianinntekten til jevnaldrende i hele befolkningen.

De som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger er sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen, men det er til dels store forskjeller etter landbakgrunn. Mange gjør det klart bedre inntektsmessig etter hvert, og lavinntektsandelen faller klart med økende botid. Men inntektstallene viser også at en del har problemer med å forbedre sin økonomiske situasjon selv etter mange års botid i Norge.

Abstract

Unaccompanied minor refugees are children and young people who arrived in Norway before turning 18 without their parents or anyone with parental responsibility for them, and who applied for asylum and were granted residence in Norway on this basis. From 1996 to 2018, 9 943 unaccompanied minor refugees were granted a permanent residence and settled in Norway. By the beginning of 2019 - 9 344 of them were still residents in Norway.

Unaccompanied minor refugees from Afghanistan are the single largest group (46 per cent, followed by Eritrea (15 per cent), Somalia (12 per cent) and Syria (6 per cent). Boys are in the majority with 84 per cent. About 2 900 persons have subsequently family immigrated to these minor refugees. Most immigrate to Syrian minor refugees with an average of 1.65 persons.

Unaccompanied minor refugees are living throughout the country in more than 286 municipalities. One third are settled in the five largest cities – most in Oslo with 17 per cent. Near 40 per cent of these minor refugees have moved from their first settlement municipality – about a third to Oslo.

Education and employment are important factors for successful integration. Among those settled as unaccompanied minor refugees, now aged 18-29 years, nearly 80 per cent were employed or under education by November 2018 – a higher percentage than in earlier monitors. The corresponding figure for the whole population, in the same age group, was 86 per cent.

A higher percentage of men (80 per cent) than women (74 per cent) are either employed or in education, but there are differences according to country background. Unaccompanied minor refugees from Syria and Eritrea, many with a short time of residence and low employment, are mostly under education or participating in the introduction program for new immigrants. Minor refugees from Sri Lanka, Iraq and Afghanistan have a longer time of residence, high employment rate, and consequently fewer are under education.

The level of income among those settled as unaccompanied minor refugees, is much lower than in the general population at the same age. In the age group 18-29 years, median income per consumption unit was 58 per cent of the general median income level in 2018. However, the level of income rises with time of residence. Among those settled as unaccompanied minor refugees, but now in the age group 30-39 years, median equivalent income was 72 per cent of the median income in the whole population at the same age.

Many unaccompanied minor refugees are at persistent risk-of-poverty as adults. But again, there are substantial differences with respect to country background. As the length of residence goes up, the share of people with persistent low income goes down as income from employment rises. However, many find it difficult to improve their financial situation even after many years of residence in Norway.

Innhold

Forord ... **3**
Sammendrag ... **4**
Abstract ... **5**
1. Datagrunnlag, definisjoner og begreper ... **7**
1.1. Innhold i rapporten ... 7
1.2. Datagrunnlag ... 7
1.3. Definisjoner og begreper ... 9
1.4. Tidligere analyser om enslige mindreårige flyktninger ... 11
2. Avgrensning av populasjonen ... **13**
2.1. Enslige mindreårige asylsøkere ... 13
2.2. Nærmere om populasjonen enslige mindreårige flyktninger ... 14
3. Demografi ... **16**
3.1. Nesten halvparten fra Afghanistan ... 16
3.2. Flest nyankomne fra Afghanistan, Eritrea og Syria ... 16
3.3. Gutter i klart flertall ... 18
3.4. Kvinner har lengst botid ... 18
3.5. Store forskjeller i botid etter landbakgrunn ... 19
3.6. Én av fem er under 15 år ved bosetting ... 19
3.7. Ikke mange mindreårige bosatt i dag ... 20
3.8. De aller fleste bor i landet fortsatt ... 21
3.9. Mange familieinnvandrer til syriske mindreårige ... 22
3.10. Seks av ti er aleneboende ... 24
4. Bosettings- og flyttemønster ... **27**
4.1. Bosetting av de enslige mindreårige flyktningene ... 27
4.2. Flest bor i Oslo ... 28
4.3. Stor variasjon i landbakgrunn ... 28
4.4. Halvparten har flyttet etter fem år ... 29
4.5. Stor tilflytning til Oslo ... 29
4.6. Hvor mange har flyttet fra hvilke kommuner? ... 30
4.7. Flere med lang botid i Oslo ... 31
5. Tilknytning til arbeidsmarked og utdanning ... **34**
5.1. Om bruk av System for persondata ... 34
5.2. Sammenlikning med andre grupper ... 34
5.3. Nær 80 prosent i arbeid eller utdanning ... 36
5.4. Flere i arbeid og utdanning etter fire år ... 37
5.5. Større andel menn er sysselsatt ... 38
5.6. Lavt utdanningsnivå ... 39
5.7. Igangværende utdanning og utdanningsretning ... 40
5.8. Studieretning ... 41
5.9. Høyere sysselsetting blant de eldste ... 43
5.10. Store forskjeller i sysselsetting etter landbakgrunn ... 44
5.11. Sysselsettingen øker med botid ... 45
5.12. Andel aktive etter alder ved bosetting ... 47
5.13. Store forskjeller fra kommune til kommune ... 48
5.14. Arbeidsledighet – registeret gjenspeiler ikke alt ... 49
5.15. Om dem med ukjent status i SFP ... 51
5.16. Yrkesfordeling ... 52
5.17. Under halvparten jobber fulltid blant lønnstakerne ... 53
5.18. Arbeidsmarkedssituasjon 2010-2018 ... 56
5.19. Hvordan har det gått på arbeidsmarkedet med dem som ble bosatt før 2009? ... 56
5.20. Hvordan har det gått med de som ble bosatt i 2009 og 2010? ... 58
6. Inntekt ... **61**
6.1. Store forskjeller i inntektsnivå ... 61
6.2. Aleneboende har lavest inntektsnivå ... 63
6.3. Høyest inntekt hos dem fra Sri Lanka ... 63
6.4. Inntekten øker for de fleste med botiden ... 65
6.5. Endret inntektssammensetning med økt botid ... 66
6.6. Høye andeler nederst i inntektsfordelingen ... 67
6.7. Mange med vedvarende lavinntekt ... 69
Referanser ... **73**
Vedlegg A: Vedleggstabeller ... **76**
Figurregister ... **82**
Tabellregister ... **84**

1. Datagrunnlag, definisjoner og begreper

Mads Ivar Kirkeberg

1.1. Innhold i rapporten

I denne rapporten ser vi på personer som har blitt bosatt i Norge som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, og hvordan det har gått med dem i årene etter at de har fått opphold. Kapittel 1 gir en nærmere beskrivelse av de ulike dataene som benyttes, og som hentes fra ulike administrative registre. I tillegg forklares ulike definisjoner og begreper som brukes i de ulike kapitlene.

Hvordan vi avgrenser populasjonen enslige mindreårige flyktninger blir nærmere forklart i kapittel 2. I kapittel 3 ser vi på gruppens demografiske sammensetning med hensyn på blant annet alder og kjønn, hvor lang botid de har i landet og hvor de kom fra. Vi ser også litt på omfanget av gjenforening mellom enslige mindreårige flyktninger bosatt i Norge, og deres slektninger som i ettertid har innvandret hit til landet.

I kapittel 4 ser vi nærmere på bosettings- og flyttemønsteret blant enslige mindreårige. Vi belyser blant annet spørsmål som hvor i landet bor de, hvor mange flytter etter noen års botid og hvem er det som flytter mest.

I kapittel 5 ser vi på hvor stor andel som tar utdanning, og tilknytning til arbeidsmarkedet. Vi følger ulike bosettingskohorter i alderen 18-29 år for å analysere endringer etter økende botid.

Kapittel 6 beskriver de økonomiske levekårene til de som har kommet som enslige mindreårige flyktninger, etter at de har nådd voksen alder. Som i tidligere monitorer ser vi på aldersgruppen 18-29 år, men denne gangen ser vi også nærmere på de som er kommet i alderen 30-39 år. Vi sammenligner med øvrige mindreårige flyktninger som kom sammen med foresatte, og befolkningen som helhet, i samme aldersgrupper. Vi ser både på inntektens nivå, sammensetning og fordeling ved å ta hensyn til den husholdningen som vedkommende tilhører. Hvor høy andel som har vedvarende lavinntekt belyses ved hjelp av paneldata.

1.2. Datagrunnlag

Dataene som er brukt i denne rapporten er hentet fra ulike administrative registre. En av fordelene med å bruke registerdata er at man har en fulltelling med informasjon om alle i populasjonen. Dataene er hovedsakelig samlet inn til administrative forhold, og feil kan oppstå i forbindelse med innsamling, bearbeiding og analyse. Det kan være kodefeil, revisjonsfeil, feil i programmeringen eller datakjøringer. Det er utført et betydelig arbeid for å minimalisere feil i produksjonen og analysen av statistikken.

Data om populasjonen

Dataene som er brukt for å definere og beskrive populasjonene er hentet fra Utlendingsdirektoratets utlendingsdatabase (UDB) og Statistisk sentralbyrås befolkningsregister (BEREG).

UDB er databasen for alle saker som gjelder søknad om besøk og opphold i Norge.

Statistisk sentralbyrås befolkningsregister baserer seg hovedsakelig på det sentrale folkeregister (DSF). DSF er et administrativt register over alle personer som bor eller har vært bosatt i Norge fra 1964 og fram til i dag. Dette er hovedkilden for all befolkningsstatistikk i SSB.

I denne rapporten har vi brukt data om personer som var registrert bosatt i Norge per 1. januar 2019.

Sysselsetting, utdanningsdeltakelse og trygd

Data om utdanning og sysselsetting blir hentet fra System for persondata (SFP) i Statistisk sentralbyrå. Her er informasjon fra en rekke registre sammenstilt. SFP omfatter alle bosatte personer i alderen 15 år og eldre.

SFP gir opplysninger om en persons aktivitetsstatus i 4. kvartal hvert år. Måletidspunktet er tredje uken i november, kalt referanseuken. I denne rapporten har vi brukt SFP-data fra november 2018. SFP inneholder opplysninger om hvorvidt en person er sysselsatt, registrert arbeidsledig, på sysselsettingstiltak, under utdanning, mottaker av noen typer offentlige ytelser eller tiltak som for eksempel arbeidsavklaringspenger, introduksjonsstønad og sosialhjelp.

En person kan på tellingstidspunktet være registrert med flere av de nevnte statusene samtidig, for eksempel både sysselsatt og mottaker av en ytelse. Tallene i denne rapporten kan avvike noe fra offisiell statistikk fordi fokuset er først og fremst å se på deltakelse i arbeid og utdanning, ikke andre parallelle statuser.

SFP henter opplysninger om sysselsetting gjennom sysselsettingsstatistikken. Dataene er registerbaserte (fulltelling) og innhentet fra ulike registre. A-ordningen er hovedkilden til data om lønnstakere. A-ordningen har erstattet NAVs Arbeidsgiver-/arbeidstakerregister (Aa-registeret) og Lønns- og trekkoppgave-registeret (LTO-registeret) fra og med 2015. I tillegg til A-ordningen benyttes andre registre, der de viktigste er opplysninger fra selvangivelsen administrert av Skattedirektoratet, registeret over vernepliktige fra Vernepliktsverket og Enhetsregisteret. Data fra selvangivelsen er hovedkilden til opplysninger om selvstendig næringsdrivende. Enhetsregisteret gir opplysninger om virksomhetene (arbeidsstedene).

Sysselsatte består av både lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. SSB følger definisjonen fra Internasjonal Labour Organization (ILO), der sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken. For sysselsatte med flere arbeidsforhold i referanseuken fastsettes ett som det viktigste.

Hvorvidt en person er lønnstaker avledes fra opplysninger i A-ordningen. Startdato og eventuell sluttdato for arbeidsforholdet tilsier om man har et arbeidsforhold i referanseuka. Informasjon om lønn og type lønnsutbetaling avgjør om arbeids-forholdet skal regnes som sysselsetting og om det er aktivt i statistikkperioden. Størrelsen på lønnen har ingen betydning. Personer som ikke har mottatt lønn, men som er midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. skal også regnes som sysselsatte.

Etter at lønnstakere er definert ut fra A-ordningen så identifiseres de med aktivitetsstatus som selvstendig næringsdrivende. Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) i 4. kvartal bestemmer nivået på antall næringsdrivende. Personer med registrert næringsinntekt på selvangivelsen opptjent i løpet av året, og som ikke er klassifisert som lønnstakere, gis status som næringsdrivende helt til det anslåtte antallet næringsdrivende fra AKU i 4. kvartal er oppnådd. Man velger personer med høyest beløp i næringsinntekt fra selvangivelsen for å øke sannsynligheten for at disse faktisk var aktive som næringsdrivende på måletidspunktet i november. For mer informasjon om SFP, se for eksempel Nerland, Aurdal og Horgen (2011).

Opplysninger i SFP om utdanning er hentet fra Statistisk sentralbyrås utdanningsstatistikk som presenterer individbasert statistikk over befolkningens høyeste utdanningsnivå. Datagrunnlaget omfatter personer som er registrert bosatt i Norge per 1. oktober hvert år. Datagrunnlaget for befolkningens utdanningsnivå hentes direkte fra Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB), og suppleres med data fra Helsepersonellregisteret og Datasystem for flyktning og utlendingssaker (DUF). NUDB omfatter all utdanningsstatistikk over avsluttet utdanning. Den utdanningsaktiviteten som har høyest nivå i Standard for utdanningsgruppering (NUS2000) som er registrert i NUDB, gir status for utdanningsnivået til den enkelte person. For mer informasjon, se Statistisk sentralbyrå (2017a).

Personer i grunnskoleopplæring blir i denne rapporten *ikke* regnet med i tallene for personer som er under utdanning. Det finnes per i dag ikke noe register på individnivå for elever i grunnskolen. Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) samler inn en omfattende mengde data om grunnskolen i Norge, men enheten er hver enkelt grunnskole.

Inntekt

Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger omfatter alle registrerte kontante inntekter og ytelser som husholdningene mottar.

Fra og med inntektsåret 2004 er dette en heldekkende statistikk som omfatter alle personer i privathusholdninger som bor i landet ved utgangen av året. Inntektsopplysninger påkobles fra ulike administrative registre i blant annet Skattedirektoratet, NAV, Husbanken og Lånekassen.

Husholdningstype er avledet ved hjelp av ulike kilder som blant annet Det sentrale folkeregister (DSF), Lånekassen, Postens adresseregister og opplysninger fra skattemeldingen.

Før 2004 bygde denne statistikken på representative utvalgsundersøkelser som ble gjennomført årlig. Fordelene ved å ha en inntektsstatistikk som omfatter alle landets privathusholdninger, er mange. Det er nå mulig å lage mer detaljert statistikk, blant annet for mindre grupper i befolkningen som for eksempel ulike grupper av innvandrere, etter deres landbakgrunn. I tillegg får en sikrere tall siden en ikke lenger har utvalgsvarians slik tilfellet var tidligere med utvalgsbaserte inntektsundersøkelser for husholdninger. For mer informasjon om denne statistikken, se Statistisk sentralbyrå (2017b).

I denne rapporten har vi brukt inntektsdata fra 2018 for bosatte i privathusholdninger ved utgangen av året, det vil si per 1. januar 2019.

Ved å koble flere årganger av statistikken sammen har man et panel som dekker hele befolkningen, og som gjør det mulig å studere blant annet forekomsten av vedvarende lavinntekt slik det er gjort i rapportens kapittel 6.

1.3. Definisjoner og begreper

Populasjonen

Enslige mindreårige asylsøkere

Asylsøkere under 18 år som kommer til Norge uten foreldre eller andre med foreldreansvar og søker beskyttelse (asyl) i Norge.

Enslige mindreårige flyktninger

Personer som kom til Norge som enslige mindreårige asylsøkere, og som har fått oppholdstillatelse og blitt bosatt i Norge på dette grunnlaget fra 1996 til og med 2018. I kapittel 2 går vi nærmere inn på hvordan denne gruppen er avgrenset. I denne rapporten er det kun enslige mindreårige asylsøkere som har fått innvilget

opphold, og blitt bosatt i en norsk kommune som har fått utbetalt integreringstilskudd for personen, som omtales som enslige mindreårige flyktninger.

Andre mindreårige flyktninger Personer med flyktningbakgrunn (primærflyktninger eller familiegjenforente til en flyktning) som var under 18 år da de kom til Norge, men som ikke var enslige. Det vil si at de kom sammen med foreldre eller hadde foreldre i Norge fra før. I rapporten brukes denne gruppen som sammenligningsgruppe.

Demografi

Bosettingsår Året da en person første gang har fått oppholdstillatelse og ble meldt inn i Folkeregisteret. Dette er ikke nødvendigvis samme år som en person har søkt asyl.

Botid Tid (antall år) siden bosetting i Norge.

Kohort Alle som ble bosatt i ett og samme kalenderår.

Landbakgrunn Fødeland for personer født i utlandet.

Arbeid og utdanning

Sysselsatte Personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanse-uken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. Personer som er inne til førstegangs militær- eller siviltjeneste regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte. Sysselsatte er summen av lønnstakere og selvstendige næringsdrivende.

Lønnstakere Lønnstakere omfatter alle sysselsatte som mottar kompensasjon for arbeid i form av lønn o.l. For lønnstakere med flere arbeidsforhold er ett fastsatt som det viktigste (hovedarbeidsforholdet).

Under utdanning Personer som er under utdanning på videregående skole eller høyskolenivå/universitetsnivå.

Personer i grunnskoleopplæring blir ikke regnet med da det ikke finnes noe register på individnivå for elever i grunnskolen.

Aktive Summen av personer som er sysselsatte, under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger.

Inntekt

Samlet inntekt Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie over-føringer, i løpet av kalenderåret.

Yrkesinntekter Summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret.

Kapitalinntekter Omfatter renteinntekter, aksjeutbytte, realisasjonsgevinster og andre kapital-inntekter i løpet av kalenderåret. Til fradrag kommer årets realisasjonstap.

Skattepliktige overføringer Omfatter pensjoner fra folketrygden, tjenestepensjon, avtalefestet pensjon, syke- og fødselspenger, introduksjonsstønad og andre skattepliktige overføringer.

Skattefrie overføringer Omfatter barnetrygd, kontantstøtte, bostøtte, studiestipend, sosialhjelp, grunn- og hjelpestønad og andre skattefrie overføringer. Det omfatter ikke overføringer som regnes som lån, for eksempel studielån.

Inntekt etter skatt

Samlet inntekt fratrukket utlignet skatt og negative overføringer (det vil si premie og tilskudd til privat og offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold, underholdsbidrag underlagt offentlig avtale og føderådsytelser). Dette inntektsbegrepet viser hva husholdningen har disponibelt til forbruk og sparing.

Inntekt etter skatt per forbruksenhet

For å kunne sammenligne inntektsnivået til ulike typer husholdninger er det vanlig at man justerer husholdningsinntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. Man beregner da inntekt etter skatt per forbruksenhet. En ekvivalensskala gir utrykk for hvor stor inntekt en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomisk velferd som en enslig person. Det må imidlertid bemerkes at når en benytter slike ekvivalensskalaer, forutsetter en at all husholdningsinntekt blir likt fordelt på alle husholdningsmedlemmer. Forbruksvektene skal både ta hensyn til at store husholdninger trenger høyere inntekt enn mindre husholdninger for å ha tilsvarende levestandard, men også at store husholdninger vil ha stordriftsfordeler når det gjelder flere goder (for eksempel TV, vaskemaskin, bredbåndstilknytning, avis, elektrisitetsutgifter etc.).

Det eksisterer flere typer ekvivalensskalaer. I denne rapporten benytter vi den såkalte EU-skalaen, som beregnes ved at første voksne husholdningsmedlem får vekt lik 1,0, mens neste voksne får vekt lik 0,5 hver og barn vekt lik 0,3 hver. Etter denne ekvivalensskalaen vil for eksempel en husholdning med to voksne og to barn ha til sammen (1+0,5+0,3+0,3) = 2,1 forbruksenheter. En slik tobarnsfamilie må da ha en inntekt etter skatt tilsvarende 2,1 ganger inntekten til en enslig, for å ha samme økonomiske levestandard.

Vedvarende lavinntekt

Grovt sett finnes det to ulike metoder å konstruere en lavinntektsgrense på. Man kan enten ta utgangspunkt i en absolutt tilnærming, eller en relativ tilnærming. Vi har valgt en relativ tilnærming, som er mest vanlig å benytte i land som har et høyt generelt inntektsnivå. I denne metoden er det vanlig å benytte det generelle inntektsnivået i landet som referanse. Man tar da ofte utgangspunkt i medianinntekten for hele befolkningen. Medianinntekten er det inntektsbeløpet som deler en gruppe i to like store halvdeler, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer med en inntekt over som under medianinntekten. Personer med en inntekt under ulike avstander til medianinntekten defineres som å tilhøre lavinntektsgruppen. Lavinntektsgrensen settes ofte til 50 eller 60 prosent av medianinntekten.

En vanlig måte å definere *vedvarende lavinntekt* på er å slå sammen husholdningsinntektene (etter skatt) gjennom en periode på flere år – for eksempel tre år – og deretter definere alle dem med en gjennomsnittlig inntekt lavere enn for eksempel 50 eller 60 prosent av mediangjennomsnittet i samme periode, som en lavinntektshusholdning. I denne rapporten beregner vi vedvarende lavinntekt for treårsperioden 2016-2018. Siden mottatt studielån ikke omfattes av det inntektsbegrepet som benyttes (inntekt etter skatt), er det vanlig å utelate studenter fra lavinntektsgruppen.

1.4. Tidligere analyser om enslige mindreårige flyktninger

Statistisk sentralbyrå har til nå publisert en rekke artikler og rapporter om personer bosatt i Norge som enslige mindreårige flyktninger, og hvor hver ny publisering har med nye bosettingskohorter siden den første i 1996.

Dalgard (2016), Wiggen (2016), Wiggen (2014) og Aalandslid og Enes (2012) har sett særskilt på enslige mindreåriges tilknytning til utdannings- og arbeidsmarkedet. Haugen og Dyrhaug (2014) og Allertsen m.fl. (2007) beskrev enslige mindreårige i barnevernet. Dzamarija og Sandnes (2016) og Pettersen (2007) så på

omfanget av familiegjenforening mellom enslige mindreårige bosatt i Norge og foreldre som i ettertid innvandret til Norge.

I Dalgard, Wiggen og Dyrhaug (2018) ser man på flere temaer som demografi, bosettings- og flyttemønster, barnevern, deltakelse i arbeid og utdanning, og inntekt, for enslige mindreårige flyktninger bosatt til og med 2016.

I den foreløpig siste publiseringen i denne rekken, Kirkeberg og Lunde (2019), omtales enslige mindreårige flyktninger bosatt i Norge til og med utgangen av 2017. I tillegg til en demografisk beskrivelse av gruppen, ser man nærmere på i hvilken grad deltakelse i utdanning og arbeidsmarkedet, samt inntekt, endres med økende botid.

2. Avgrensning av populasjonen

Mads Ivar Kirkeberg

2.1. Enslige mindreårige asylsøkere

En enslig mindreårig asylsøker (EMA) er en asylsøker som oppgir å være under 18 år, og som er uten foreldre eller andre med foreldreansvar i Norge. Som figur 2.1 viser har antallet enslige mindreårige asylsøknader til Norge variert mye fra 1996 til 2019.

I andre halvdel av 1990-tallet lå antall asylsøknader fra enslige mindreårige godt under 500 hvert år. I 2002 og 2003 steg antallet søknader til rundt 900. Økningen skyldtes blant annet flere søknader fra enslige mindreårige fra Afghanistan og Irak. I årene 2004 til 2007 falt antall asylsøknader igjen - til om lag 300-400 årlig. Men i 2008 og 2009 mottok Utlendingsdirektoratet (UDI) langt flere asylsøknader enn noen gang tidligere. Statistikken fra UDI viser at nesten 1 400 enslige mindreårige søkte asyl i 2008, og antallet økte til 2 500 i 2009. Årsaken var først og fremt langt flere søknader fra enslige mindreårige med afghansk bakgrunn, men antall asylsøknader økte også for enslige mindreårige fra Irak, Somalia og Eritrea. I 2008 mottok UDI nesten 600 enslige mindreårige asylsøknader fra Afghanistan, mens dette økte til over 1 700 i 2009 (Utlendingsdirektoratet, 2013).

Figur 2.1 Antall enslige mindreårige asylsøknader. 1996-2019

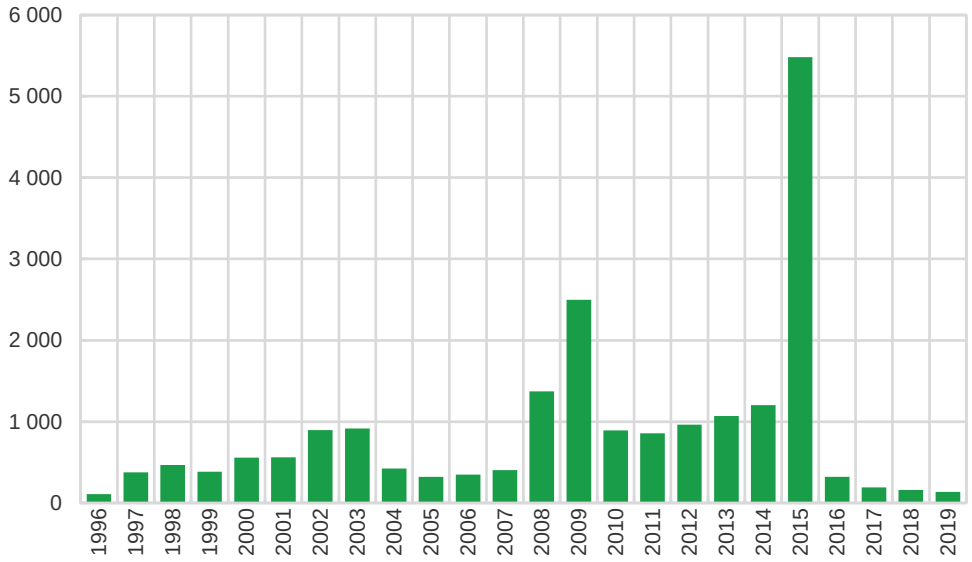

Kilde: Utlendingsdirektoratet

I 2010 ble det åpnet for at enslige mindreårige asylsøkere kunne bli returnert til andre land som er med i Dublin-avtalen. Dublin-avtalen er et samarbeid mellom EU-landene, Island, Sveits, Liechtenstein og Norge. Hver asylsøker får søknaden sin behandlet i kun ett av Dublin-landene. Enslige mindreårige asylsøkere vil bare bli sendt til et annet Dublin-land hvis de har familie der, eller søknaden deres allerede har blitt behandlet der (Utlendingsdirektoratet, 2017a). Det ble i tillegg åpnet for å gi enslige mindreårige asylsøkere uten annet beskyttelsesbehov enn det som skyldes mangel på forsvarlig omsorg i hjemlandet, en midlertidig oppholdstillatelse fram til de er 18 år (Utlendingsdirektoratet, 2011). Forrige monitor for enslige mindreårige flyktninger peker på at dette tiltaket, og Dublin-avtalen, kan ha ført til nedgangen i antallet asylsøknader vi ser fra 2010 (Dalgard m.fl. 2018).

Som figur 2.1 viser mottok UDI et stort antall enslige mindreårige asylsøknader i 2015 – nesten 5 500 enslige mindreårige søkte asyl det året. Dette var mer enn dobbelt så mange som noe tidligere år, og flere ganger så mange som normalen i årene før. Enslige mindreårige asylsøkere utgjorde også en stor andel av alle asylsøkere i 2015. Av alle som søkte asyl i 2015 oppga 17 prosent å være enslige mindreårige, sammenliknet med for eksempel 10 prosent året før (Utlendingsdirektoratet, 2017b). Den store økningen i antall asylsøknader skyldtes langt flere enslige mindreårige fra Afghanistan (Utlendingsdirektoratet, 2015). Fra 2014 til 2015 ble antall asylsøknader fra afghanske enslige mindreårige mer enn tidoblet - fra 324 til 3 537. Men også antall enslige mindreårige asylsøkere fra Syria, Eritrea og Etiopia økte fra 2014 til 2015. Statistikken til UDI viser at antall asylsøknader fra enslige mindreårige fra Syria økte fra 66 i 2014 til 574 i 2015.

I 2016 gikk antall asylsøknader fra enslige mindreårige mye ned - til litt over 300 søknader. Antall asylsøknader fra denne gruppen har fortsatt å synke i årene 2017-2019 med under 200 søknader årlig. I løpet av hele 2018 mottok UDI 159 asylsøknader, og i 2019 fortsatte antall asylsøknader å synke og endte opp på 135 søknader. Vi må helt tilbake til 1996 for å finne et år med færre enslige mindreårige asylsøkere.

Langt ifra alle som søker asyl får opphold som enslige mindreårige flyktninger. Men de som får vedtak om opphold på dette grunnlaget blir etter hvert bosatt i en kommune. Det er først etter at de er bosatt i en norsk kommune som får utbetalt et eget integreringstilskudd for vedkommende, at de blir omfattet av statistikken i denne monitoren.

Noen som har kommet som enslige mindreårige asylsøkere har fått midlertidig/ begrenset opphold som ikke gir grunnlag for å bli bosatt i en kommune. Enslige mindreårige asylsøkere som er mellom 16 og 18 år, hvor det eneste grunnlag for opphold er at de mangler forsvarlig omsorg ved retur, kan få midlertidig opphold fram til de fyller 18 år (UDI-regelverk, 2012a). Enslige mindreårige som mangler identitetspapirer kan få en ID-begrenset oppholdstillatelse (UDI-regelverk, 2012b) Fordi de ikke blir bosatt i en kommune, er de ikke inkludert i tallene i denne rapporten.

Les mer om bosetting av enslige mindreårige flyktninger i Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2017a og 2017b).

2.2. Nærmere om populasjonen enslige mindreårige flyktninger

Statistisk sentralbyrå bestiller årlig et uttrekk fra UDIs utlendingsdatabase for alle personer som har søkt opphold som enslige mindreårige asylsøkere fra og med 1996, og til og med de som ligger registrert i databasen når uttrekket tas. I dette datagrunnlaget er alle inkludert, uavhengig av eventuelle vedtak på søknaden. Det uttrekket som Statistisk sentralbyrå mottok fra UDI i november 2019 omfattet i alt 18 229 personer. Men langt fra alle disse har blitt bosatt i Norge som enslige mindreårige flyktninger, med de rettigheter dette innebærer.

Fra og med 1996 har alle kommuner som bosetter enslige mindreårige flyktninger mottatt et integreringstilskudd. Dette er et særskilt tilskudd i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet, og det blir utbetalt ut året flyktningen fyller 20 år (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, 2017c). Ved å bruke dette tilskuddet for å identifisere enslige mindreårige flyktninger, får vi en bedre indikasjon på hvem som faktisk er bosatt i Norge på dette grunnlaget framfor om vi kun skulle benytte

informasjon om søknad og bosettingstillatelse. 9 943 enslige mindreårige flyktninger hadde utløst utbetaling av dette tilskuddet fra 1996 til november 2019.

Til slutt er dataene om enslige mindreårige flyktninger koblet til SSBs befolkningsstatistikk for å finne ut hvem som fortsatt er bosatt i landet. I resten av denne rapporten (kapitlene 3-6) ser vi på de som er bosatt per 1. januar 2019 - i alt 9 344 enslige mindreårige flyktninger. De som ikke er registrert bosatt er hovedsakelig utvandret, men noen få er også døde (se nærmere om dette i kapittel 3).

I kapittel 5 om tilknytning til arbeidsmarked og utdanning, og kapittel 6 om inntekt, er de enslige mindreårige flyktningene avgrenset til de som per 1. januar 2019 har nådd alderen 18-29 år, slik at man kan sammenligne med tilsvarende tall i tidligere monitorer. I kapittel 6 vil det i tillegg bli gitt noen inntektstall for personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og som nå er kommet i aldersgruppen 30-39 år ved inngangen til 2019.

3. Demografi

Mads Ivar Kirkeberg

Fra 1996 til og med 2018 har 9 943 personer fått opphold i Norge og blitt bosatt i en kommune som enslige mindreårige flyktninger. Av disse var 9 344 fortsatt bosatt i landet ved inngangen til 2019.

I dette kapittelet skal vi se litt nærmere på hvem disse 9 344 personene er og hvor de kommer fra, hvor gamle var de ved bosetting, hvor lenge har de bodd i Norge og hvordan aldersfordelingen er nå. Vi skal også se litt på omfanget av gjenforening mellom enslige mindreårige flyktninger bosatt i Norge, og deres slektninger som i ettertid har innvandret hit til landet. Avslutningsvis ser vi på hvordan de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fordeler seg på ulike typer husholdninger.

3.1. Nesten halvparten fra Afghanistan

Figur 3.1 viser landbakgrunnen til de 9 344 personene som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og som fortsatt er bosatt i landet per 1. januar 2019. Et land dominerer klart: 46 prosent har landbakgrunn fra Afghanistan. Deretter følger enslige mindreårige flyktninger med bakgrunn fra Eritrea (15 prosent), Somalia (12 prosent) og Syria (6 prosent) som de største gruppene.

Figur 3.1 Bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter landbakgrunn

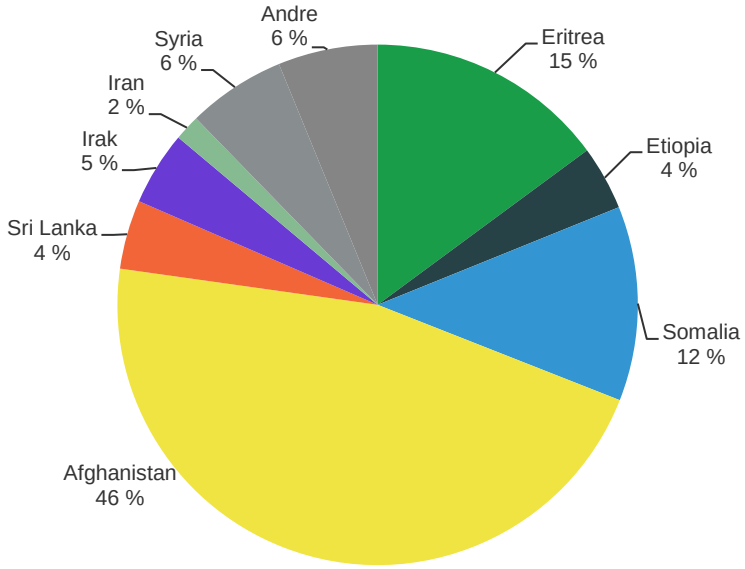

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

3.2. Flest nyankomne fra Afghanistan, Eritrea og Syria

I kapittel 2 så vi nærmere på utviklingen i antall *asylsøknader* fra enslige mindreårige i perioden 1996-2019. Figur 3.2 viser hvor mange enslige mindreårige som faktisk ble bosatt som flyktninger i årene 1996-2018, og som fortsatt er bosatt i landet per 1. januar 2019.

Figur 3.2 dekker en periode på 23 år, men viser at en høy andel av de enslige mindreårige flyktningene har blitt bosatt de siste 10 årene. I årene 2009 til 2018 er det blitt bosatt drøyt 7 000 enslige mindreårige – 75 prosent av alle som bor i landet ved inngangen til 2019. Fire av ti enslige mindreårige flyktninger har blitt bosatt bare i løpet av de siste 5 årene - fra 2014 til 2018.

Hvert år siden 2006, med unntak av 2014, har det blitt bosatt flest enslige mindreårige flyktninger fra Afghanistan. I årene 2009-2010 ble det bosatt spesielt mange afghanere sammenlignet med andre grupper. Nesten tre av fire enslige mindreårige flyktninger som ble bosatt i 2009 og 2010 kom fra Afghanistan. Årene 2015 og 2016 skiller seg også ut ved at over halvparten av de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger hadde Afghanistan som landbakgrunn.

Ved inngangen til 2019 utgjorde personer med bakgrunn som enslige mindreårige flyktninger fra Afghanistan drøyt 26 prosent av *alle personer med flyktningbakgrunn* fra Afghanistan i Norge. Denne andelen er mye større sammenlignet med andre grupper av flyktninger her i landet.

Figur 3.2 Antall bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter landbakgrunn og bosettingsår

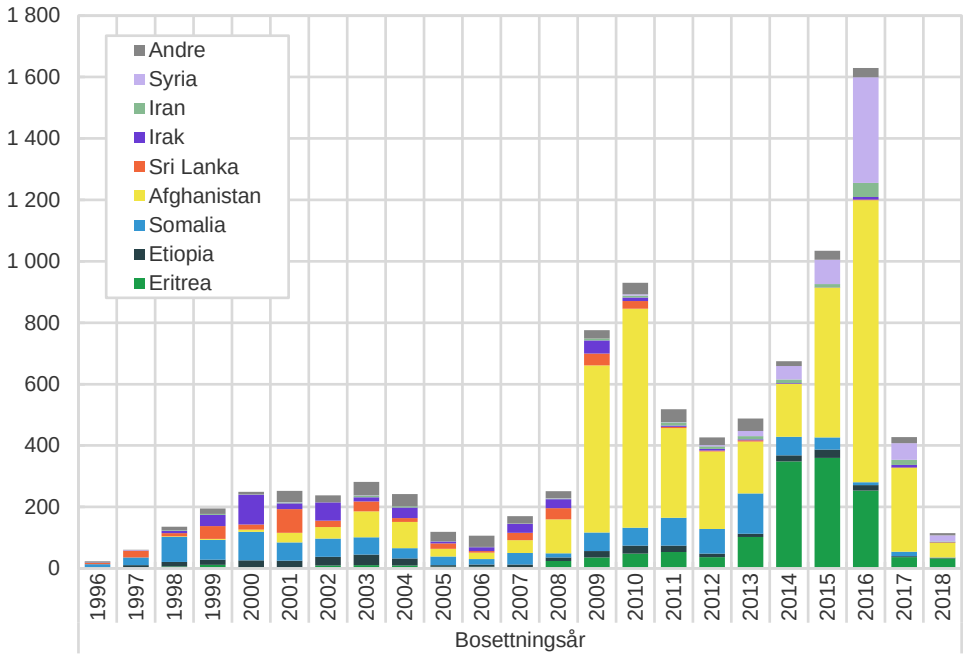

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Som figur 3.2 viser var det fra 2013 en relativt stor økning i antall bosatte fra Eritrea. I 2014 var enslige mindreårige flyktninger fra Eritrea den største gruppen som ble bosatt her i landet med nesten 350 personer. Også i 2015 og 2016 ble det bosatt mange enslige mindreårige fra Eritrea med til sammen over 600 personer, men i 2017 og 2018 gikk antallet betydelig ned til rundt 70 bosatte i løpet av de to årene. Av alle personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea utgjorde enslige mindreårige drøyt 6 prosent ved begynnelsen av 2019.

Enslige mindreårige flyktninger fra Syria har kort botid i Norge. De 572 mindreårige fra Syria som var bosatt per 1. januar 2019, har nesten alle kommet siden 2014. I 2016 ble det bosatt nesten 350 syriske mindreårige flyktninger - den nest største gruppen bosatte det året.

Som figur 3.1 viste er enslige mindreårige flyktninger fra Somalia den tredje største gruppen i Norge etter Afghanistan og Eritrea. Men som figur 3.2 viser, er det større variasjon i når de mindreårige flyktningene fra Somalia er blitt bosatt. Før årtusenskiftet, da antallet bosatte mindreårige flyktninger var relativt få, utgjorde somalierne den største gruppen bosatte. Men de aller fleste mindreårige flyktninger fra Somalia har kommet i årene 2000-2015. Mer enn åtte av ti ble bosatt i disse årene, mens det i de tre siste årene, 2016-2018, kun har blitt bosatt et fåtall enslige mindreårige flyktninger fra Somalia.

3.3. Gutter i klart flertall

Det har alltid kommet flere gutter enn jenter som enslige mindreårige flyktninger, og denne utviklingen fortsetter. Forrige monitor viste at ved inngangen til 2017 var 83 prosent av de bosatte gutter. To år senere – per 1. januar 2019, har andelen gutter økt til 84 prosent blant de bosatte enslige mindreårige flyktningene.

Figur 3.3 viser hvordan kjønnsfordelingen varierer etter landbakgrunn. Det er til dels store forskjeller mellom de ulike gruppene.

Figur 3.3 Bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter kjønn

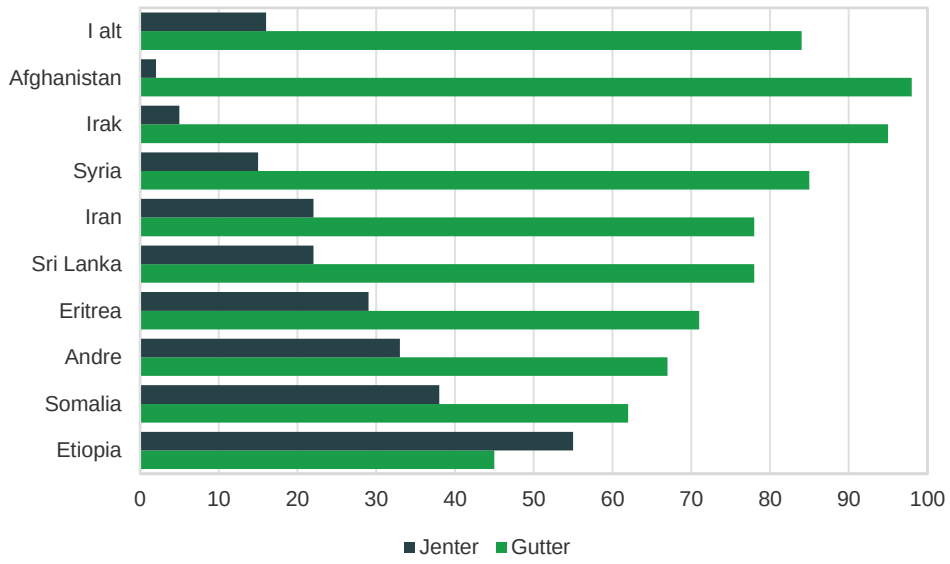

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Blant enslige mindreårige fra Afghanistan og Irak er det nesten bare gutter – henholdsvis 98 og 95 prosent. Men også i gruppen med kortest botid – syrerne – er 85 prosent gutter. Blant enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka og Iran er nesten åtte av ti gutter.

Kjønnsfordelingen er jevnere blant enslige mindreårige fra de afrikanske landene Eritrea, Somalia og Etiopia. Etiopia er, som også tidligere monitorer har vist, det eneste landet i figur 3.3 hvor jenter er i flertall med en andel på 55 prosent.

3.4. Kvinner har lengst botid

Tabell 3.1 viser at unge kvinner bosatt i Norge som enslige mindreårige flyktninger har lengre botid enn unge menn i samme gruppen. Blant de drøyt 1 500 kvinnene bosatt per 1. januar 2019, er gjennomsnittlig botid 9,1 år. Blant menn er tilsvarende botid 6,9 år.

Forskjellen i gjennomsnittlig botid skyldes at menn er i klart flertall blant de mange enslige mindreårige flyktningene som har blitt bosatt de siste årene. Blant mannlige mindreårige flyktninger er andelen med kortest botid (0-3 år) på 37 prosent sammenlignet med 22 prosent blant kvinnelige mindreårige flyktninger. Over halvparten av kvinnene som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger har en botid på mer enn 7 år ved inngangen til 2019. Tilsvarende andel blant menn var 42 prosent.

Tabell 3.1 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter botid og kjønn. Prosent og gjennomsnittlig botid.

	I alt	Menn	Kvinner
I alt	100	100	100
0-3 års botid	34	37	22
4-7 års botid	23	22	27
Over 7 års botid	43	42	51
Gjennomsnittlig botid i år	7,3	6,9	9,1
Antall	9 344	7 826	1 518

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

3.5. Store forskjeller i botid etter landbakgrunn

Tabell 3.2 gir en oversikt over botid i Norge blant bosatte enslige mindreårige flyktninger etter deres landbakgrunn. Det er store forskjeller mellom de ulike gruppene. Kortest gjennomsnittlig botid har, ikke overraskende, flyktninger fra Syria med 2,4 år. Vi har tidligere i kapitlet sett at de aller fleste enslige mindreårige flyktninger fra Syria har blitt bosatt de siste årene. Nesten ni av ti syrere i denne gruppen har en botid på 0-3 år.

Lengst gjennomsnittlig botid finner vi blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka og Irak med henholdsvis 14,2 og 13,9 år. De aller fleste fra disse to landene ble bosatt før 2010. Godt over 90 prosent blant disse har en botid på mer enn 7 år.

Tabell 3.2 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter botid per 1. januar 2019 og landbakgrunn. Prosent

	I alt	Eritrea	Etiopia	Somalia	Afghanistan	Sri Lanka	Irak	Iran	Syria	Andre
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
0-3 års botid	34	49	14	6	40	1	4	50	87	15
4-7 års botid	23	39	17	32	21	3	3	26	12	22
Over 7 års botid	43	12	69	62	40	96	93	24	2	63
Gjennomsnittlig botid i år	7,3	4,4	11,4	11,4	5,8	14,2	13,9	5,5	2,4	10,0
Antall	9 344	1 395	370	1 127	4 322	400	432	151	572	575

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

I den største gruppen personer som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger, afghanerne, er gjennomsnittlig botid ved inngangen til 2019 på 5,8 år. Men det er til dels store forskjeller i botid innad i denne gruppen flyktninger. Fire av ti har kortest botid (0-3 år), og samme andel finner vi også blant afghanerne med lengst botid (over 7 år).

Vi har tidligere omtalt at mange eritreere har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger de siste årene. Tabell 3.2 viser at nesten halvparten har en botid på under tre år, mens kun 12 prosent har vært bosatt i Norge mer enn 7 år.

Det har blitt bosatt relativt få enslige mindreårige flyktninger fra Somalia de siste årene. Nesten en tredel i denne gruppen flyktninger har en botid på 4-7 år, mens over 60 prosent har bodd i Norge mer enn syv år ved inngangen til 2019.

3.6. Én av fem er under 15 år ved bosetting

De 9 344 enslige mindreårige flyktningene bosatt per 1. januar 2019 hadde en gjennomsnittlig alder på 15,7 år ved bosetting. Men som det fremgår av figur 3.4 er det store forskjeller i alder ved bosetting etter landbakgrunn[1].

[1] Tallene i figur 3.4 er vist i vedleggstabell A1 bakerst i rapporten.

Figur 3.4 Alder ved bosetting, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent

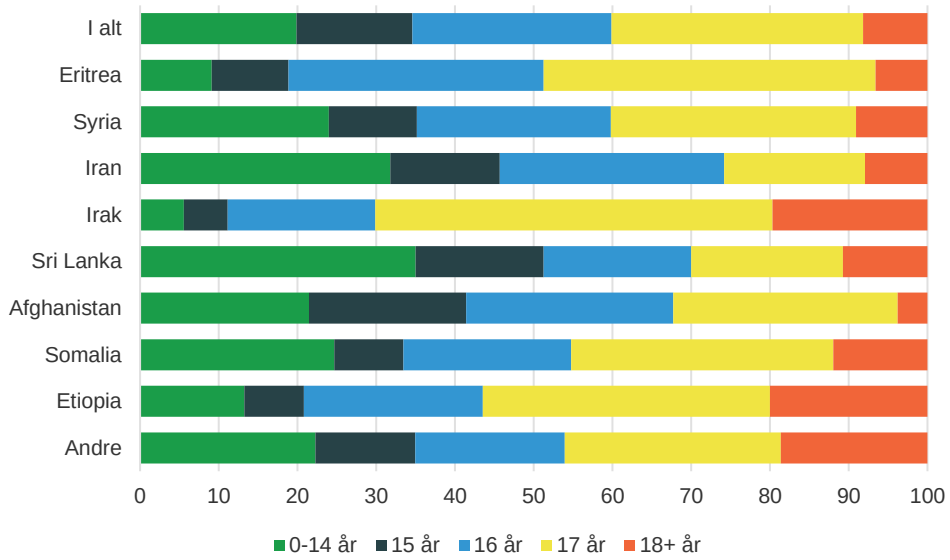

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

20 prosent av de enslige mindreårige flyktningene var under 15 år ved bosetting. Høyest andel enslige mindreårige med en så lav alder ved bosetting, har Sri Lanka med 35 prosent. Men også fra Iran (32 prosent), Somalia (25 prosent) og Syria (24 prosent) var mange mindreårige flyktninger under 15 år når de ble bosatt i en norsk kommune.

En høy andel enslige mindreårige er i alderen 16-17 år ved bosetting. Eritrea og Irak skiller seg her ut i figur 3.4. Tre av fire enslige mindreårige eritreere var i alderen 16-17 år ved bosetting. Nesten 70 prosent av de irakiske enslige mindreårige flyktningene var i alderen 16-17 år når de ble bosatt.

Noen enslige mindreårige flyktninger var over 18 år ved bosetting i Norge. Dette er fordi SSB måler alderen når de blir registrert bosatt i folkeregisteret, ikke alderen da de søkte asyl. Spesielt Etiopia og Irak har en relativt høy andel med bosettingsalder over 18 år. 20 prosent av de enslige mindreårige flyktningene fra disse to landene hadde nådd myndighetsalder før bosetting. En person som blir 18 år før vedtak i asylsaken er fattet, vil bli behandlet som en voksen asylsøker, men vil fortsatt være registrert som enslig mindreårig ved bosetting i norsk kommune. Kommunen vil også motta integreringstilskudd for enslige mindreårige for disse (Dalgard m.fl. 2018).

3.7. Ikke mange mindreårige bosatt i dag

Av de 9 344 personene som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger, er det relativt få som i dag regnes som mindreårige[2]. Som figur 3.5 viser er kun drøyt 12 prosent under 18 år per 1. januar 2019. Nesten 28 prosent er i alderen 18-20 år, drøyt 42 prosent er i alderen 21-29 år, mens nesten 18 prosent har passert 30 år.

[2] Tallene i figur 3.5 er vist i vedleggstabell A2 bakerst i rapporten.

Figur 3.5 Aldersfordeling per 1. januar 2019, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent

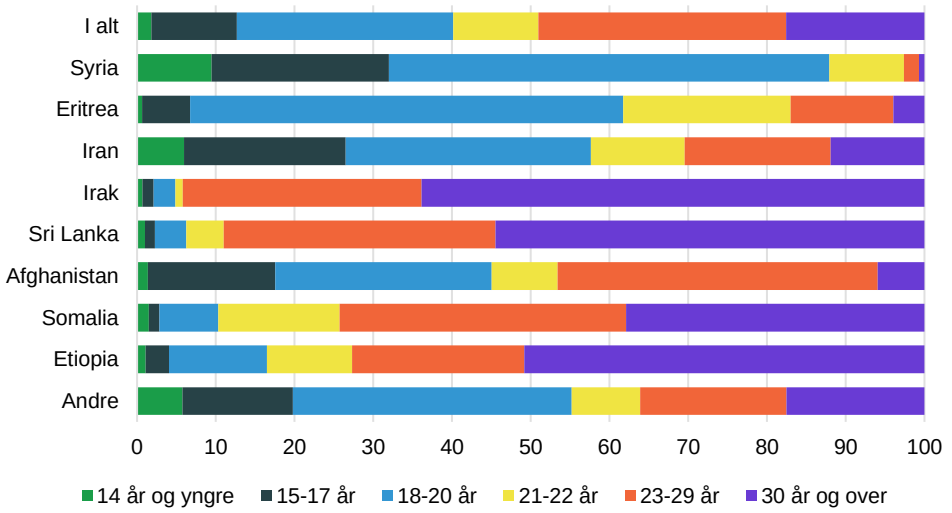

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Det er store aldersforskjeller i dag mellom de som er kommet som enslige mindreårige flyktninger fra ulike land. Som vi har vist tidligere i tabell 3.2 er det store forskjeller i hvor lenge enslige mindreårige har bodd i Norge, og vi har også vist at det er forskjeller i bosettingsalder. Mindreårige flyktninger fra Sri Lanka og Irak har lengst gjennomsnittlig botid, og dette vises også ved at disse landene har mange som har passert 30 år. Blant de som kom som enslige mindreårige flyktninger fra Irak har 64 prosent passert 30 år, mens dette gjelder for 55 prosent blant de fra Sri Lanka. Mange av de som har kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Etiopia og Somalia har også lang botid. Eksempelvis har litt over halvparten av de fra Etiopia passert 30 år.

De fleste enslige mindreårige flyktninger fra Eritrea og Syria har blitt bosatt de siste årene, og har derfor kort botid her i landet. Som figur 3.5 viser er om lag en tredel av disse syriske flyktningene fortsatt mindreårige per 1. januar 2019. Nesten ni av ti som er kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Syria er 20 år eller yngre ved inngangen til 2019. Blant enslige mindreårige flyktninger fra Eritrea er 62 prosent 20 år eller yngre.

3.8. De aller fleste bor i landet fortsatt

Figur 3.6 gir en oversikt over hvor mange av de som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger i årene 1996-2018, og som fortsatt bor i landet per 1. januar 2019. Som det tydelig fremgår av figuren forblir de aller fleste i Norge. Av de 9 943 personene som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger siden 1996, bor 94 prosent fortsatt her ved inngangen til 2019.

Blant de om lag 600 enslige mindreårige flyktningene som ikke lenger bor i landet, ble mange bosatt i årene rundt årtusenskiftet, og også en del fra de store bosettingskohortene i 2009 og 2010. En fordeling etter landbakgrunn på de som ikke lenger er bosatt, viser at svært mange opprinnelig kom fra Somalia (36 prosent), Irak (22 prosent) og Afghanistan (16 prosent).

For enslige mindreårige asylsøkere som på vedtakstidspunktet er over 16 år og «ikke har annet grunnlag for opphold enn at norske myndigheter anser at søkeren er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan tillatelsen begrenses ved at den gis en varighet frem til barnet fyller 18 år» jf. utlendingsforskriften § 8-8. Som påpekt

tidligere vil disse aldri bli bosatt i en norsk kommune, og er derfor heller ikke inkludert i tallene for gruppen vi omtaler som enslige mindreårige flyktninger (Dalgard m.fl. 2018).

De enslige mindreårige flyktningene som ikke lenger er bosatt i Norge er ikke inkludert i de andre tallene i rapporten. Les mer om populasjonen i kapittel 2.

Figur 3.6 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018, etter bosettingsår og bosettingsstatus. Per 1. januar 2019

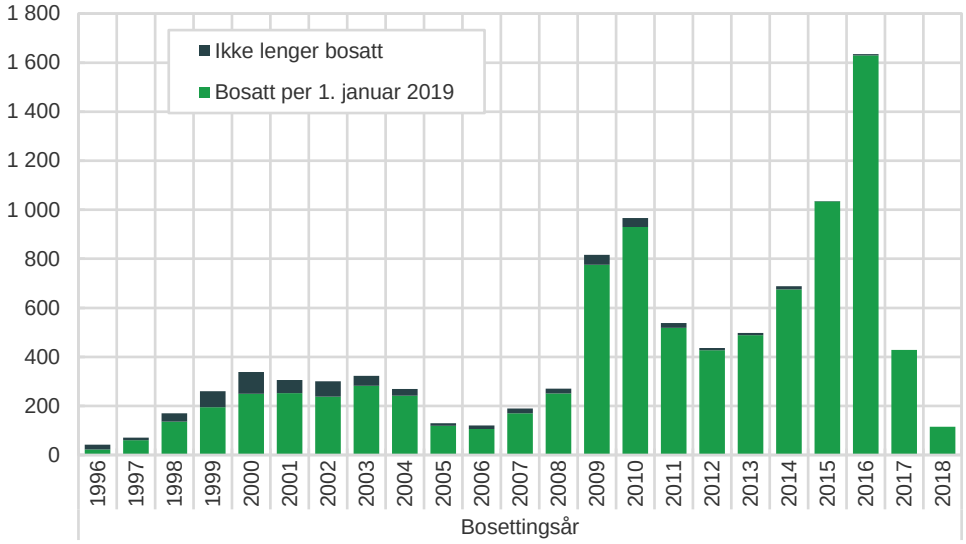

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

3.9. Mange familieinnvandrer til syriske mindreårige

En del av de som får opphold i Norge som primærflyktninger får senere personer tilknyttet seg gjennom familieinnvandring. Ved inngangen til 2019 var det 63 700 bosatte personer som var familietilknyttet en primærflyktning – heriblant 46 400 familiegjenforente og 17 300 som hadde kommet for å stifte ny familie gjennom ekteskap (familieetablering). I alt utgjør denne gruppen vel én av fire av alle personer med flyktningbakgrunn i Norge (Strøm, 2019).

Tidligere undersøkelser har vist at familieinnvandring til enslige mindreårige flyktninger er et mer begrenset fenomen (Dzamarija og Sandnes 2016). I artikkel 10 i FNs barnekonvensjon, som i 2003 ble inkorporert i norsk lov, er staten pålagt å garantere for at barn ikke blir skilt fra sine foreldre mot sin vilje. Myndighetene plikter å bidra til at barn som har kommet hit til landet på grunn av flukt kan gjenforenes med sin familie, enten i Norge eller i hjemlandet. Men innvilget oppholdstillatelse i Norge gir ikke automatisk rett til familiegjenforening her i landet. Det er enslige mindreårige som får flyktningstatus som har rett til gjenforening med foreldre og søsken. Den samme retten gjelder ikke enslige mindreårige som er innvilget opphold på grunn av humanitære årsaker. Men i helt spesielle tilfeller, hvis det er sterke menneskelige hensyn, kan UDI likevel godkjenne gjenforening med foreldre eller annen familie også for denne gruppen enslige mindreårige (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet 2017a).

Tabell 3.3 viser hvor mange personer som har familieinnvandret til de som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger i årene 1996-2018, og som fortsatt er bosatt i landet ved inngangen til 2019. Familieinnvandrede er identifisert ved å benytte opplysninger fra UDI om at personene har innvandret av familiære årsaker, og samtidig hadde en referanseperson bosatt i Norge som enslig mindreårig flyktning.

Tabell 3.3 Enslige mindreårige flyktninger bosatt i perioden 1996-2018, og antall familieinnvandrede til disse, etter landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019

	Antall enslige mindreårige flyktninger	Antall familietilknyttede	Andel
I alt	9 344	2 902	0,31
Syria	572	946	1,65
Somalia	1 127	591	0,52
Sri Lanka	400	176	0,44
Irak	432	133	0,31
Etiopia	370	96	0,26
Andre land	575	107	0,19
Eritrea	1 395	233	0,17
Afghanistan	4 322	607	0,14
Iran	151	13	0,09

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Som vi ser fra tabell 3.3 har drøyt 2 900 personer familieinnvandret til de 9 344 enslige mindreårige flyktningene vi følger i denne rapporten. Med andre ord familieinnvandrer det i gjennomsnitt 0,31 personer til hver enslig mindreårig. Men det er til dels store forskjeller når vi ser på landbakgrunn.

Til enslige mindreårige flyktninger fra Syria har det i gjennomsnitt familieinnvandret 1,65 personer. Som tidligere vist i dette kapitlet har de fleste mindreårige flyktningene fra Syria kort botid og er svært unge, og familieinnvandringen skjer nesten kun som følge av gjenforening med foreldre og søsken. Som vist i tabell 3.4 har også enslige syriske mindreårige flyktninger fått langt flere familietilknyttede enn andre grupper av enslige mindreårige flyktninger. Nesten hver fjerde syriske mindreårig har blitt gjenforent med fire eller flere slektninger, mens en av fem har fått en, to eller tre familietilknyttede. Om lag 55 prosent av de bosatte enslige mindreårige flyktningene fra Syria har ingen familietilknyttede ved inngangen til 2019.

Tabell 3.4 Andel enslige mindreårige flyktninger som har fått familieinnvandring, og antall familieinnvandrede til disse, etter landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019. Prosent

		Antall familietilknyttede personer				
	Antall enslige mindreårige flyktninger	Ingen	En	To	Tre	Fire eller flere
I alt	9 344	84,2	10,2	1,8	1,2	2,6
Syria	572	54,9	3,7	8,9	8,7	23,8
Somalia	1 127	78,8	10,7	2,9	2,6	5,0
Sri Lanka	400	61,5	34,0	3,8	0,5	0,2
Irak	432	72,0	25,9	1,4	0,7	-
Iran	151	94,0	4,6	0,7	-	0,7
Etiopia	370	78,9	18,4	1,9	0,5	0,3
Eritrea	1 395	90,7	6,2	1,4	0,7	1,0
Andre land	575	87,0	11,1	0,5	0,5	0,9
Afghanistan	4 322	90,4	7,8	0,7	0,3	0,8

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Hos den største gruppen enslige mindreårige flyktninger, afghanerne, er familieinnvandringen langt mer beskjeden. Blant disse har det i gjennomsnitt familieinnvandret 0,14 personer for hver enslig mindreårig flyktning. Det lave antallet skyldes at enslige mindreårige fra Afghanistan stort sett har fått opphold på humanitært grunnlag, og derfor ikke har rett på familiegjenforening. Ni av ti enslige mindreårige flyktninger fra Afghanistan har ingen familietilknyttede (tabell 3.4). Blant de som har fått familietilknyttede, har mange fått dette gjennom familieetablering med ektefelle. Som tidligere vist i dette kapitlet, har en del afghanere nådd en alder (24 år og eldre) hvor det er mulig å søke om familieinnvandring for ektefelle dersom blant annet underholdskrav er oppfylt. I de siste årene har imidlertid flertallet av enslige mindreårige afghanere med oppholds-

tillatelse fått en flyktningstatus, og med det også muligheten til å søke om å bli gjenforent med familien i Norge.

I den nest største gruppen enslige mindreårige flyktninger, eritreerne, har det i gjennomsnitt familieinnvandret 0,17 personer for hver mindreårig. Ni av ti mindreårige eritreere har ingen familietilknyttede. Blant de med familietilknyttede, har de aller fleste fått familiegjenforening med foreldre og søsken.

Gjennomsnittlig antall familietilknyttede til enslige mindreårige flyktninger fra Somalia var 0,52 personer ved inngangen til 2019. De fleste har kommet på grunn av familiegjenforening, men også noen gjennom familieetablering (om lag 14 prosent av de nesten 600 familieinnvandrede).

Som tidligere vist i figur 3.5, har godt over halvparten av de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra Irak og Sri Lanka passert 30 år. Dette viser seg også ved at om lag ni av ti familietilknyttede til disse flyktningene har kommet gjennom familieetablering (giftermål).

3.10. Seks av ti er aleneboende

I tabell 3.5 gis det en oversikt over hvilken type husholdning de tilhører - personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Kilden er her SSBs inntektsstatistikk for husholdninger, og viser husholdningstilhørigheten per 1. januar 2019. Det er samme statistikk som benyttes til å belyse inntektsforholdene til de enslige mindreårige flyktningene i kapittel 6.

Som en husholdning regnes alle personer som er fast bosatt i boligen. Statistikken omfatter bare personer i privathusholdninger. Privathusholdninger inkluderer ikke personer som er registrert bosatt på institusjon. Som det fremgår av tabell 3.5 er 548 enslige mindreårige flyktninger registrert som institusjonsbeboere ved inngangen til 2019. Nesten tre av fire av disse var fra Afghanistan.

Tabell 3.5. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter husholdningstype og landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019. Prosent

		Privathusholdninger						
	Antall enslige mindreårige flyktninger	Antall	Alene-boende	Par uten barn	Par med barn	Enslig forsørger	Flerfamilie-husholdning	Antall institusjons-beboere[1]
I alt	9 344	8 796	60,4	6,0	15,5	4,3	13,7	548
Afghanistan	4 322	3 917	69,3	6,2	8,6	0,6	15,3	405
Eritrea	1 395	1 337	68,1	5,9	7,2	5,8	13,0	58
Somalia	1 127	1 104	52,6	3,7	19,6	13,5	10,6	23
Syria	572	556	45,5	3,1	26,6	4,7	20,1	16
Irak	432	429	48,3	7,0	35,9	3,0	5,8	3
Iran	151	136	62,5	5,9	6,6	2,2	22,8	15
Sri Lanka	400	396	34,1	10,4	41,7	3,5	10,4	4
Etiopia	370	364	40,9	8,5	33,5	8,2	8,8	6
Andre land	575	557	49,9	7,2	21,7	7,7	13,5	18

[1] Tilhører ikke en privathusholdning.

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå

Hvilken type privathusholdning man tilhører vil blant annet variere med botid og alder, om man har fått familieinnvandrede til seg og hvilken fase i livet man er i. Blant de 8 796 personene bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og som tilhørte en privathusholdning ved inngangen til 2019, er seks av ti aleneboende. Høyest andel aleneboende har afghanske og eritreiske mindreårige flyktninger med henholdsvis 69 og 68 prosent.

Lavest andel aleneboende finner vi blant de med bakgrunn fra Sri Lanka (34 prosent). Som omtalt tidligere, er dette en flyktninggruppe med lang botid, mange

har passert 30 år og en del har fått ektefelle gjennom familieinnvandring. Om lag 42 prosent tilhører husholdningstypen par med barn, mens drøyt 10 prosent tilhører parhushold uten barn. I samme kategori finner vi de personene som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger med bakgrunn fra Irak og Etiopia. Dette er også flyktninggrupper som er kjennetegnet av lang botid, og hvor mange er i en alder hvor det å etablere egen familie er vanlig - blant annet gjennom familieinnvandring. Blant disse flyktningene med irakisk og etiopisk bakgrunn, tilhører henholdsvis 36 og 34 prosent husholdningstypen par med barn.

Vi finner også en relativt høy andel mindreårige flyktninger fra Syria i parhushold med barn. Men dette skyldes hovedsakelig at disse flyktningene har blitt gjenforent med foreldre og søsken. Parhushold med barn omfatter også par med hjemmeboende barn over 18 år. En av fem syriske mindreårige flyktninger tilhører også en flerfamiliehusholdning.

Blant somaliere bosatt som mindreårige flyktninger er 53 prosent registrert som aleneboende ved inngangen til 2019. Nesten 20 prosent tilhører parhushold med barn, mens om lag 14 prosent tilhører husholdningstypen eneforsørger med barn.

Figur 3.7 **Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter husholdningstype, alder og kjønn. Bosatte per 1. januar 2019 i privathusholdninger. Prosent**

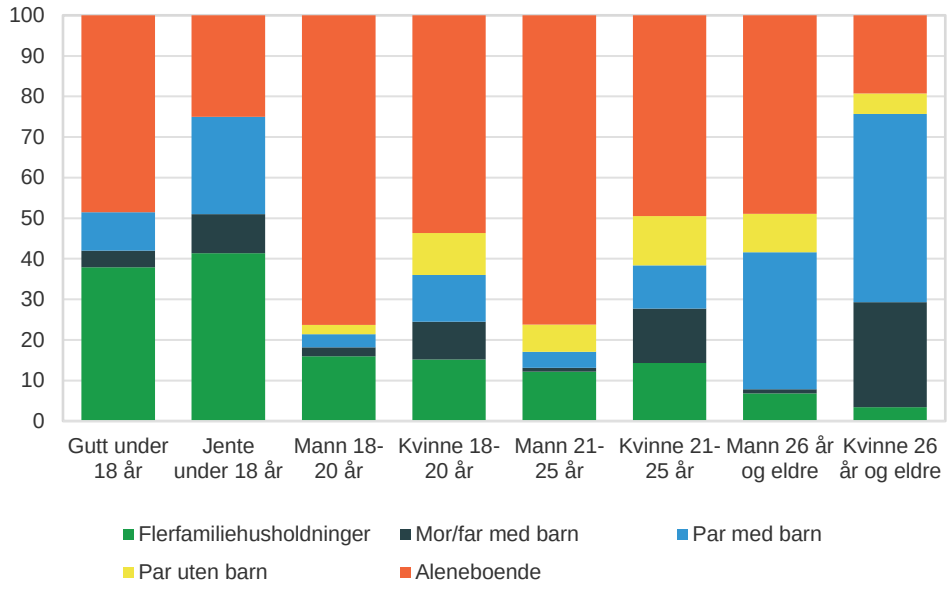

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå

Avslutningsvis skal vi se litt på kjønnsforskjeller etter alder når det gjelder husholdningstilhørighet blant personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Siden jenter er i et klart mindretall blant disse flyktningene, er ikke tallene gitt etter landbakgrunn på grunn av for få observasjoner i flere grupper.

Figur 3.7 viser at gutter som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, i langt større grad er aleneboende sammenlignet med jenter som fikk opphold på samme grunnlag. I aldersgruppen under 18 år er nesten halvparten av guttene aleneboende, mens dette gjelder for hver fjerde jente.

Kvinnene etablerer seg raskere i parhushold enn tilfellet er for jevnaldrende menn. Andelen aleneboende blant menn fortsetter å være langt større enn blant kvinnene, også når de ikke lenger er mindreårige. Både i aldersgruppene 18-20 år og 21-25 år er om lag tre av fire menn aleneboende, mens dette gjelder for omtrent halvparten blant de jevnaldrende kvinnene. I den eldste aldersgruppen i figur 3.7, de som er

blitt 26 år og eldre, er fortsatt halvparten av mennene aleneboende, mens dette kun gjelder for hver femte kvinne som har blitt bosatt som enslig mindreårig flyktning.

Blant de 26 år og eldre, lever 46 prosent av kvinnene i parhushold med barn, mens dette gjelder for 34 prosent blant de jevnaldrende mennene. Om lag hver fjerde kvinne i denne aldersgruppen er registrert som enslig forsørger ved inngangen til 2019.

4. Bosettings- og flyttemønster

Harald Lunde

I dette kapittelet ser vi nærmere på bosettings- og flyttemønstret til dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden fra 1996 til 2018. Vi skal se på hvor de opprinnelig ble bosatt, hvorvidt de har flyttet fra bosettingskommunen og hvor de var bosatt per 1.1.2019. Vi skal også se spesielt på flytting til Oslo og sammensetning av enslige mindreårige flyktninger som bor i denne kommunen.

4.1. Bosetting av de enslige mindreårige flyktningene

Til sammen 289 kommuner har bosatt nyankomne enslige mindreårige flyktninger mellom 1996 og 2018. Av disse har 16 kommuner bosatt flere enn 100, og 58 kommuner bosatt flere enn 50 enslige mindreårige, som vist i figur 4.1. og vedleggstabell A3.

Figur 4.1 Kommuner som har bosatt minst 100 enslige mindreårige flyktninger. Antall som er blitt bosatt 1996-2018, og antall som bor i kommunen per 1.1.2019

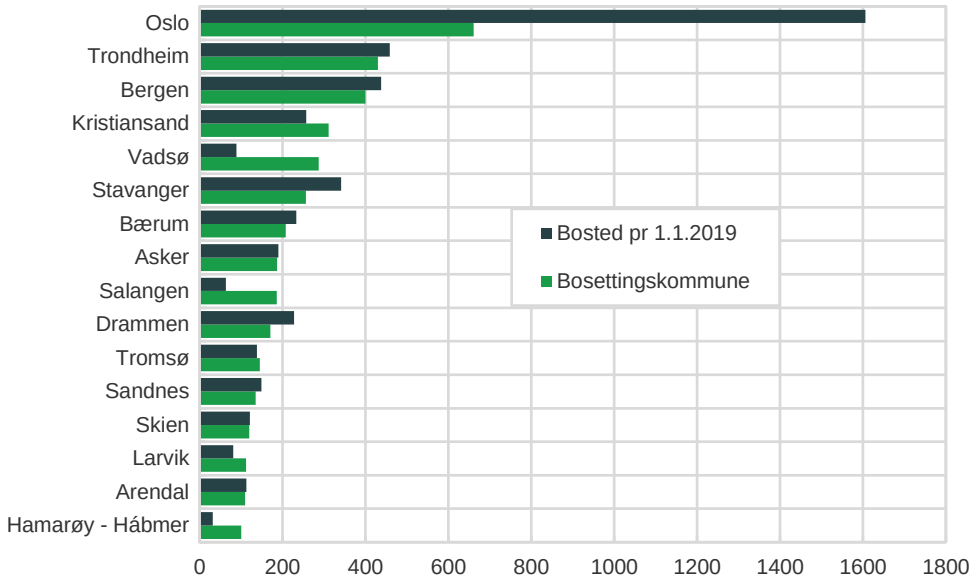

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Kommunene som har bosatt flest nyankomne enslige mindreårige flyktninger i denne perioden er Oslo (660), Trondheim (430), Bergen (400), Kristiansand (300) og Vadsø (290), Stavanger (250) og Bærum (210). Til sammen har disse syv kommunene bosatt 27 prosent av de enslige mindreårige flyktningene, mens per 1.1.2019 er det til sammen 36 prosent av de enslige mindreårige flyktningene som bor der. Figur 4.1 viser også hvor de som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktningene har bosted per 1.1.2019, og vi ser at det har skjedd en forskyvning mellom kommunene. I mange av kommunene bor det færre enslige mindreårige flyktninger i 2019 enn det totale antallet de har tatt imot i perioden 1996-2018. Av kommunene i tabellen over har Vadsø og Salangen og Hamarøy hatt den største fraflyttingen (prosentvis). Ni av 16 kommuner har hatt en tilflytting av enslige mindreårige flyktninger, hvorav Oslo har hatt den desidert største økningen. Nær to og en halv gang flere bor i Oslo per 1.1.2019 i forhold til de som opprinnelig ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger der.

4.2. Flest bor i Oslo

Ved inngangen til 2019 var de drøyt 9 300 personene med bakgrunn som enslige mindreårige flyktninger bosatt i tilsammen 286 kommuner. En tredjedel av dem var bosatt i de fem største byene, og aller flest i Oslo med om lag 1 600 stykker. Deretter fulgte Bergen med 460, Trondheim med 440, Stavanger med 340 og Kristiansand med 260. Tabell 4.1 viser fordeling på kommuner hvor det per 1.1 2019 er bosatt mer enn 50 personer som har kommet til landet som enslige mindreårige flyktninger.

Flest personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger per innbygger finner vi i mindre kommuner. Her topper Salangen med 2,9 prosent foran Ibestad med 2 prosent. Deretter følger Hamarøy (1,8 prosent), Nesna (1,6) og Vadsø (1,5 prosent).

Tabell 4.1 Antall innbyggere og enslige mindreårige flyktninger. Kommuner med mer enn 50 enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019. Prosent

	Antall innbyggere	Antall enslige mindreårige flyktninger	Andel enslige mindreårige flyktninger
Oslo	681 067	1 606	0,2
Trondheim	196 159	459	0,2
Bergen	281 190	438	0,2
Stavanger	134 037	341	0,3
Kristiansand	92 282	257	0,3
Bærum	126 841	233	0,2
Drammen	68 933	228	0,3
Asker	61 523	190	0,3
Fredrikstad	81 772	162	0,2
Skedsmo	55 652	150	0,3
Sandnes	77 246	149	0,2
Tromsø	76 649	138	0,2
Skien	54 645	121	0,2
Ullensaker	38 234	120	0,3
Arendal	44 784	113	0,3
Tønsberg	45 974	108	0,2
Sandefjord	63 278	98	0,2
Lørenskog	40 106	95	0,2
Vadsø	5 894	89	1,5
Horten	27 335	84	0,3
Bodø	52 024	83	0,2
Larvik	47 107	81	0,2
Porsgrunn	36 224	81	0,2
Gjøvik	30 676	80	0,3
Hamar	31 144	80	0,3
Sarpsborg	55 997	78	0,1
Ålesund	47 998	78	0,2
Moss	32 726	72	0,2
Alta	20 665	71	0,3
Grimstad	23 247	71	0,3
Hammerfest	10 534	66	0,6
Elverum	21 191	64	0,3
Salangen	2 183	63	2,9
Lillehammer	28 023	59	0,2
Færder	26 700	58	0,2
Stjørdal	24 028	57	0,2
Levanger	20 254	56	0,3
Ski	30 843	53	0,2
Vestvågøy	11 480	51	0,4
Molde	27 001	51	0,2
Ringerike	30 442	51	0,2

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.3. Stor variasjon i landbakgrunn

Av tabell 4.2 går det fram at det er stor kommunevis variasjon i hvilken landbakgrunn det er blant personer som fikk opphold som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018.

Afghanistan er den største landgruppen totalt sett, og i mange kommuner finner vi en stor andel derifra – spesielt i Arendal (60 prosent), Asker (56 prosent),

Ullensaker (56 prosent) og Tønsberg (52 prosent). Trondheim, Sandnes og Skien har alle en relativt stor andel (om lag 20 prosent) fra Eritrea.

I Oslo utgjør Afghanere den største andelen med 33 prosent, deretter følger Somaliere med 24 prosent og personer med bakgrunn fra Sri Lanka med 10 prosent.

Tabell 4.2 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn og kommune. Kommuner med minst 100 enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019. Prosent

			Landbakgrunn								
	Antall	Andel	Afghanistan	Eritrea	Somalia	Syria	Irak	Sri Lanka	Etiopia	Iran	Andre
Hele landet	9 344	100	46	15	12	6	5	4	4	2	6
Oslo	1 606	100	33	7	24	3	6	10	7	:	7
Trondheim	459	100	44	20	10	7	5	3	2	:	8
Bergen	438	100	39	12	14	8	6	5	4	2	11
Stavanger	341	100	46	16	10	6	3	2	7	:	9
Kristiansand	257	100	47	12	11	11	6	.	4	:	8
Bærum	233	100	38	13	18	6	6	5	6	3	6
Drammen	228	100	49	15	11	4	8	3	3	2	5
Asker	190	100	56	9	13	2	3	:	4	3	8
Fredrikstad	162	100	45	5	15	9	8	:	3	2	11
Skedsmo	150	100	47	12	7	3	5	15	7	:	5
Sandnes	149	100	38	21	8	7	3	3	7	:	11
Tromsø	138	100	42	13	13	4	6	:	11	3	7
Skien	121	100	45	20	13	2	3	2	7	2	6
Ullensaker	120	100	56	3	3	2	15	15	2	3	3
Arendal	113	100	60	18	4	12	:	:	:	:	4
Tønsberg	108	100	52	8	7	7	9	3	2	4	7

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.4. Halvparten har flyttet etter fem år

Tabell 4.3 viser hvordan flytting fra opprinnelig bosettingskommune varierer etter botid i landet. I alt 39 prosent av alle som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger har flyttet fra opprinnelig bosettingskommune per 1.1.2019. De som har mindre enn 5 års botid er i stor grad fortsatt bosatt i opprinnelig bosettings-kommune, mens blant de enslige mindreårige flyktningene med fem til åtte års botid i Norge, er det nær halvparten som har flyttet fra bosettingskommunen. For flyktninger generelt er det om lag 15 prosent av dem som ankom i 2011 som har flyttet fra sin opprinnelige bosettingskommune etter fem år (Ordemann, 2017).

Tabell 4.3 Forekomst av sekundærflytting, i alt og etter botid per 1.1 2019. Enslige mindreårige flyktninger. Prosent

			Botid			
	I alt	Prosent	0-2 år	3-4 år	5-8 år	Over 8 år
I alt	9 344	100	100	100	100	100
Fortsatt bosatt i bosettingskommunen	5 741	61	92	85	52	34
Flyttet	3 603	39	8	15	48	66

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.5. Stor tilflytning til Oslo

En enkel indikator på bosettings- og flyttemønster er andelen som bor i Oslo. 1 606 enslige mindreårige bor i Oslo per 1.1.2019 (figur 4.1), og dette utgjør 17 prosent av dem som kom til landet som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Dette er en noe lavere andel enn vi finner blant flyktninger og innvandrere generelt (23 prosent), men høyere enn det vi finner i befolkningen totalt sett (13 prosent). Andelen av de enslige mindreårige flyktningene som bor i Oslo er om lag uendret fra 2017, men har sunket med nær 10 prosentpoeng fra 2010 (Dalgaard, Stabell Wiggen og Dyrhaug, 2017).

I overkant av 7 prosent av alle som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra 1996 -2018 hadde Oslo som opprinnelig bosettingskommune (se kapittel 4.1). Mange av de enslige mindreårige flyktningene som opprinnelig ble bosatt andre

steder, flytter altså til Oslo etter hvert. I tabell 4.4 ser vi bosted per 1.1.2019 for de som har flyttet fra den opprinnelige bosettingskommunen sin.

Tabell 4.4 De ti vanligste bostedskommunene for enslige mindreårige som har flyttet fra opprinnelig bosettingskommune, per 1.1 2019. Prosent

	Antall	Prosent
Oslo	1 064	30
Stavanger	137	4
Bergen	108	3
Skedsmo	106	3
Ullensaker	103	3
Drammen	103	3
Fredrikstad	99	3
Trondheim	96	3
Bærum	88	2
Asker	66	2
Totalt antall som har flyttet	3 603	100

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Hele 30 prosent av dem som har flyttet fra opprinnelig bosettingskommune, bor i Oslo per 1.1.2019. De fleste flytter til de store byene med omegn, og foruten Oslo er det kommuner i Akershus og Rogaland det er vanligst å flytte til. I disse tre fylkene bor til sammen over to tredjedeler av alle enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019.

Tabell 4.5 viser at blant dem som har flyttet til Oslo fra sin opprinnelige bosettings-kommune, er det størst andeler fra Nordland, Akershus, Telemark, Troms og Finnmark, alle med om lag 10 prosent.

Tabell 4.5 De fem vanligste bosettingsfylkene for enslige mindreårige som har flyttet til Oslo, per 1.1 2019. Prosent

	Antall	Prosent
Nordland	106	10
Akershus	103	10
Telemark	98	9
Troms Romsa	93	9
Finnmark Finnmárku	92	9
I alt	1 064	100

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.6. Hvor mange har flyttet fra hvilke kommuner?

Tabell 4.6 viser at de som blir bosatt i landets største kommuner, flytter i minst grad. Av dem som ble bosatt i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger har mellom 16 og 18 prosent flyttet fra kommunen.

I den andre enden av skalaen finner vi flere små kommuner som har vært aktive i bosetting av nyankomne enslige mindreårige: Om lag 70 prosent av dem som ble bosatt i Vadsø, Salangen og Hamarøy har flyttet til en annen kommune. En del av disse flytter til Oslo, men flesteparten drar til andre steder i landet.

Tabell 4.6 Opprinnelig bosettingskommune, fraflytting fra opprinnelig bosettingskommunene og flytting til Oslo. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og kommuner som har bosatt minst 50 enslige mindreårige flyktninger. Per 1.1.2019. Antall og prosent

	Antall bosatt totalt	Andel flyttet	Herav flyttet til	
			Resten av landet	Oslo
Hele landet	9 344	39	28	11
Oslo	661	18	18	
Trondheim	430	16	11	5
Bergen	400	18	11	7
Kristiansand	311	37	23	14
Vadsø	287	69	47	22
Stavanger	256	20	15	5
Bærum	208	30	16	14
Asker	187	34	22	12
Salangen	186	70	42	28
Drammen	171	27	18	9
Tromsø	145	36	22	14
Sandnes	135	30	22	8
Skien	120	36	19	17
Arendal	110	15	14	1
Larvik	109	37	25	12
Hamarøy	100	70	58	12
Horten	94	35	27	9
Fredrikstad	89	29	20	9
Alta	89	35	28	7
Nesna	88	68	53	15
Levanger	84	45	31	14
Bø	84	73	43	30
Gjøvik	81	32	17	15
Vestvågøy	80	43	26	16
Grimstad	80	33	19	14
Nøtterøy	79	47	44	3
Tønsberg	78	40	24	15
Flora	78	50	29	21
Sunndal	77	60	42	18
Elverum	77	36	21	16
Sortland	73	36	32	4
Vefsn	69	33	17	16
Lørenskog	67	48	37	10
Alstahaug	66	56	41	15
Hamar	66	30	21	9
Bodø	66	27	11	17
Kragerø	64	56	27	30
Lillehammer	64	33	27	6
Notodden	63	52	29	24
Hammerfest	62	26	19	6
Hvaler	61	64	62	2
Stjørdal	61	20	15	5
Steinkjer	61	52	36	16
Molde	61	31	16	15
Porsgrunn	60	22	10	12
Risør	59	44	32	12
Askøy	58	40	31	9
Skedsmo	56	21	18	4
Bamble	56	39	30	9
Vågan	54	33	22	11
Volda	54	39	30	9
Grong	54	54	48	6
Sarpsborg	53	17	11	6
Tynset	53	62	42	21
Ålesund	52	23	19	4
Lier	51	57	35	22
Ski	50	36	16	20

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.7. Flere med lang botid i Oslo

En naturlig følge av dette bosettings- og flyttemønsteret, er at det bor en større andel med lang enn kort botid i Oslo. Kun 5 prosent av de enslige mindreårige flyktningene med kortest botid bor i Oslo ved inngangen til 2019. Til sammenlikning bor nesten 30 prosent av dem med over 8 års botid i Oslo. Dette er vist i figur 4.2.

Figur 4.2 **Andel bosatt i Oslo, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Per 1.1.2019**

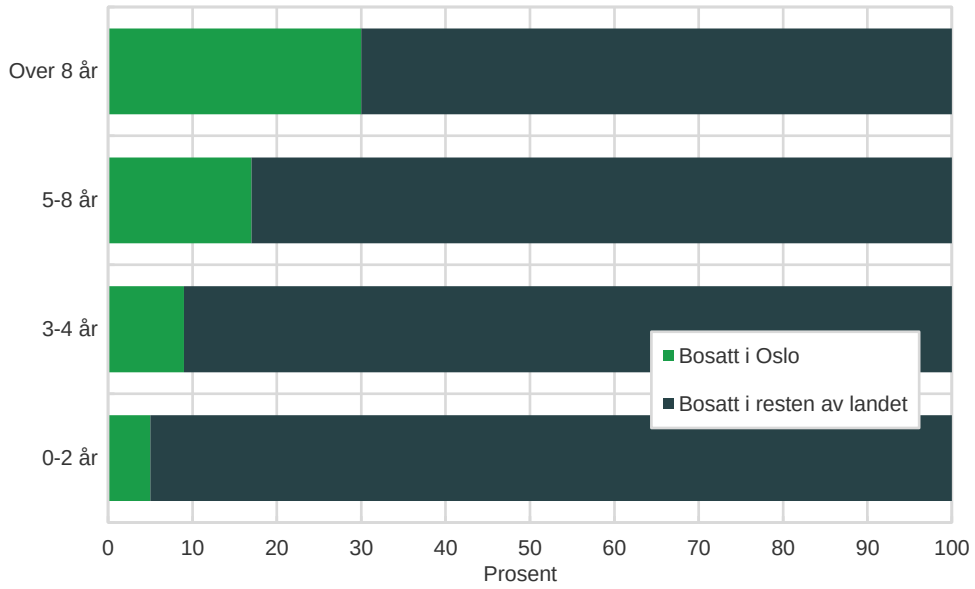

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 4.3 viser at av alle som har kommet som enslige mindreårige flyktninger, var 17 prosent bosatt i Oslo ved inngangen til 2019. Størst andel som bor i Oslo er det blant dem med bakgrunn fra Sri Lanka med 41 prosent. Dernest følger personer med bakgrunn fra Somalia og Etiopia med henholdsvis 34 og 32 prosent. Blant personer med bakgrunn fra Afghanistan, som er den største gruppen, er kun 12 prosent bosatt i Oslo.

Figur 4.3 **Andel bosatt i Oslo, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Per 1.1.2019**

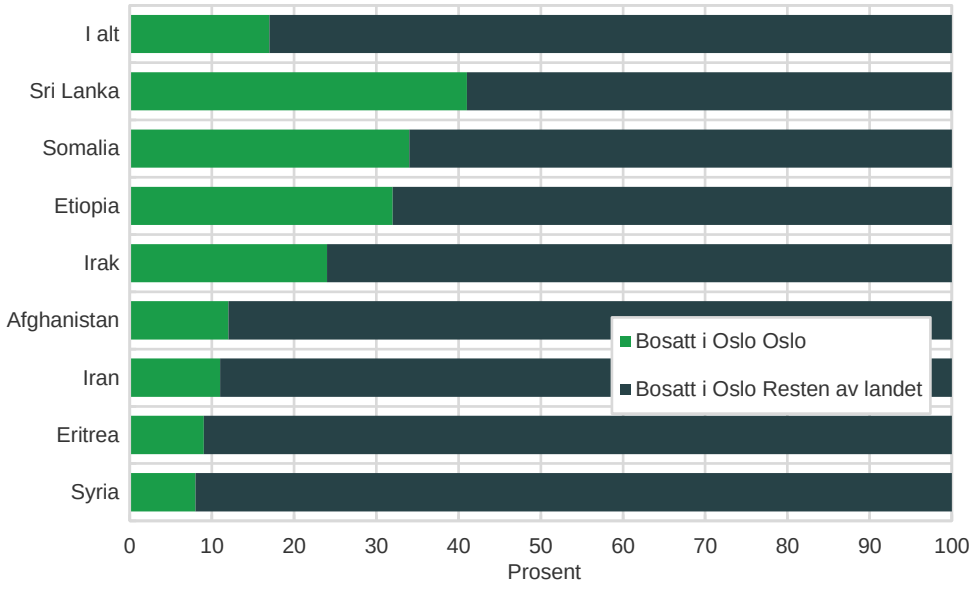

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

I kapittel 3 så vi at det er store forskjeller i botid mellom ulike landgrupper. Et trekk som går igjen for de fleste landgrupper er også at andelen som bor i Oslo er større blant dem med lang botid i Norge (jamfør figur 4.4). Unntaket er personer med bakgrunn fra Irak. Disse har forholdsvis lang gjennomsnittlig botid samtidig som så mye som tre av fire er bosatt utenfor Oslo. Irakere har i større grad enn

andre med lang botid bosatt seg i andre større kommuner som Bergen, Trondheim, Drammen og Kristiansand.

Figur 4.4 Andel som bor i Oslo, etter landbakgrunn og botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i 1996-2016. Per 1.1.2019

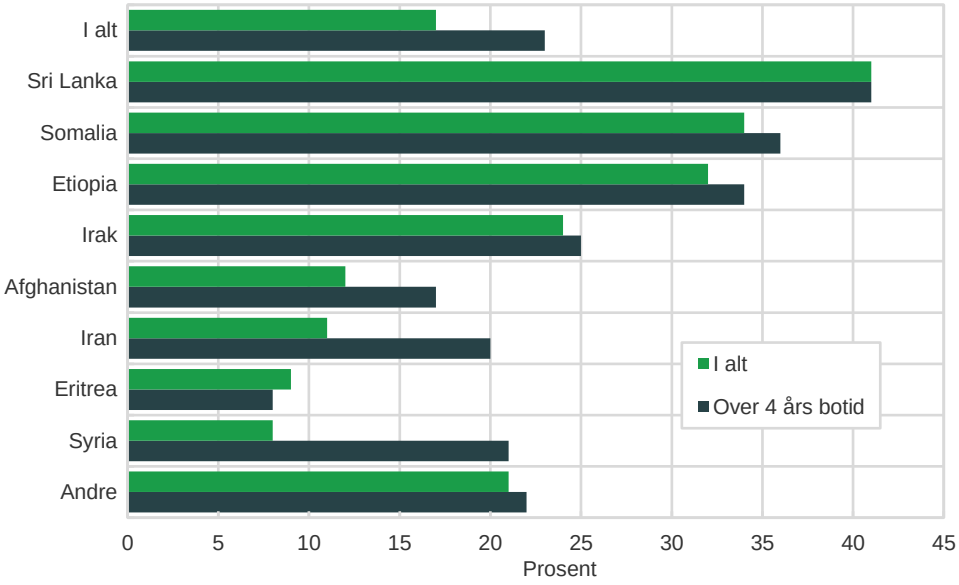

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

5. Tilknytning til arbeidsmarked og utdanning

Harald Lunde

Arbeidsmarkedet er den viktigste arenaen for å skape gode levekår og for å kunne gjennomføre god integrering av innvandrere i Norge (Østby 2004). I dette kapittelet ser vi nærmere på tilknytning til arbeidsmarked og utdanning for dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger mellom 1996 og 2018. Vi vil se nærmere på om de var sysselsatt, under utdanning, registrert arbeidsledige, på sysselsettingstiltak, i introduksjonsprogrammet eller mottakere av ulike stønader. Vi vil se på høyeste utdanningsnivå, både fullført og igangværende utdanning. For dem som er sysselsatt vil vi også se på hvor stor andel som er heltidsansatte, samt hvilke yrker de innehar.

5.1. Om bruk av System for persondata

Tallene som blir presentert i de neste kapitlene kan avvike noe fra den regulære sysselsettingsstatistikken hvor man tar utgangspunkt i *tilknytning til arbeidsstyrken*[3], i motsetning til denne rapporten hvor vi tar utgangspunkt i all *aktivitet*. Det er spesielt tallene for arbeidsledighet som kan bli avvikende. I regulær sysselsettingsstatistikk regnes arbeidsledige som en del av arbeidsstyrken, mens de som er under utdanning eller i introduksjonsprogrammet regnes som utenfor arbeidsstyrken. I denne rapporten har vi regnet dem som er under utdanning eller i introduksjonsprogrammet som *aktive*.

Aktivitetsnivå
Kategorien «aktive» er satt sammen av dem som er registrert som sysselsatte, dem som er registrert under utdanning (inklusive introduksjonsordningen), samt dem som er registrert med en kombinasjon av sysselsetting og utdanning.

Siden én person kan ha flere statuser i SFP samtidig er det gjort noen prioriteringer:
-Dersom en person er registrert arbeidsledig, men også er under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet, regnes vedkommende som under utdanning/ i introduksjonsprogrammet, og ikke som arbeidsledig.

-Dersom en person er registrert som sysselsatt og deltaker i introduksjonsprogrammet, eller sysselsatt, under utdanning og deltaker i introduksjonsprogrammet, vil vedkommende regnes som sysselsatt eller sysselsatt/under utdanning.

-Dersom en person er under utdanning og samtidig deltar i introduksjonsprogrammet, blir vedkommende regnet som deltaker i introduksjonsprogrammet og ikke under utdanning.

Når det gjelder de andre statusene, f.eks. mottak av helserelaterte ytelser, kontantstøtte/enslig forsørger og sosialhjelp, er det mange som har disse i kombinasjon med blant annet arbeid, utdanning, introduksjonsprogram eller registrert arbeidsledige. I slike tilfeller er arbeid og annen aktivitet, evt. registrert arbeidsledighet, prioritert i vår statistikk.

5.2. Sammenlikning med andre grupper

For å få et perspektiv på hvordan det går med de enslige mindreårige flyktningene når det gjelder arbeid og utdanning, vil vi sammenligne med andre relevante grupper. Vi vil se på hovedtendensene sammenlignet med befolkningen generelt i tilsvarende aldersgruppe, og vi vil også se spesielt på hvordan de med bakgrunn som enslige mindreårige flyktninger klarer seg sammenlignet med andre flyktninger som også kom som barn, men med foreldre. Sistnevnte gruppe vil vi i heretter kalle «andre mindreårige flyktninger». Dette er altså personer med flyktningbakgrunn som innvandret fra 1996-2018 og som var under 18 år da de innvandret, enten sammen med foreldrene sine eller til foreldre som bodde i Norge fra før. De kom altså i samme periode som de enslige mindreårige flyktningene, de

[3] Arbeidsstyrken er summen av de som er registrert som sysselsatte og helt arbeidsledige – altså personer som tilbyr arbeidskraften sin på arbeidsmarkedet.

var også mindreårige da de kom som flyktninger, men forskjellen var at de ikke var enslige, i og med at de hadde foreldrene sine her i landet sammen med seg.

Når vi skal sammenligne med andre grupper, er det nødvendig å se på sammensetningen av gruppene etter bakgrunnsvariabler som blant annet kjønn, alder ved innvandring, alder per 1.1.2019, landbakgrunn og botid. Disse bakgrunnsvariablene vil normalt sett ha betydning for hvorvidt man er i arbeid eller utdanning.

I likhet med tidligere rapporter i denne serien har vi valgt å avgrense gruppene vi sammenligner til kun å gjelde dem som er i alderen 18-29 år per 1.1.2019. Dette er de unge voksne, som er myndige og er i ferd med å etablere seg på arbeidsmarkedet. Øvre grense er satt til 29 år, selv om det etter hvert begynner bli en del av dem som opprinnelig kom som enslige mindreårige flyktninger som nå (per 1.1 2019) har blitt 30 år eller eldre. Likevel er andel over 30 år såpass mye mindre enn i befolkningen generelt, at vi for å oppnå best mulig sammenligning har holdt disse utenfor i analysen av status på arbeidsmarkedet. Dette sikrer også sammenlignbarhet mot resultater i tidligere monitorer om de enslige mindreårige flyktningene. I kapittel 6 om inntektsforhold har vi imidlertid også valgt å inkludere gruppen mellom 30 og 39 år i enkelte oversikter.

I tabell 5.1 viser vi en samlet oversikt over totalt antall personer i hver av de tre populasjonene, samt gjennomsnittsalder per 1.1.2019, gjennomsnittsalder ved innvandring og gjennomsnittlig botid for de to flyktninggruppene. Vi ser at de som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og de andre flyktningene som også var mindreårige da de kom til Norge, har noenlunde lik gjennomsnittsalder totalt, med vel 22 år. Dette er noe lavere enn befolkningen generelt i samme aldersgruppe (23,6 år). Vi ser også at de enslige mindreårige flyktningene i gjennomsnitt har en betydelig kortere botid i Norge enn de andre mindreårige flyktningene: 5,9 mot 12,5 år. De enslige mindreårige flyktningene var i snitt ganske mye eldre enn de andre mindreårige flyktningene ved bosetting i Norge, 15,9 år mot 9,7 år.

Antall år i landet og alder ved innvandring kan ha stor betydning for om man har etablert seg på arbeidsmarkedet eller er under utdanning, og vil det være viktig å ta høyde for dette i sammenligningene senere i dette kapittelet.

Tabell 5.1 Gjennomsnittlig botid, alder ved innvandring og alder per 1.1.2019. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år, i alt og etter kjønn. Prosent

	I alt			Menn			Kvinner		
	Befolkningen	Andre mindreårige flyktninger	Enslige mindreårige flyktninger	Befolkningen	Andre mindreårige flyktninger	Enslige mindreårige flyktninger	Befolkningen	Andre mindreårige flyktninger	Enslige mindreårige flyktninger
Gjennomsnitts-alder, år	23,7	22,6	22,2	23,6	22,6	22,2	23,7	22,7	22,6
Gjennomsnittsalder ved inn-vandring, år		9,7	15,9		9,8	15,9		9,5	15,5
Gjennomsnittlig botid, år		12,5	5,9		12,3	5,8		12,7	6,6
Antall	845 368	25 284	6 520	435 001	13 558	5 535	410 367	11 726	985

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå og Utlendingsdirektoratet (UDI)

De to flyktninggruppene har også ulik sammensetning når det gjelder landbakgrunn og gjennomsnittlig botid, se tabell 5.2. Det er spesielt enslige mindreårige flyktninger med bakgrunn fra Afghanistan, Irak og Eritrea som skiller seg ut. Blant de andre mindreårige flyktningene utgjør personer med Irak som opprinnelsesland om lag 15 prosent, mot bare 2 prosent blant de enslige mindreårige flyktningene. Når det gjelder Afghanistan og Eritrea er det motsatt. En klart større andel blant de enslige mindreårige flyktningene kommer fra Afghanistan og Eritrea enn blant de andre mindreårige flyktningene.

Tabell 5.2 Gjennomsnittlig botid, etter landbakgrunn per 1.1.2019. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent

	Enslige mindreårige flyktninger		Andre mindreårige flyktninger	
	Andel	Gjennomsnittlig botid, år	Andel	Gjennomsnittlig botid, år
Sri Lanka	3	10,7	1	15,4
Irak	2	9,2	17	15,2
Somalia	10	7,9	18	11,6
Andre	5	7,6	37	13,6
Etiopia	3	6,5	3	11,6
Afghanistan	51	6	11	11,1
Iran	1	5,1	5	12,8
Eritrea	19	4	4	7,2
Syria	6	2,5	4	4,5

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå og Utlendingsdirektoratet (UDI)

I sammenligningene vil vi også se noe på kjønnsforskjeller. Årsaken til dette er at de enslige mindreårige flyktningene som gruppe består av 85 prosent menn. Både i befolkningen og blant de andre mindreårige flyktningene er kjønnsfordelingen vesentlig jevnere, det vil si omtrent halvparten menn og halvparten kvinner, se tabell 5.3. Senere i analysen vil vi se at tilknytning til arbeid og utdanning er forskjellig for kvinner og menn.

Tabell 5.3 Andel kvinner og menn per 1.1.2019. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent

	Befolkningen	Enslige mindreårige flyktninger	Andre mindreårige flyktninger
Menn	51	85	54
Kvinner	49	15	46
Antall	845 368	6 520	25 284

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå og Utlendingsdirektoratet (UDI)

5.3. Nær 80 prosent i arbeid eller utdanning

I tabell 5.4 viser vi aktivitetsstatus for de tre populasjonene, alle i alderen 18-29 år, fordelt på kjønn. I alt 79 prosent av dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger var aktive, dvs. i arbeid, utdanning eller i introduksjonsprogrammet, per november 2018. Dette er likevel noe lavere enn det vi finner i befolkningen i alt (85 prosent), men omtrent på samme nivå som i den andre flyktninggruppen (78 prosent).

Det som skiller seg ut hos de enslige mindreårige flyktningene spesielt, er at andelen i introduksjonsprogram og med ukjent arbeidsmarkedsstatus er vesentlig større enn hos de andre populasjonene (se avsnitt 5.15 for informasjon om dem med ukjent status). Dette henger mye sammen med at de som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger i gjennomsnitt har kortere botid enn den andre flyktninggruppen.

Tabell 5.4 Aktivitetsstatus per november 2018. Befolkningen, bosatte enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. I alt og etter kjønn. Antall og prosent

	Befolkningen			Enslige mindreårige flyktninger			Andre mindreårige flyktninger		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Antall	845 368	435 001	410 367	6 520	5 535	985	25 284	13 558	11 726
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Andel aktive i alt	86	86	86	79	80	74	78	76	81
Sysselsatt	45	48	42	35	37	26	33	36	31
Sysselsatt og under utdanning	23	21	26	21	22	20	21	18	24
Under utdanning	17	17	18	15	14	20	22	20	24
Introduksjonsordning	1	1	1	7	7	8	2	2	2
Andel ikke-aktive	7	7	7	8	7	13	11	12	10
Herav:									
Registrert helt arbeidsledig	1	2	1	2	2	3	3	3	3
Andre arbeidssøkende	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Helserelaterte ytelser	4	4	4	2	2	3	3	4	3
Sosialhjelp	1	1	1	3	3	5	2	3	2
Kontantstøtte, enslig forsørger	0	:	0	0	:	1	1	:	1
Andre grupper	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukjent status	7	7	7	13	13	13	11	12	9

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Over halvparten av både dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger er sysselsatt. Det er større forskjeller mellom de to gruppene når det gjelder andel som kun er under utdanning (ikke sysselsatt samtidig), der vi finner en størst andel blant de andre mindreårige flyktningene med 22 prosent, i forhold til 15 prosent blant de enslige mindreårige. Noen kan fremdeles være i grunnskoleopplæring, men det vil ikke vises i kategorien «under utdanning». Per i dag finnes det ikke noe register på individnivå for personer som deltar i grunnskolen. Disse vil ofte ha ukjent status istedenfor.

Det er en noe større andel som er registrert helt arbeidsledig i de to flyktning-gruppene (2-3 prosent) med sammenlignet med befolkningen generelt (1 prosent). I avsnitt 5.14 ser vi nærmere på dem som er registrert arbeidsledige.

Andel som mottar helserelaterte ytelser er noe lavere for dem som er bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger (2 prosent) enn for befolkningen (4 prosent). I kategorien helserelaterte ytelser finner vi i hovedsak mottakere av arbeidsavklaringspenger, sykepenger og uføretrygd. Dette er personer som ikke har helserelaterte ytelser i kombinasjon med f.eks. arbeid eller utdanning, da de har fått status som henholdsvis sysselsatt eller under utdanning.

Når det gjelder mottakere av sosialhjelp, finner vi noe større andel blant de to flyktninggruppene enn hva vi finner i befolkningen generelt. Andelen er noe større blant de enslige mindreårige flyktningene enn blant de andre mindreårige flyktningene. Sosialhjelpsmottakere som gruppe har generelt dårligere levekår enn gjennomsnittsbefolkningen (Omholt, 2019). Det gjelder både helse, bolig, økonomi og tilknytning til arbeidslivet. De som her har status «sosialhjelp», er personer som ikke har dette i kombinasjon med for eksempel sysselsatt, introduksjonsprogram eller registrert arbeidsledig.

5.4. Flere i arbeid og utdanning etter fire år

I tabell 5.5 har vi skilt ut dem som per 1.1.2019 har botid på fire år eller mer i begge flyktninggruppene. Siden de enslige mindreårige flyktningene i gjennomsnitt har mye kortere botid enn den andre flyktninggruppen, vil en begrensning på minst fire års botid gi et bedre sammenligningsgrunnlag. Da er det ikke lenger noen som deltar i introduksjonsprogrammet, og flyktningene har fått tid til å starte i jobb eller utdanning.

Tabell 5.5 Aktivitetsstatus per november 2018. Bosatte enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Botid minst 4 år. Alder 18-29 år. I alt og etter kjønn. Antall og prosent

	Enslige mindreårige flyktninger			Andre mindreårige flyktninger		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Antall	4 403	3 681	722	23 307	12 292	11 015
Total	100	100	100	100	100	100
Andel aktive, i alt	82	83	76	79	78	81
Av dette:						
Sysselsatt	45	48	30	36	39	32
Sysselsatt og under utdanning	24	23	25	22	19	26
Under utdanning	13	12	20	21	20	23
Introduksjonsordning	1	1	1	0	0	0
Andel ikke-aktive	11	10	16	12	13	11
Herav:						
Registrert helt arbeidsledig	3	3	4	3	4	3
Andre arbeidssøkende	1	1	2	2	2	1
Helserelaterte ytelser	3	2	4	4	4	3
Sosialhjelp	3	3	5	2	3	2
Kontantstøtte, enslig forsørger	0	0	1	1	:	1
Andre grupper	0	0	0	0	0	0
Ukjent status	7	7	8	9	9	9

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Hvis vi sammenligner de enslige mindreårige flyktningene med andre mindreårige flyktninger med minst 4 års botid, ser vi at det er klare forskjeller mellom gruppene. Blant menn er andelen sysselsatte (inkludert de som både er sysselsatt og under utdanning) 13 prosentpoeng høyere blant enslige mindreårige flyktninger enn for den andre gruppen flyktninger, mens den blant kvinner er tre prosentpoeng lavere. Blant ikke-aktive er det også relativt klare forskjeller, med lavere andel for menn, men høyere for kvinner når vi sammenligner enslige mindreårige flyktninger med den andre gruppen flyktninger.

Andel med ukjent tilknytning til arbeidsmarkedet er omtrent på samme nivå blant de enslige mindreårige flyktningene som vi finner i den andre flyktninggruppen og i befolkningen generelt. Vi skal se nærmere på dem med ukjent status i avsnitt 5.15.

Vi vil i det følgende se litt nærmere på de to flyktninggruppene og se på aktivitet etter kjønn, alder, ulik botid og landbakgrunn.

5.5. Større andel menn er sysselsatt

Tabell 5.4 viser at blant dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger er en større andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) blant menn enn blant kvinner. Henholdsvis 80 prosent blant menn og 74 prosent blant kvinner er aktive. Til sammenligning er det i befolkningen mellom 18 og 29 år like stor andel kvinner som menn som er aktive med 86 prosent.

Forskjellen i andel aktive kommer i hovedsak av at andel sysselsatte menn er klart høyere enn andel sysselsatte kvinner, samtidig som det relativt sett er mindre overvekt av kvinner blant dem som er under utdanning. Totalt sett er 13 prosentpoeng flere menn enn kvinner som er sysselsatt (inkludert de som både er sysselsatt og under utdanning), mens det er 6 prosentpoeng flere kvinner enn menn som er under utdanning.

Sammenligner vi dem som har en botid på 4 år eller mer med alle (uavhengig av botid), finner vi at det er større andel sysselsatte (inkludert de som både er sysselsatt og under utdanning), og andelen øker mer for menn enn for kvinner. Andel sysselsatte menn er 12 prosentpoeng høyere når vi ser på dem med minst 4 års botid i forhold til alle som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Tilsvarende for kvinner er en økning på 9 prosentpoeng, men for kvinner kommer økningen i størst grad blant dem som er sysselsatt i kombinasjon med utdanning.

Figur 5.1 illustrerer forskjellen mellom enslige mindreårige flyktninger i alt og dem som har bodd i landet i fire år eller mer.

Figur 5.1 Aktivitetsstatus per november 2018, etter kjønn og botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år

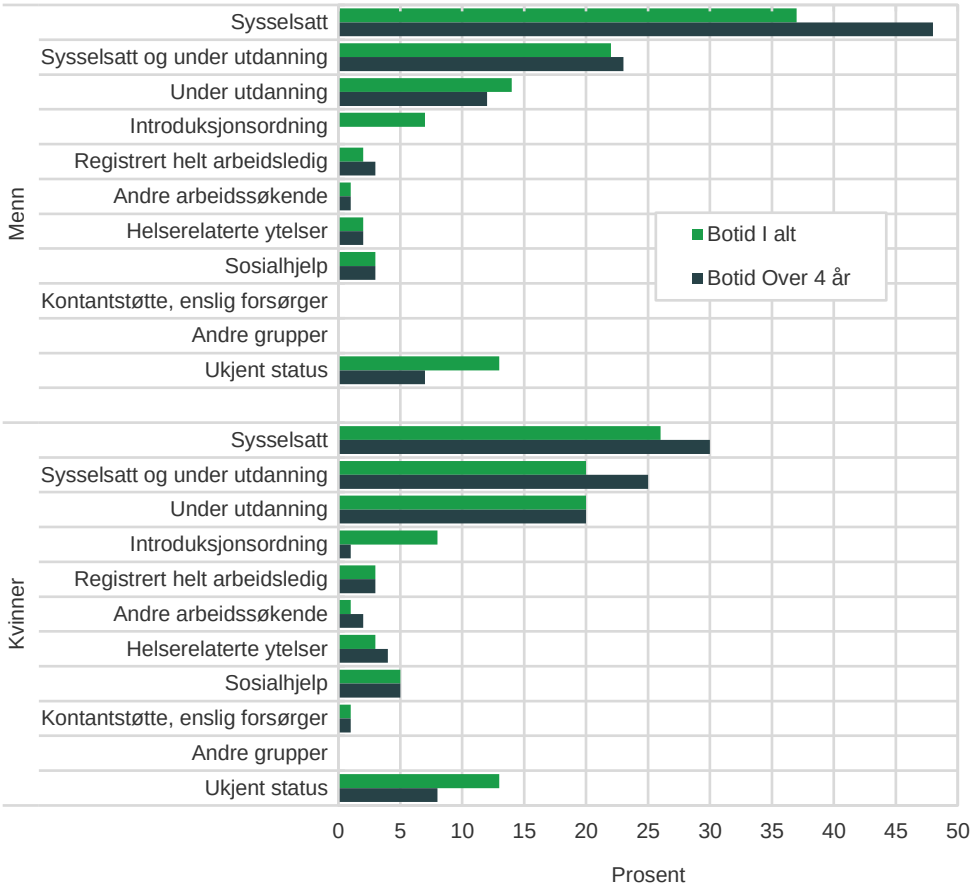

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Ser vi på dem som kun er under utdanning, er andelen 3 prosentpoeng lavere for menn, men uendret for kvinner når vi bare ser på dem med botid på over 4 år i forhold til alle (uavhengig av botid). Blant kvinner som har botid på minst fire år er 20 prosent under utdanning, mens den tilsvarende andelen for menn er 12 prosent.

Av kvinner i alderen 18-29 år som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger er det 1 prosent som hovedsakelig mottar kontantstøtte eller ytelse som enslig forsørger. Andelen i 2019 er mindre enn i 2015 og 2011, da den var på henholdsvis 3 prosent og nesten 7 prosent. Hos kvinner i befolkningen generelt i samme alder samt hos de andre mindreårige flyktningene har også 1 prosent av kvinnene denne statusen.

5.6. Lavt utdanningsnivå

De som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger har i gjennomsnitt lavere utdanningsnivå enn befolkningen generelt i samme alder. Blant de enslige mindreårige i alderen 18-29 år er det så stor andel som to av tre som kun har grunnskole som høyeste fullførte utdanning, mens det tilsvarende i befolkningen er mindre enn én av tre.

Blant de enslige mindreårige er det 15 prosent som har utdanning på videregående nivå, og bare 3 prosent på høyskole-/universitetsnivå (se figur 5.2). Tilsvarende er det i befolkningen 37 prosent som har videregående som høyeste utdanningsnivå, og 28 prosent som har utdanning på høyskole-/universitetsnivå. Utdanningsnivået til de andre mindreårige flyktningene er generelt litt høyere enn hos de enslige mindreårige, men lavere enn i befolkningen i samme aldersgruppe.

Samtidig ser vi i alle tre gruppene at utdanningsnivået er høyere blant kvinnene enn blant mennene.

Det er også tre ganger så mange blant enslige mindreårige flyktninger som har ingen eller uoppgitt utdanning, enn i befolkningen generelt. I Norge har vi god oversikt over den utdanning innvandrere tar etter at de kommer til Norge, men vi har ikke noe godt system for å fange opp den utdanningen innvandrerne har tatt i utlandet før de ble bosatt i Norge. Av den grunn er det en mye større andel blant innvandrere som har uoppgitt utdanningsnivå i registeret.

Vi kan anta ut i fra alder og landbakgrunn at de som kommer som enslige mindreårige flyktninger ikke nødvendigvis har hatt mulighet til å gjennomføre så mye skolegang før de kom til Norge. I tillegg vet vi fra Levekårsundersøkelsen blant personer med innvandringsgrunn (Vrålstad og Wiggen, 2017) at det blant innvandrere fra nyere flyktningeland som Somalia, Eritrea og Afghanistan er spesielt dem uten utdanning vi mangler opplysninger om i registeret.

Figur 5.2 **Høyeste utdanningsnivå per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år**

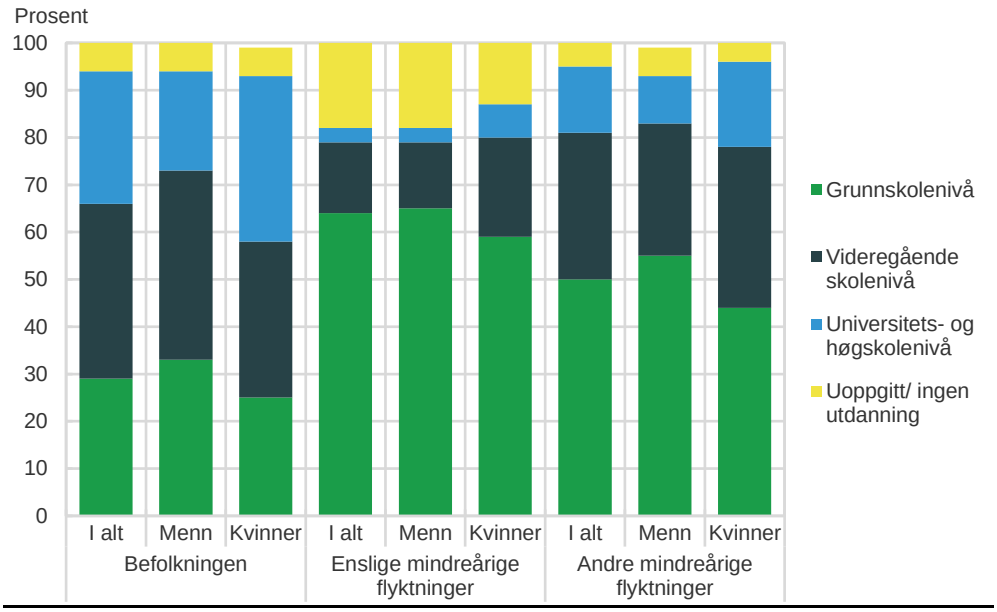

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

5.7. Igangværende utdanning og utdanningsretning

Rundt 40 prosent av befolkningen i alderen 18-29 år var under utdanning i november 2018. Også blant de enslige mindreårige flyktningene var om lag 40 prosent under utdanning, mens blant de andre mindreårige flyktningene var andelen noe høyere 44 prosent.

Hva slags utdanning er de i gang med? De aller fleste (82 prosent) av de enslige mindreårige flyktningene som er i gang med utdanning går på videregående skole. Kun 15 prosent er i gang med høyere utdanning (se figur 5.3) og bare 3 prosent er registrert med «annen utdanning». Dette kan blant annet omfatte personer som er i ferd med å gjennomføre introduksjonsprogrammet, men får undervisning på et nivå under videregående skole.

I befolkningen i samme alder er andelen i videregående utdanning vesentlig mindre: 40 prosent av dem som er under utdanning går i videregående skole. Hele 60 prosent tar utdanning på universitet eller høyskole.

Blant andre mindreårige flyktninger er en større andel i gang med utdanning på universitet/høyskole enn blant de enslige mindreårige. Andelen er likevel mindre enn i befolkningen i samme alder: 52 prosent går i videregående skole, mens 47 prosent tar høyere utdanning. 1 prosent i denne gruppen er registrert med «annen utdanning».

Som tidligere nevnt, er personer som går i grunnskolen ikke inkludert i dem som er under utdanning, da det ikke finnes registerdata på individnivå for deltakelse i grunnskolen.

Figur 5.3 Igangværende utdanning per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger, andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år

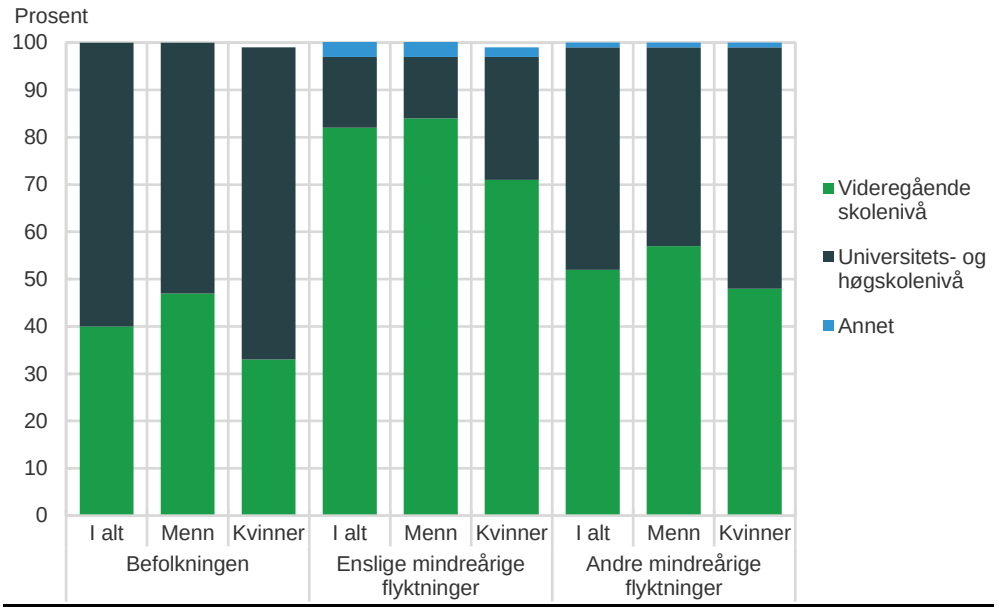

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Det er en større andel blant kvinner enn blant menn som er i gang med utdanning på universitets- eller høgskolenivå, og dette gjelder alle tre befolkningsgrupper. Blant de enslige mindreårige flyktningene går 26 prosent av kvinnene som er under utdanning på universitet eller høgskole, mot 13 prosent av mennene. Siden populasjonen av enslige mindreårige flyktninger i hovedsak består av menn, påvirker den lave andelen av menn i høyere utdanning det samlede nivået betydelig. Andel kvinner i høyere utdanning er likevel vesentlig mindre enn i de to andre populasjonene. I befolkningen i alderen 18 til 29 er år er andel kvinner i høyere utdanning 66 prosent, mens den tilsvarende andelen for menn er 53 prosent. Blant andre mindreårige flyktninger er andel kvinner og menn i høyere utdanning henholdsvis 51 prosent og 47 prosent.

5.8. Studieretning

Tabell 5.6 viser studieretning for dem som er under utdanning, fordelt på videregående og universitets- og høyskolenivå. Vi ser valg av studieretning for befolkningen, dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger.

På videregående utdanningsnivå finner vi størst andel av enslige mindreårige flyktningene i naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag med 35 prosent. Dette er noe høyere andel enn i sammenlignet med både befolkningen (29 prosent) og de andre mindreårige flyktningene (20 prosent). Overrepresentasjonen i denne studieretningen kommer i stor grad av at retningen er mye vanligere blant menn enn kvinner. Både blant menn under utdanning i befolkningen og blant

enslige mindreårige menn under utdanning er det godt over 40 prosent som har denne studieretningen. Til sammenligning er tilsvarende andel for kvinner under 10 prosent i begge grupper. Da populasjonen av enslige mindreårige flyktninger har en stor overvekt av menn, påvirker dette de totale andelene relativt mye.

Enslige mindreårige flyktninger er også overrepresentert i helse-, sosial- og idrettsfag, og spesielt gjelder dette blant kvinner: Nær 60 prosent av de enslige mindreårige kvinnene velger den studieretningen, mot 22 prosent av kvinnene i befolkningen og 37 prosent av kvinnene blant de andre mindreårige flyktningene. Samtidig er de enslige mindreårige flyktningene underrepresentert i allmenne fag, sammenlignet med de to andre gruppene.

Når det gjelder universitets- og høgskolenivå ser vi det samme mønsteret som for videregående nivå: enslige mindreårige flyktninger er overrepresentert i helse-, sosial- og idrettsfag, samt naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. Samtidig er kjønnsforskjellene tilstede ved at kvinner i større grad enn menn studerer helse-, sosial- og idrettsfag og vice versa. En større andel av de enslige mindreårige flyktningene studerer økonomiske og administrative fag enn hva som er tilfellet på videregående nivå, mens de er underrepresentert i forhold til befolkningen i humanistiske og estetiske fag, lærerutdanninger og utdanninger innen pedagogikk, og samfunnsfag og juridiske fag.

Tabell 5.6 Studieretning, igangværende utdanning per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent

	Befolkningen			Enslige mindreårige flyktninger			Andre mindreårige flyktninger		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Videregående nivå									
Antall	136 388	77 330	59 058	2 068	1 774	294	5 744	3 016	2 728
Andel i prosent									
Allmenne fag	38	30	49	20	18	30	42	37	48
Helse-, sosial- og idrettsfag	14	8	22	31	26	58	24	13	37
Humanistiske og estetiske fag	5	3	8	1	1	3	3	1	4
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	0	0	0	:	:	:	0	:	0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	29	47	7	35	41	2	20	35	3
Primærnæringsfag	2	2	2	0	0	:	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	4	4	4	3	3	1	3	4	2
Samfunnsfag og juridiske fag	2	2	2	0	0	:	1	1	1
Økonomiske og administrative fag	4	4	4	9	9	5	6	7	4
Uoppgitt fagfelt	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Universitet- eller høgskolenivå									
Antall	204 896	87 339	117 557	375	266	109	5 187	2 246	2 941
Andel i prosent									
Helse-, sosial- og idrettsfag	21	11	28	35	30	45	27	16	36
Humanistiske og estetiske fag	10	9	10	5	4	6	7	6	8
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	14	10	17	8	7	10	11	7	14
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	21	32	12	26	30	15	19	32	10
Primærnæringsfag	1	1	1	:	:	:	:	:	:
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	2	3	2	2	2	4	:	:	:
Samfunnsfag og juridiske fag	15	12	17	7	8	7	14	11	16
Økonomiske og administrative fag	17	21	14	17	19	14	20	27	15

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

5.9. Høyere sysselsetting blant de eldste

Figur 5.4 viser aktivitetsstatus for ulike aldersgrupper i de ulike populasjonene. For de to flyktninggruppene har vi her bare tatt med dem som har botid på minst fire år. Ved å sammenligne flyktninger som har hatt noen år i landet, og som har fått tid til å etablere seg på arbeidsmarkedet eller starte med utdanning får vi et mer relevant sammenligningsgrunnlag.

Figur 5.4 **Andel sysselsatte/i utdanning per november 2018, etter alder ved utgangen av 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid på minst fire år og andre mindreårige flyktninger med samme botid. Alder 18-29 år**

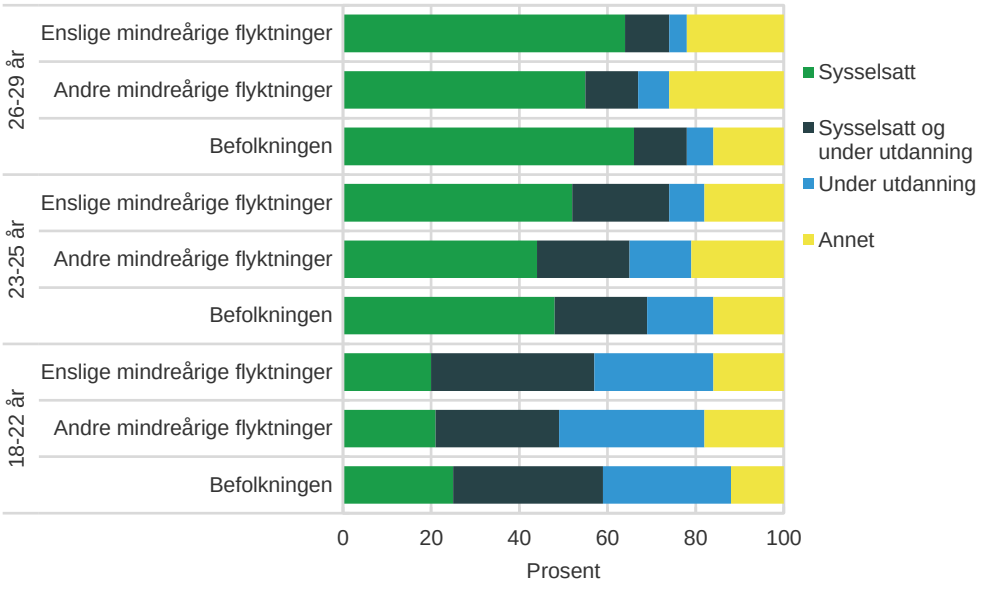

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Litt over 1 200 av dem som har kommet til landet som enslige mindreårige flyktninger og har bodd her i minst 4 år, var i den eldste aldersgruppen, 26-29 år, ved utgangen 2018. Andelen sysselsatte (inkludert dem som både er sysselsatt og i utdanning) i denne aldersgruppen var 74 prosent, 4 prosentpoeng mindre enn for befolkningen og 7 prosentpoeng mer enn for andre mindreårige flyktninger i samme alder. Andelen under utdanning lå på 4 prosent, mens andel som kombinerte arbeid og utdanning var 10 prosent.

Blant de om lag 1 700 enslige mindreårige flyktningene i alderen fra 23 til 25 år per 1.1.2019 var sysselsettingen like stor som i eldste aldersgruppe, med 74 prosent. Her er imidlertid en større andel under utdanning eller kombinasjon av arbeid og utdanning (30 prosent). I denne aldersgruppen er andelen sysselsatte blant de enslige mindreårige høyere enn i befolkningen generelt (69 prosent) og blant de andre mindreårige flyktningene (65 prosent).

I underkant av 1 500 av dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og som har botid på fire år eller mer, er i alderen 18-22 år. Av disse er 57 prosent, eller 17 prosentpoeng mindre enn i de to eldste aldergruppene, registrert som sysselsatte. Dette er likevel nesten like stor andel som i befolkningen generelt i samme aldersgruppe (59 prosent) og større andel enn blant andre mindreårige flyktninger (49 prosent).

I befolkningen ser vi at andel sysselsatte øker etter hvert som alderen øker, mens blant de enslige mindreårige er det ingen økning fra nest eldste til eldste aldersgruppe. Dette kan det være flere grunner til, blant annet er det her snakk en relativt liten populasjon, som fort kan preges av sammensettingseffekter. Videre kan det

være en del enslige mindreårige kvinner som faller ut av arbeidslivet i forbindelse med at de får barn, og at det skjer i større grad enn i befolkningen. Vi har også i kapittelet om flytting sett at flere flytter med økt botid. Det kan være mulig at i det man flytter fra opprinnelig bosettingskommune mister man tilknytningen til arbeidslivet når man etablerer seg på nytt bosted.

For hver aldersgruppe skjer det et skifte ved at det er større andel i alle gruppene som kun er sysselsatt og en mindre andel som kombinerer arbeid og utdanning. Blant dem som er bosatt som enslige mindreårige flyktninger er det også jevnt over er en mindre andel som er i utdanning enn blant andre mindreårige flyktninger. Når det gjelder sysselsetting derimot, har de enslige mindreårige flyktningene en noe større andel sysselsatte i alle aldersgrupper.

De enslige mindreårige flyktningene har i gjennomsnitt kortere botid i Norge enn den andre flyktninggruppen, slik at det er viktig å se sysselsetting og aktivitet opp mot botid. Det vil vi komme nærmere inn på i avsnitt 5.11. Vi vil også senere i rapporten se på registrert arbeidsledighet i de tre populasjonene, se avsnitt 5.14.

5.10. Store forskjeller i sysselsetting etter landbakgrunn

Figur 5.5 viser at det er store forskjeller i aktivitetsnivå etter landbakgrunn for dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger i Norge.

Figur 5.5 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år

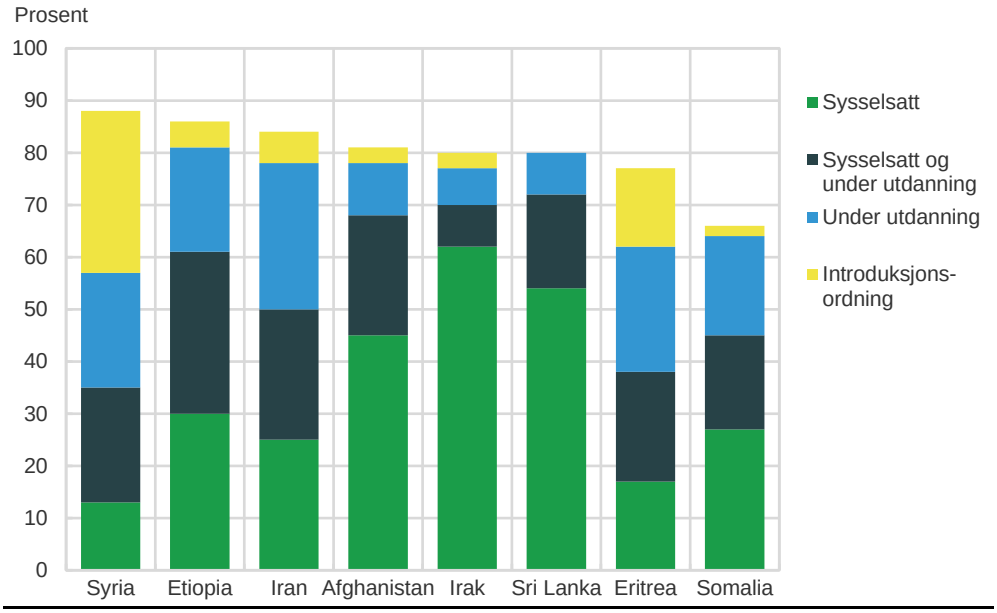

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Blant dem som har kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Syria, er det en relativt lav andel sysselsatte, men totalt sett hele 88 prosent aktive. Dette skyldes at mange fremdeles er under utdanning og på introduksjonsordningen. Andelen under utdanning er større enn i befolkningen generelt i samme alder (se tabell 5.4). Når det gjelder sysselsetting finner vi størst andel blant dem som har kommet fra Sri Lanka, Irak og Afghanistan, alle med om lag 70 prosent sysselsatte. Fra disse landene er det imidlertid mindre andel under utdanning/i introduksjons-ordningen enn fra Syria, slik at den totale andelen aktive dermed blir noe lavere (om lag 80 prosent). Dette henger sammen med at den gjennomsnittlige botiden for de med bakgrunn fra Syria er vesentlig kortere enn for de med bakgrunn med Sri Lanka, Irak og Afghanistan (Jf. tabell 5.2).

Også de som har kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Eritrea har i gjennomsnitt relativt kort botid. Situasjonen på arbeidsmarkedet påvirkes av dette, og vi ser at andelen sysselsatte er under 40 prosent, samtidig som andelen under utdanning eller i introduksjonsordningen er forholdsvis stor med henholdsvis 24 prosent og 15 prosent. Samlet sett er andel aktive nær 80 prosent for denne gruppen.

Av figur 3.2 går det fram at det kom relativt mange enslige mindreårige flyktninger med bakgrunn fra Somalia i 2013, og vi ser at den gjennomsnittlige botiden for gruppen er nær 8 år ved utgangen av 2018, klart lengre enn blant dem fra Syria og Eritrea. Blant dem med bakgrunn fra Somalia er det en relativt lav andel i arbeid med 45 prosent, samtidig som andel i utdanning og i introduksjonsordningen også er forholdsvis lav med 22 prosent. Dermed blir den samlede andelen aktive 67 prosent.

5.11. Sysselsettingen øker med botid

Det er tidligere vist at innvandreres og flyktningers tilknytning til arbeidsmarkedet øker med lengre botid (Olsen, 2017). I 2004 ble det toårige introduksjons-programmet for flyktninger etablert, og noen av de enslige mindreårige flyktningene går gjennom det. Andre går i grunnskoleopplæring. Dette gjør at sysselsettingsandelene naturlig nok er lave de første årene etter bosetting.

Figur 5.6 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. 18-29 år. Prosent

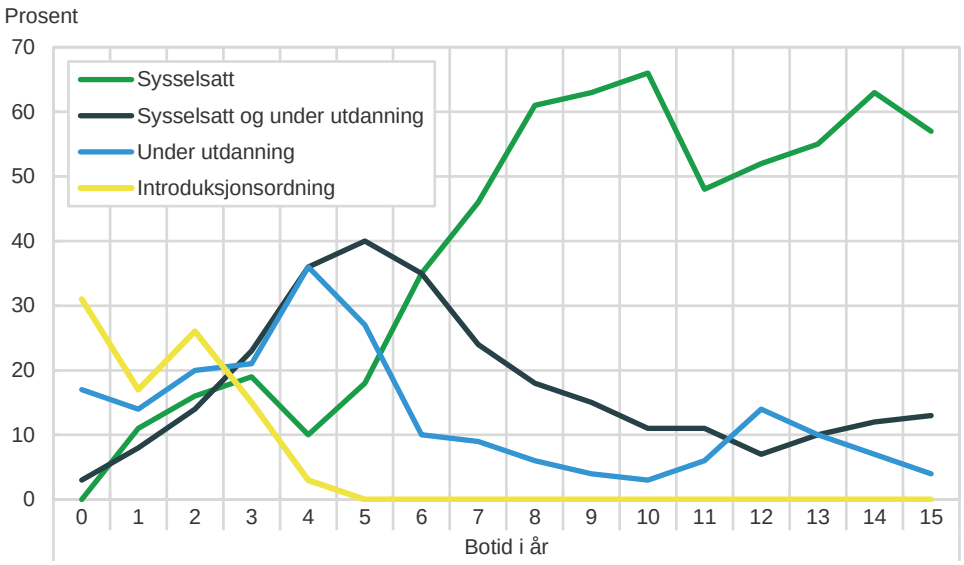

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.6 viser at andelen sysselsatte er minst for dem med kort botid, og at den stiger gradvis etter hvert som botiden øker. Det kraftige fallet i andel sysselsatte fra de med 10 års botid (66 prosent) til de med 11 års botid (49 prosent) ser ut til å kunne forklares med sammensetningseffekter, dvs. forskjeller mellom kohortene med tanke på bl.a. landbakgrunn og kjønn. Andelen som tar utdanning er størst etter 4 års botid, mens andelen som kombinerer jobb og utdanning er størst blant dem med 3-5 års botid. Personer i grunnskoleutdanning har vi ikke informasjon om.

Andelen av de enslige mindreårige flyktningene som går gjennom introduksjons-programmet i løpet av de første årene i Norge er naturlig nok synkende med botiden. Om lag 30 prosent deltar ved ankomst, deretter synker andelen gradvis inntil det etter 5 års botid er tilnærmet ingen som deltar i programmet.

Figur 5.7– figur 5.9 viser forskjeller i aktivitetsnivå etter botid og landbakgrunn. I kapittel 3 så vi at det er store forskjeller i når de ulike landgruppene ble bosatt i Norge (figur 3.2). Vi har her tatt med de av de største gruppene etter landbakgrunn, hvor det er tilstrekkelig antall personer i botidsgruppene for å kunne vise aktivitets-status.

Figur 5.7 **Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid 0-3 år. Alder 18-29 år**

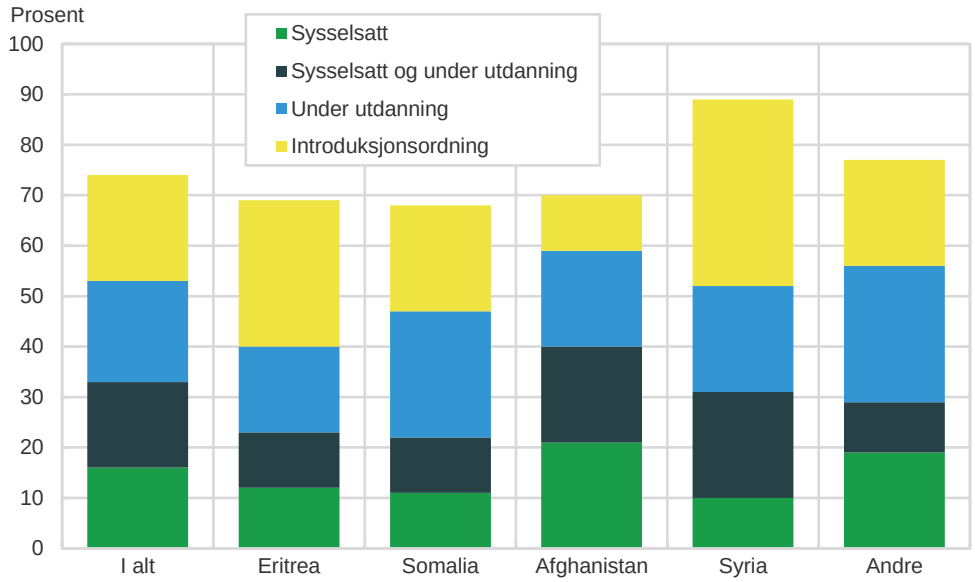

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Blant dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og som har botid på 0-3 år, er det en del som deltar i introduksjonsordningen, spesielt blant dem fra Syria (37 prosent) og Eritrea (29 prosent). Blant dem fra Afghanistan er om lag 40 prosent i jobb, mens tilsvarende andel blant dem fra Somalia og Eritrea er noe over 20 prosent. Vi ser også at det for denne botidsgruppen er en viss andel som verken er i jobb, utdanning eller introduksjonsordningen. En del av disse kan vi anta er i grunnskoleopplæring.

Figur 5.8 **Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid 4-7 år. Alder 18-29 år**

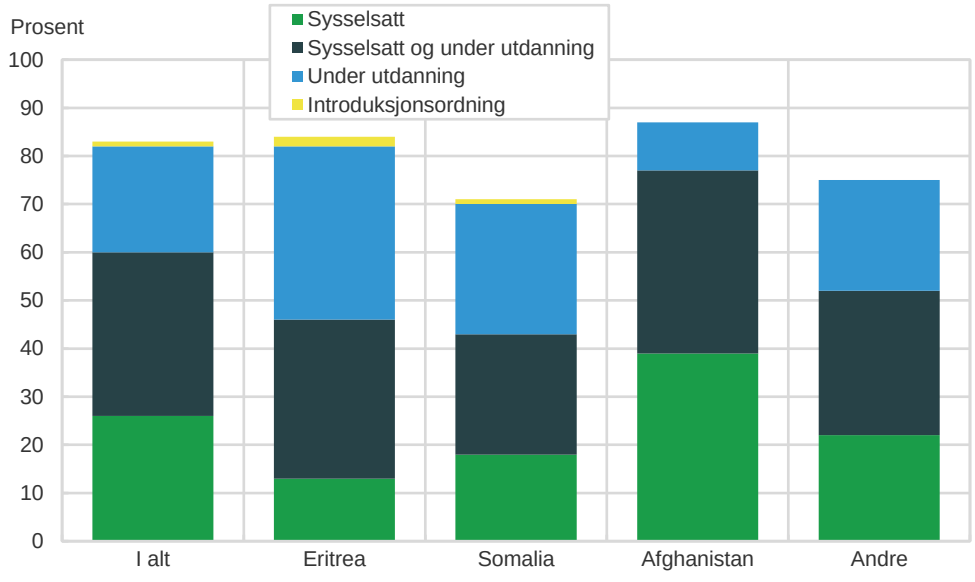

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Blant dem som har botid på 4-7 år ser vi for alle landene at sysselsettingen er bortimot fordoblet i forhold til dem med kortere botid, og totalt sett er 76 prosent sysselsatt. Størst andel i jobb er det blant dem med bakgrunn fra Afghanistan med 77 prosent. Blant dem fra Eritrea er hele 69 prosent under utdanning, hvorav 33 prosent i arbeid samtidig. Svær få (1-2 prosent) er fremdeles deltakere i introduksjonsordningen av de med 4-7 års botid. Når det gjelder samlet aktivitetsnivå (i arbeid eller utdanning), er andelen omkring 80 prosent for alle landene unntatt Somalia, som ligger på litt over 60 prosent.

Figur 5.9 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med mer enn 7 års botid. Alder 18-29 år

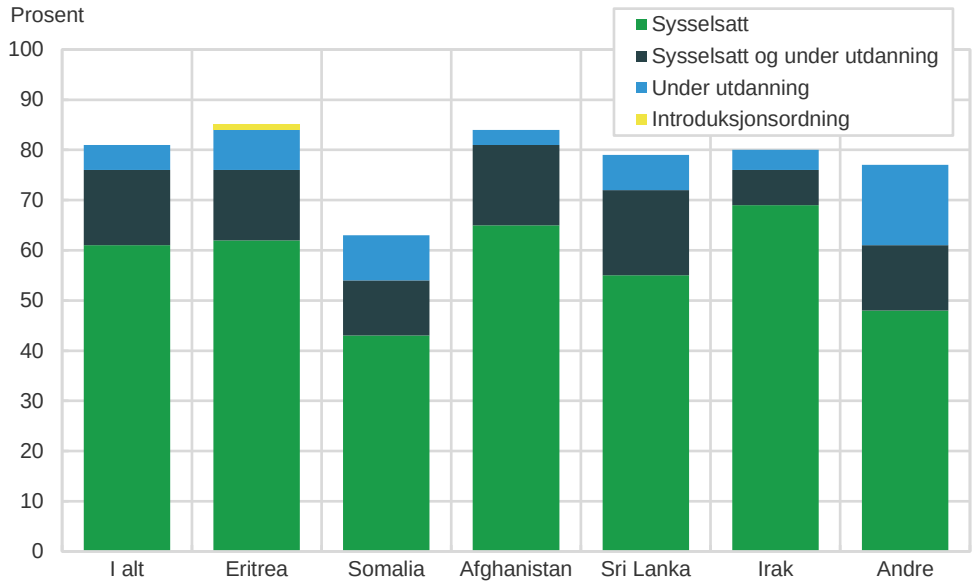

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Totalt sett er aktivitetsnivået omtrent på samme nivå for dem med mer enn syv års botid, sammenlignet med dem som har bodd i Norge i 4-7 år, men andelen sysselsatte har økt samtidig som andel under utdanning er lavere. Andelen sysselsatte er samlet sett på 76 prosent, altså 16 prosentpoeng høyere enn blant dem med 4-7 års botid. Vi ser også at det er klart flere som er kun sysselsatt og færre som kombinerer arbeid med utdanning.

Det er størst andel sysselsatte blant dem fra Afghanistan med 81 prosent, etterfulgt av Eritrea og Irak med 76 prosent. Når det gjelder enslige mindreårige fra Somalia er andel sysselsatte 11 prosentpoeng større enn i gruppen med kortere botid, men likevel er ikke mer enn noe over halvparten sysselsatt.

5.12. Andel aktive etter alder ved bosetting

Tidligere analyser av innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet viser at alder ved innvandring har betydning for sysselsettingsnivå og om man tar utdanning (Berge, Olsen og Næsheim, 2017). I figur 5.10 ser vi på aktivitetsnivå for de enslige mindreårige flyktningene mellom 18-29 år, etter hvor gamle de var ved bosetting.

Figur 5.10 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter alder ved bosetting. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år i 2019

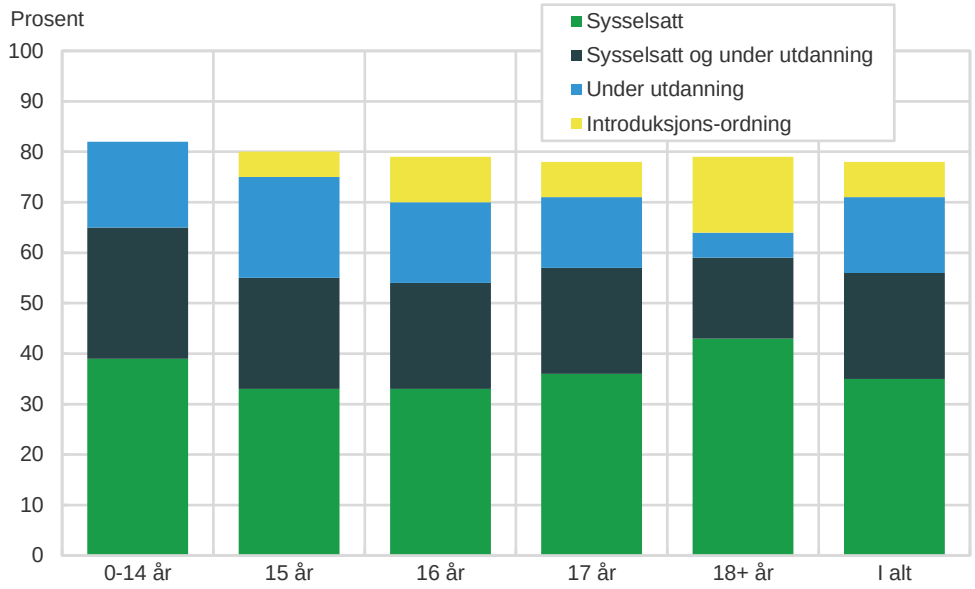

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Det er relativt små forskjeller mellom aldersgruppene når det gjelder samlet andel aktive (i arbeid og/eller i utdanning). Andel aktive er nær 80 prosent i alle aldergrupper, men blant dem som ble bosatt da de var 14 år eller yngre er det større andel sysselsatte (65 prosent) enn i de andre aldersgruppene (55-60 prosent).

Forskjellen mellom aldersgruppene med tanke på andel under utdanning – enten kun under utdanning, eller under utdanning i kombinasjon med jobb er relativt store. Blant de som var eldst (18 år og eldre) ved ankomst er det minst andel under utdanning, men samtidig klart størst andel som deltar i introduksjonsordningen (15 prosent).

De som var yngst ved bosetting har også lengst botid, slik mye av det mønsteret vi fant i avsnitt 5.11 om botid også er relevant med når vi ser på alder ved bosetting.

5.13. Store forskjeller fra kommune til kommune

Sysselsettingsnivået blant flyktninger i en kommune kan avhenge av flere forhold, blant annet sammensetningen av flyktninggruppen, kvaliteten på kommunens integreringsarbeid og egenskaper ved det lokale arbeidsmarkedet. I flere rapporter har SSB vist at sysselsettingen blant flyktninger kan variere med landbakgrunn og mellom kommuner/fylker (Se for eksempel: Aalandslid, 2007; Enes og Wiggen, 2016; Olsen, 2017; Lunde og Lysen 2019). I det følgende skal vi se på aktivitetsnivået blant enslige mindreårige flyktninger på kommunenivå, og i figur 5.11 viser vi andel aktive i alle kommuner hvor det bor 100 eller flere enslige mindreårige flyktninger i alderen 18-29 år per 1.1.2019.

Figur 5.11 Andel sysselsatte/ i utdanning/ introduksjonsprogram per november 2018, etter kommune. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år

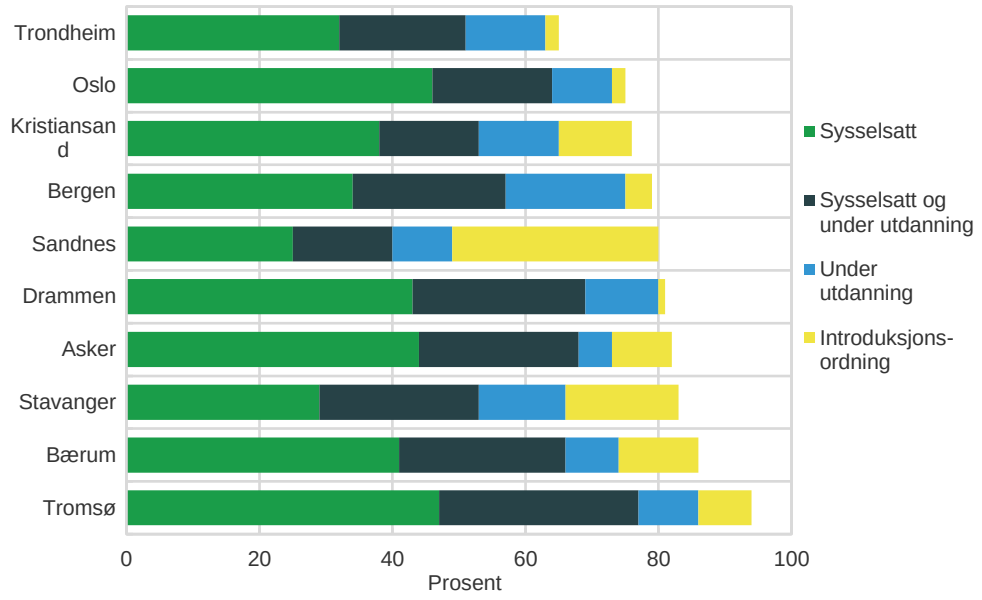

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Det er relativt stor forskjell fra kommune til kommune med tanke på sysselsetting og arbeidsmarkedsstatus blant enslige mindreårige flyktninger. Noe av denne forskjellen kan forklares med forskjeller i botid og landbakgrunn, for eksempel ved at noen kommuner har mange nyankomne enslige mindreårige flyktninger. Se vedleggstabell A4 for en oversikt over fordeling av landbakgrunn og botid i de kommunene hvor det bor flest enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019.

Vi finner størst andel sysselsatte blant de enslige mindreårige flyktningene i Tromsø, hvor så mye som 77 prosent er i arbeid. I Drammen, Asker og Bærum er det også høy andel sysselsatte, med henholdsvis 69, 68 og 66 prosent. Ser vi på andelen aktive totalt, skiller Tromsø seg noe ut med hele 94 prosent. Deretter følger Bærum, Stavanger, Asker og Sandnes, alle med over 80 prosent av de enslige mindreårige flyktningene sysselsatt eller under utdanning. I Bergen og Oslo ligger tilsvarende andel henholdsvis 79 og 75 prosent. Klart lavest blant kommunene som bosetter mer enn 100 enslige mindreårige flyktninger finner vi Trondheim med 65 prosent.

Sandnes og Stavanger har størst andel i introduksjonsprogrammet. De som har rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogrammet er begrenset til «nyankommet utlending mellom 18 og 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering …», jf. introduksjonsloven § 2 første ledd. Ordningen vil derfor ofte ikke være aktuell for nylig bosatte enslige mindreårige, enten fordi vedkommende er under 18 år eller ikke lenger er nyankommet når han eller hun har fylt 18 år. I tilfeller hvor den enslige mindreårige flyktningen fyller 18 år innen kort tid etter bosetting, kan de likevel delta i introduksjonsprogrammet.

Se vedleggstabell A4 for fordeling av enslige mindreårige i kommunene etter botid.

5.14. Arbeidsledighet – registeret gjenspeiler ikke alt

Lav arbeidsledighet er ikke nødvendigvis ensbetydende med sterk tilknytning til arbeidslivet. Om en person er registrert som arbeidsledig kan dette indikere en vilje til å komme innenfor arbeidslivet. Å registrere seg som arbeidsledig kan også være avhengig av en tilknytning til arbeidslivet fra før, f.eks. det å ha rettigheter til

dagpenger. De som har gitt opp eller ikke er aktuelle for arbeidsmarkedet, registrerer seg ofte ikke som ledige.

Det er gjort noen prioriteringer ved bruk av System for persondata (se kapittel 1.4 og 5.1), og vi har fokusert på aktivitet fremfor deltakelse i arbeidsstyrken. Personer som har registrert seg som arbeidsledige, men som også er registrert under utdanning eller i introduksjonsprogrammet, blir i denne analysen ikke regnet som arbeidsledige. Dette skiller seg fra andre sysselsettingstall. Med disse forbeholdene presenterer vi tall for arbeidsledighet [4].

I november 2018 var 2 prosent av alle enslige mindreårige flyktninger mellom 18 og 29 år registrert som helt arbeidsledige (se tabell 5.4). Dette er en ledighetsprosent som er om lag det dobbelte av det vi finner i befolkningen i alt i samme aldersgruppe.

Noen av de samme trendene vi har sett i sysselsettingstallene finner vi igjen i arbeidsledighetstallene for de enslige mindreårige flyktningene. I tabell 5.5 så vi at andelen registrerte helt arbeidsledige er noe større (3 prosent) for dem med minst fire års botid enn for de enslige mindreårige flyktningene i samme aldersgruppe totalt. Dette henger sammen med at en stor andel av de enslige mindreårige flyktningene er nyankomne og det er ennå ikke aktuelt for dem å melde seg tilgjengelig for arbeidsmarkedet.

Når vi skal se på andel registrert arbeidsledige, er det mest relevant å se på dem som har bodd i landet i fire år eller mer. Disse har hatt tid til å lære seg norsk, gjennomføre skolegang, og tilby sin arbeidskraft på arbeidsmarkedet. Figur 5.12 viser andel registrert ledige blant enslige mindreårige flyktninger i alderen 18-29 år med botid på minst fire år, fordelt på kjønn og alder. I figuren sammenlignes de også med befolkningen generelt i samme aldersgruppe, og med andre flyktninger som kom som mindreårige, men ikke som enslige.

Figur 5.12 **Andel registrert helt arbeidsledige per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med minst fire års botid, og andre mindreårige flyktninger med samme botid. Alder 18-29 år.**

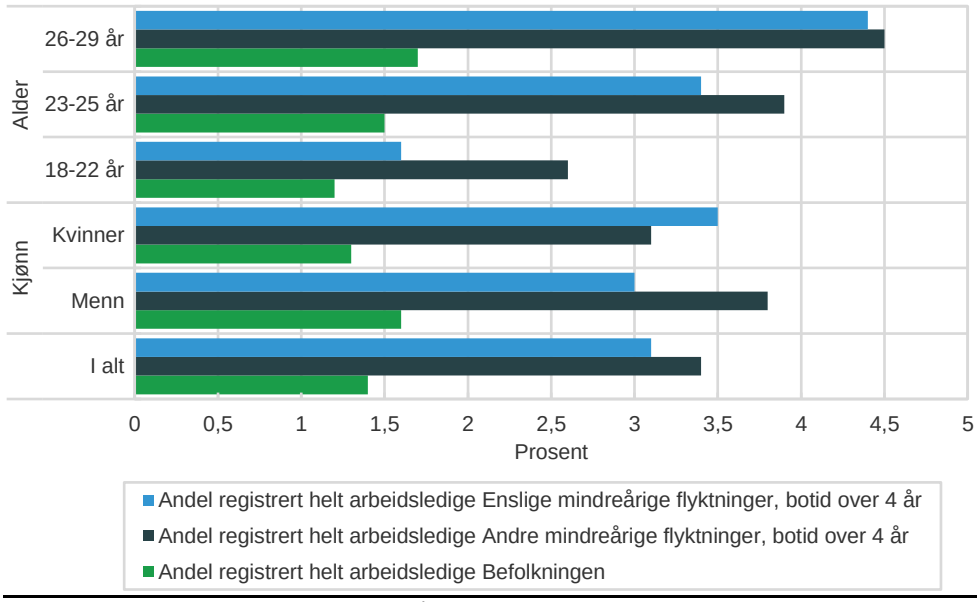

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

[4] Arbeidsledigheten er her målt i prosent av alle i samme aldersgruppe. Det vil derfor avvike noe fra andelen som brukes i den øvrige arbeidsmarkedsstatistikken da den ofte måler arbeidsledighet i prosent av arbeidsstyrken. Arbeidsstyrken er summen av sysselsatte og registrert arbeidsledige.

Totalt sett ser vi at andel registrert arbeidsledige ligger på drøyt 3 prosent både blant dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og den andre flyktninggruppen. Dette er om lag 2 prosentpoeng høyere enn for befolkningen generelt.

Andelen registrert helt arbeidsledige er ikke overraskende større hos de eldste, da disse etter hvert begynner å avslutte skolegangen, samtidig som alle ikke får jobb. Registrert arbeidsledighet i begge flyktninggruppene i aldersgruppen 26-29 år ligger på om lag 4,5 prosent, mens den i befolkningen ligger på 1,7 prosentpoeng.

Blant de enslige mindreårige flyktningene er det en noe større andel kvinner enn menn som er registrert ledige, henholdsvis 3,5 mot 3 prosent. Dette er motsatt i forhold til befolkningen generelt, der en noe større andel menn (1,6 prosent) enn kvinner (1,3 prosent) er registrert helt ledige. Også blant andre mindreårige flyktninger er ledigheten større blant menn (3,8 prosent) enn blant kvinner (3,1 prosent).

5.15. Om dem med ukjent status i SFP

Pr. november 2018 hadde om lag 13 prosent av dem som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger og som var mellom 18-29 år ukjent status i SFP. Det betyr at de verken var registrert som sysselsatte, arbeidsledige, under utdanning, som mottaker av ytelser, eller med noe annen arbeidsmarkedsstatus (tabell 5.4).

Dette kan først og fremst dreie seg om nyankomne som ennå ikke har kommet med i registrene, eller det kan være personer som har utvandret, personer som deltar i grunnskoleutdanning, personer som er hjemme med barn uten å motta ytelser for det, eller andre som ikke er aktuelle for arbeidsmarkedet, som har gitt opp å søke arbeid eller av andre grunner ikke har registrert seg som arbeidsledige (Horgen, 2014).

For å utelukke dem med ukjent status grunnet kort botid, er det derfor hensiktsmessig bare å se på personene med minst fire års botid. Da har andelen med ukjent status sunket til 7 prosent. Det tilsvarer til sammen om lag 300 personer.

I figur 5.13 ser vi nærmere på fordeling på kjønn, alder og landbakgrunn for dem med ukjent status på arbeidsmarkedet som har bodd i landet i fire år eller mer. Vi ser da på hvor stor andel av totalen i hver gruppe som har ukjent status.

Figur 5.13 Andel med ukjent status i SFP per november 2018. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid på minst fire år. Alder 18-29 år

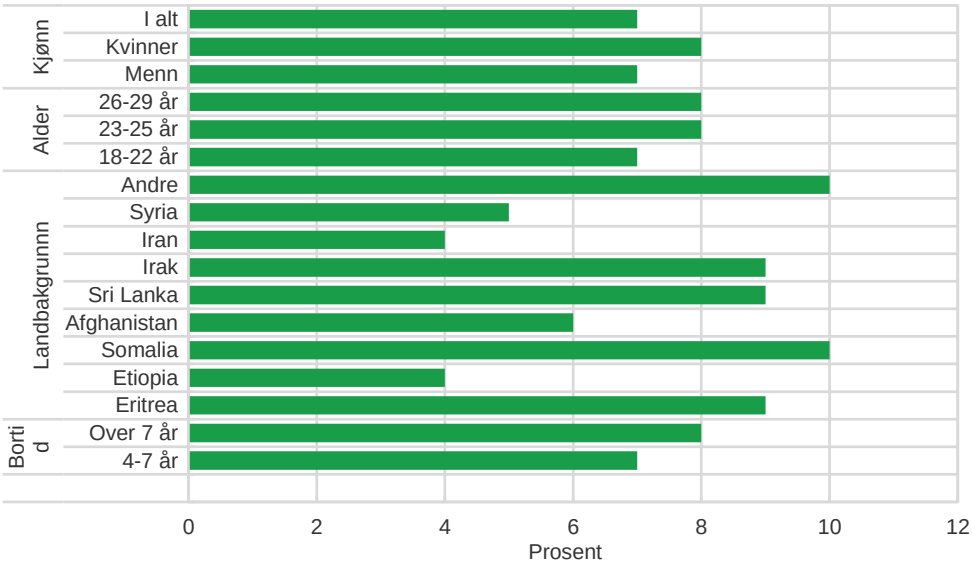

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Vi ser at det er tilnærmet like stor andel kvinner som menn med ukjent status. 8 prosent av kvinnene i alderen 18-29 år og med botid på fire år eller mer har ukjent status i SFP, mot 7 prosent av mennene. Når det gjelder alder, ser vi en større andel med ukjent status hos de eldste i denne aldersgruppen. Andel med ukjent status i SFP er også størst blant dem med lengst botid.

Ser vi på landbakgrunn, er det minst andel andelen med ukjent status i SFP blant personer fra Etiopia (4 prosent) og Afghanistan (6 prosent), mens det blant personer fra Somalia er størst andel med 10 prosent.

5.16. Yrkesfordeling

Ved hjelp av SSBs System for persondata (SFP) har vi muligheter til å se på yrkestilknytning for sysselsatte lønnstakere. Som sysselsatt regnes personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken (se mer detaljert definisjon i kapittel 1). Sysselsatte deles gjerne i to hovedgrupper; lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. Lønnstakere er alle sysselsatte som mottar kompensasjon for arbeid i form av lønn, dvs. de har et ansettelsesforhold. Det er kun for lønnstakere vi har informasjon om yrke og arbeidstid, og det er derfor disse vi tar med oss videre i kapittel 5.16 og 5.17.

Vi vil i dette kapittelet se på yrkesfordeling blant dem som kom som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, og som har nådd alderen 18–29 år ved inngangen til 2019. Opplysninger om yrke i SFP er hentet fra a-meldingen, og er basert på Standard for yrkesklassifisering (STYRK-08). Yrkesstandarden har en hovedinndeling i 10 yrkesgrupper som vi benytter i denne rapporten, og dette er tilsvarende gruppering som blant annet benyttes i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken.

Tabell 5.7 Andel lønnstakere etter yrkesgruppe per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent

	Befolkningen	Enslige mindreårige flyktninger	Andre mindreårige flyktninger
Alle yrker	100	100	100
Administrative ledere	2	1	1
Akademiske yrker	7	1	4
Høgskoleyrker	19	3	12
Kontoryrker	6	4	7
Primæryrker	1	:	:
Salg og serviceyrker	38	58	56
Håndverkere	13	12	7
Operatører og sjåfører	6	8	5
Renholdere og hjelpearbeidere	6	12	6
Annet	2	1	2

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.7 viser yrkesfordeling blant lønnstakere i 2018. Det er relativt stor forskjell på fordelingen for de som har ankommet som enslige mindreårige flyktninger mellom 18 og 29 år og befolkningen i samme aldersgruppe. Den største forskjellen ligger i at yrker med krav til høyere utdannelse (akademiske yrker og høgskoleyrker) er relativt kraftig underrepresentert blant de enslige mindreårige flyktningene i forhold til i befolkningen generelt. Mens det i befolkningen er en andel på 26 prosent samlet i disse to gruppene, finner vi bare 4 prosent blant de enslige mindreårige flyktningene. I gruppen med andre mindreårige flyktninger er andelen noe høyere med 16 prosent.

Blant de enslige mindreårige flyktningene er det salgs- og serviceyrker som er den helt dominerende yrkesgruppen. Vi finner vi hele 6 av 10 i denne gruppen, som omfatter yrker som butikkmedarbeidere, serveringspersonale og pleie- og omsorgsyrker (hjelpepleiere mv). Også blant andre mindreårige flyktninger finner vi en

nesten like stor andel i denne yrkesgruppen (56 prosent), mens det i befolkningen er noe mindre andel med 38 prosent. I yrkesgruppen renholdere og hjelpearbeidere finner vi dobbelt så stor andel (12 prosent) av de av de enslige mindreårige flyktningene som i befolkningen og andre mindreårige flyktninger (6 prosent).

Yrkesfordelingen blant de som har ankommet som enslige mindreårige flyktninger er samlet sett relativt lik den Lunde og Lysen (2019) har funnet hos tidligere deltakere i introduksjonsordningen, hvor om lag tre fjerdedeler innehar salgs- og serviceyrker eller er renholdere/hjelpearbeidere.

5.17. Under halvparten jobber fulltid blant lønnstakerne

I dette kapittelet ser vi på avtalt arbeidstid for lønnstakere blant dem som har kommet kom som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, og som har nådd alderen 18–29 år ved inngangen til 2019. Avtalt arbeidstid omfatter det man forventer å arbeide ifølge arbeidskontrakten, og man tar ikke hensyn til merarbeid, overtid og ulike typer fravær. For personer med flere bijobber, blir avtalt arbeidstid summert sammen. Metode for beregning av avtalt arbeidstid er under kontinuerlig forbedring, og tall vedrørende arbeidstid og heltid/deltid må derfor tolkes med noe varsomhet. Beskrivelse av metoden finnes i følgende artikkel: https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/ny-metode-gir-bedre-informasjon-om-arbeidstid.

Som heltidsansatt regnes personer som totalt sett har en stillingsandel på 100 prosent. Det vil likevel være slik antall timer som utgjør heltid eller deltid varierer fra yrke til yrke og bransje til bransje. I noen yrker kan heltidsarbeid være mindre enn 37,5 timer i uka, spesielt gjelder det yrker der skift- eller turnusarbeid er utbredt (sykepleiere, ansatte i industrien, oljevirksomhet osv.). Noen personer kan ha en eller flere bijobber, som til sammen summerer seg til 100 prosent eller mer, altså tilsvarende heltid.

Figur 5.14 Andel hel -og deltidsansatte per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år

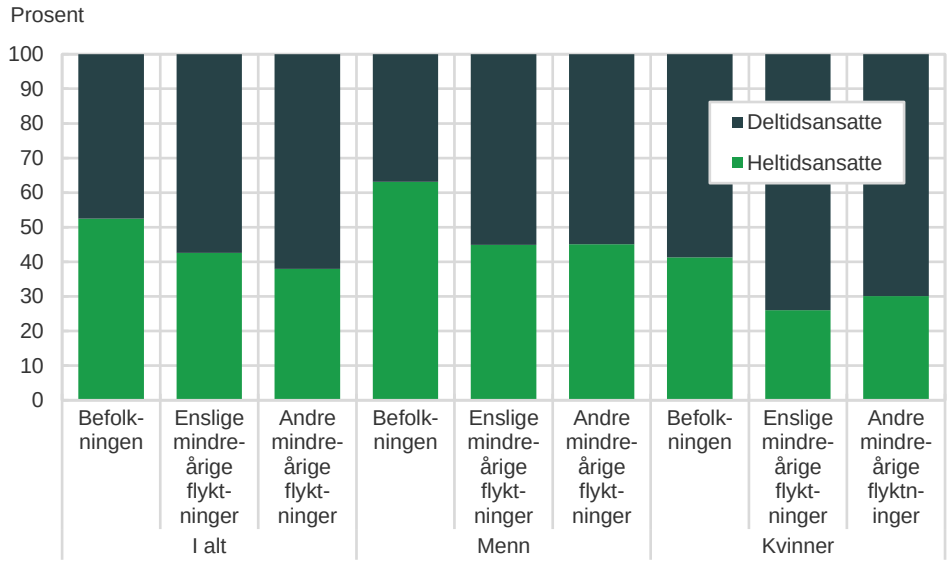

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.14 viser at for lønnstakere blant enslige mindreårige flyktninger som er i alderen 18-29 år, er det 43 prosent som arbeider fulltid. Dette er en høyere andel enn for lønnstakere blant andre jevnaldrende flyktninger som kom hit som

mindreårige, hvor 38 prosent hadde en så høy avtalt arbeidstid i november 2018. Til sammenligning er andelen heltidsansatte for lønnstakere i den jevnaldrende befolkningen 52 prosent. Denne relativt lave andelen henger sammen med at det er en relativt ung aldersgruppe vi studerer, hvor det er større innslag av deltidsansatte i forhold til arbeidsstyrken som helhet (se https://www.ssb.no/innvregsys).

Det er klare kjønnsforskjeller med tanke på andel hel- og deltidsansatte blant lønnstakerne. Blant mannlige lønnstakere 18–29 år som kom som enslige mindreårige flyktninger, er det 45 prosent som arbeider heltid. Det er samme andel som blant andre flyktninger som kom som mindreårige til landet. I den jevnaldrende mannlige befolkningen er andelen 63 prosent. Blant de kvinnelige lønnstakerne 18–29 år som kom som enslige mindreårige flyktninger, er andelen i heltidsstilling betydelig lavere med 26 prosent. Til sammenligning var tilsvarende andel blant andre kvinnelige mindreårige flyktninger på 30 prosent, og 41 prosent i den jevnaldrende kvinnelige befolkningen totalt.

Figur 5.15 viser forskjeller i andel heltidsansatte etter landbakgrunn. Det er blant personer med bakgrunn fra Sri Lanka og Irak vi finner høyest andel med 55 prosent. Lavest andel er det blant personer med bakgrunn fra Eritrea og Syria med henholdsvis 22 og 19 prosent. Disse tallene må imidlertid sees i lys av at det er store forskjeller i gjennomsnittlig botid fra land til land, hvilket har innvirkning på i hvilken grad de enslige mindreårige flyktningene har rukket å tilpasse seg på arbeidsmarkedet. Eksempelvis er det i gjennomsnitt vesentlig lengre botid for personer fra blant annet Sri Lanka og Irak enn for personer med bakgrunn fra Eritrea eller Syria (se tabell 3.2). Av figur 5.15 ser vi at dette også gir seg utslag i hvor stor andel heltidsansatte det er for de enslige mindreårige flyktningene fra disse landene.

Figur 5.15 Avtalt arbeidstid per uke for lønnstakere per november 2018.Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger etter landbakgrunn. Alder 18-29 år.

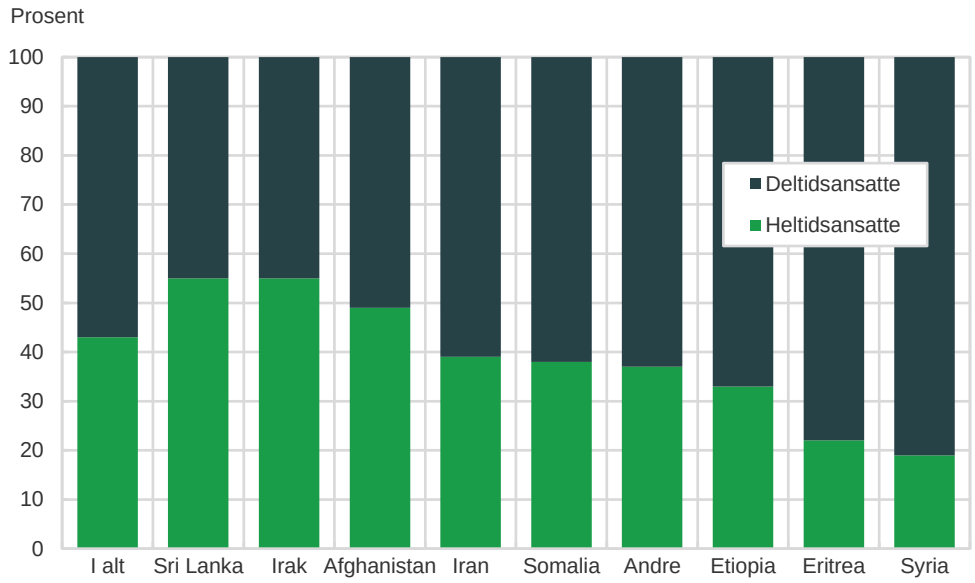

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.16 viser hvordan andel heltidsansatte samlet sett øker med botiden. Etter hvert som botid og alder øker vil flere og flere gå over i heltidsstillinger. Blant dem med en botid på under fire år, er det bare 8 prosent av lønnstakerne som jobber heltid. Blant dem med botid på mellom 4 og 7 år og lengre er andelen 38 prosent, mens for dem som har bodd i landet i mer enn 7 år er heltidsandelen oppe i 59 prosent.

Figur 5.16 Andel heltidsansatte for lønnstakere per november 2018.Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger etter botid. Alder 18-29 år

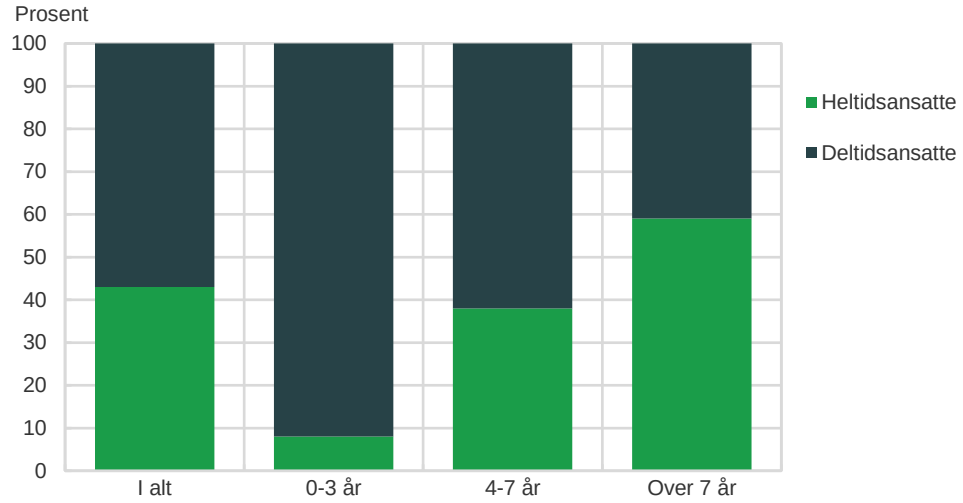

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.17 viser fordeling etter arbeidstidsintervaller for lønnstakere blant de som har kommet som enslige mindreårige flyktninger i alderen 18 til 29 år, sammenlignet med samme kategori i befolkningen og personer som har kommet mindreårige flyktninger. Antall avtalte arbeidstimer per uke er inndelt i følgende intervaller: 1-9 timer i uka, 10-19 timer, 20-29 timer, 30-34 timer i uka, 35-37 timer og 38 timer eller mer.

Figur 5.17 Avtalt arbeidstid per uke for lønnstakere per november 2018.Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år

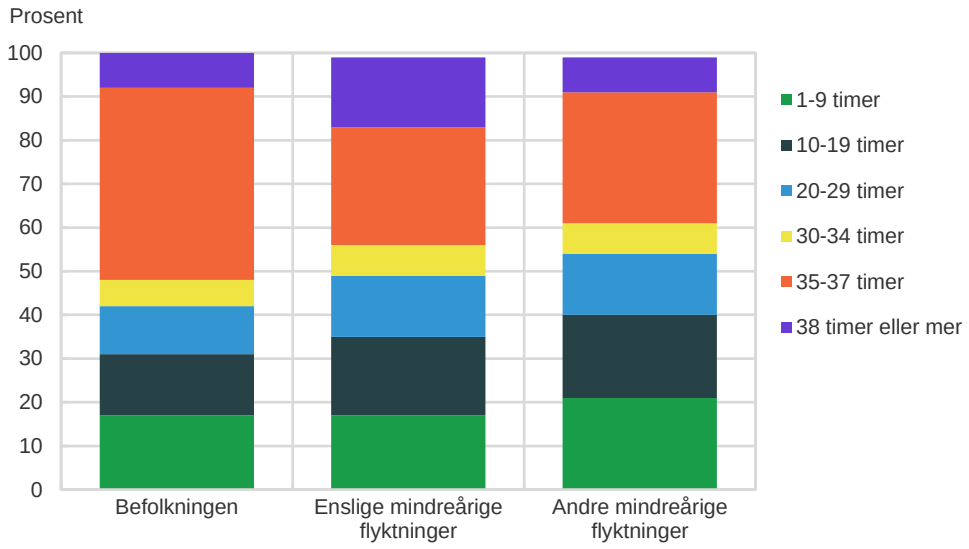

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Den avtalte arbeidstiden per uke er noe annerledes fordelt i de to flyktninggruppene enn i befolkningen generelt. Størst forskjell er det i gruppen som arbeider mellom 35 og 37 timer per uke, med en andel på om lag 30 prosent blant de to gruppene flyktninger, mot hele 44 prosent i befolkningen. For dem med avtalt arbeidstid på 38 timer eller mer per uke, er andelen større for de enslige mindreårige flyktningene (16 prosent) enn i befolkningen og den andre flyktninggruppen (8 prosent). Ser vi på lønnstakere som har de minste stillingsandelene (1-9 timer per uke), er andelen 17 prosent for både enslige mindreårige flyktninger og i befolkningen, men 21 prosent blant andre mindreårige flyktninger.

5.18. Arbeidsmarkedssituasjon 2010-2018

Kirkeberg og Lunde (2019) har tidligere beskrevet hvordan det har gått på arbeidsmarkedet for de to bosettingskohortene 2009 og 2010 i perioden fra 2010 til 2017. I dette kapittelet utvider vi kohortanalysen, og ser på arbeidsmarkedssituasjonen i årene fra 2010 til og med 2018 for alle enslige mindreårige flyktninger som ankom Norge i perioden fra 1996 til og med 2010. I disse årene ble det i alt bosatt om lag 4 000 enslige mindreårige flyktninger, og klart flest i årene 2009 og 2010 med henholdsvis snaut 800 og over 900 flyktninger (se figur 2.1). Kohortene før 2009 var mye mindre, og vi har derfor valgt å gruppere sammen noen av årgangene for å få store nok grupper (kohorter) som kan følges på arbeidsmarkedet fram til og med 2018.

Selv om det også etter 2010, og da spesielt i kohortene 2015 og 2016, har blitt bosatt mange enslige mindreårige flyktninger, har disse foreløpig vært her såpass kort tid at en relativt sett mindre andel av dem har rukket å komme seg ut i arbeid eller utdanning ennå. I dette avsnittet vil vi derfor konsentrere oss om dem som ble bosatt fram til og med 2010. For mer informasjon om øvrige kohorter, se vedleggstabellene A7 og A8.

5.19. Hvordan har det gått på arbeidsmarkedet med dem som ble bosatt før 2009?

På grunn av det relativt lave antallet enslige mindreårige flyktninger som ankom i denne perioden, velger vi som tidligere nevnt å gruppere sammen årgangene 1996-2000, 2001-2004 og 2005-2008. Vi avgrenser analysen til å se på aldersgruppen som var mellom 15 og18 år da de ble bosatt. Dette omfatter om lag 450 flyktninger som ble bosatt mellom 1996 og 2000, vel 800 som ble bosatt i perioden 2001-2004 og 500 som ble bosatt mellom 2005 og 2008.

Figur 5.18 viser at andel aktive, dvs. andel i sysselsetting eller utdanning, for alle tre bosettingskohorter synker i perioden fra 2010 til 2018. Det er relativt stor forskjell i nivået på aktive mellom kohortene, og det er de senest ankomne (kohort 2005-2008) som hele tiden ligger best an. Andel aktive for denne kohorten starter på om lag 79 prosent i 2010, og ender på 75 prosent i 2018.

Figur 5.18 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018.Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Etter bosettingsår

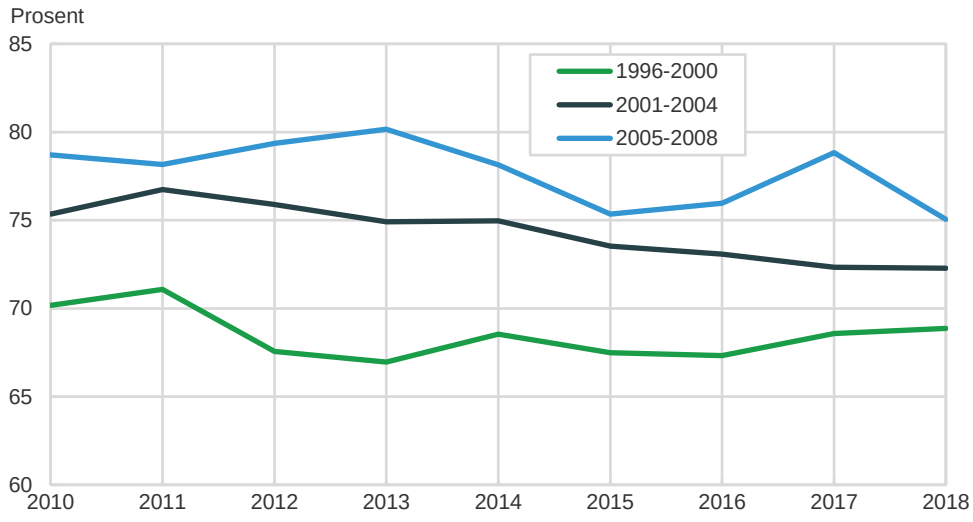

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Noe av forklaringen bak nivåforskjellene mellom disse tre kohortene kan ligge i ulik fordeling av landbakgrunn. Mens 1996-2000 -kohorten er dominert av

personer med bakgrunn fra Somalia og Irak (om lag 60 prosent), er det i både 2001-2004 og 2005-2008 -kohortene større innslag av personer med bakgrunn fra Sri Lanka, Afghanistan og Etiopia (om lag 50 prosent).

Av figur 5.19-5.21 ser vi at nedgangen i andel aktive totalt sett fra 2010 til 2018 i stor grad skriver seg fra nedgang i andel under utdanning. Dette gjelder alle tre bosettingskohorter, men naturlig nok er det blant dem som ble bosatt sist (mellom 2005 og 2008) utslaget er størst. I 2010 var det ikke mer enn 2-5 år siden de kom til landet som mindreårige, og andelen under utdanning var totalt sett hele 52 prosent (inklusive dem som var på introduksjonsprogrammet). Andelen sysselsatte var samtidig 27 prosent. Fram mot 2018 var andel sysselsatte mer enn fordoblet til 60 prosent, mens andelen under utdanning var nede i 15 prosent. For de to andre kohortene er utslagene mindre, men andel under utdanning blir omtrent halvert i løpet av perioden for begge kohorter, samtidig som andel sysselsatte øker noe.

Figur 5.19 Kohort 1996-2000 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018

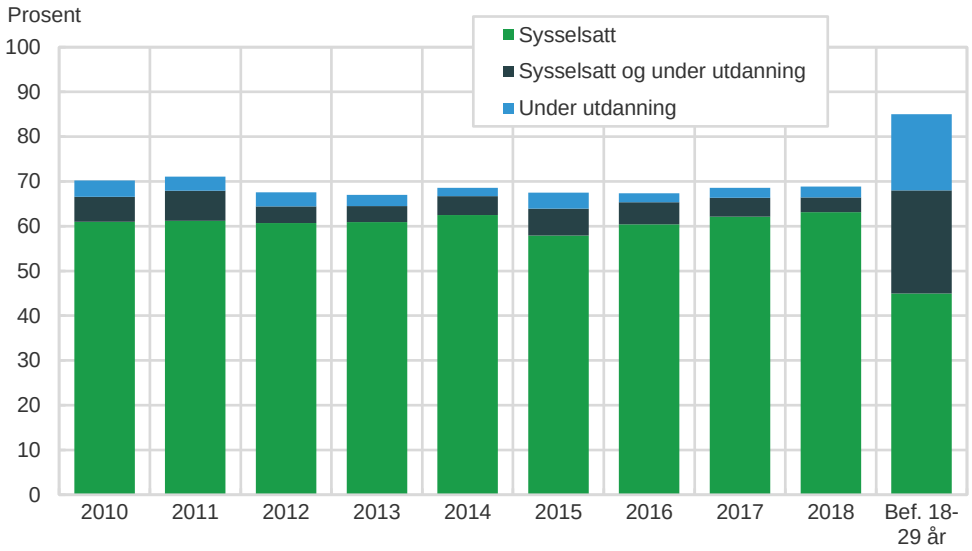

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.20 Kohort 2001-2004 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018.

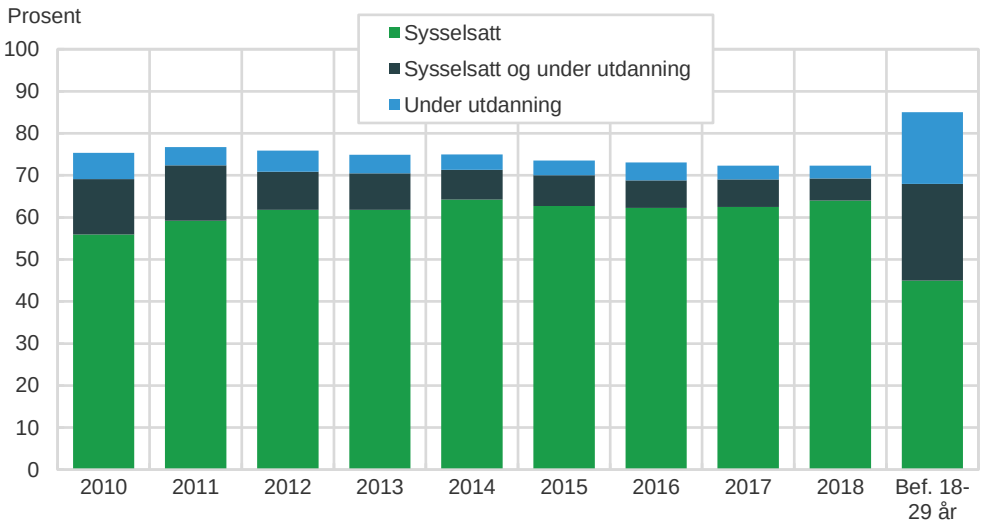

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.21 Kohort 2005-2008 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018

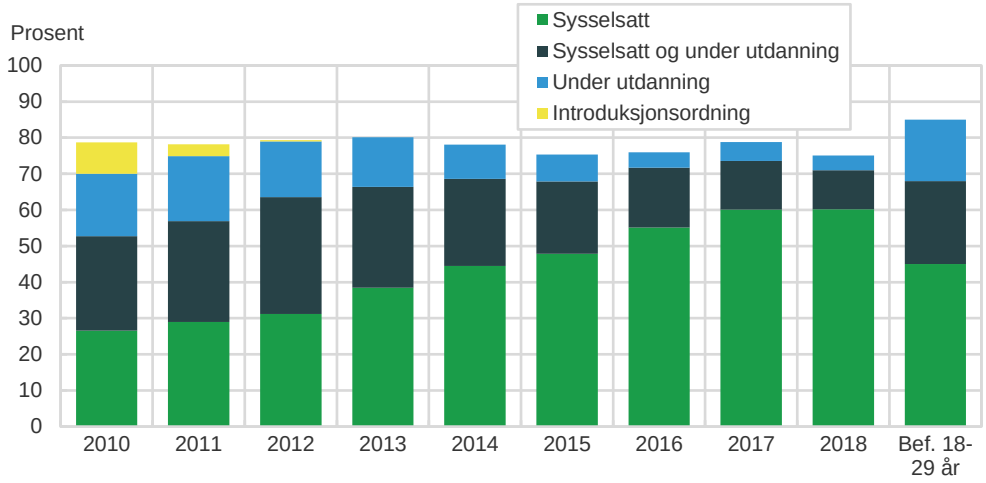

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Kohorten av enslige mindreårige flyktninger som ble bosatt i perioden 1996-2000 vil i 2018 være i alderen 33 til 40 år, bosettingskohort 2001-2004 i alderen 29 til 35 år, og 2005-2008 -kohorten i alderen 25 til 31 år. Altså er alle kohorter i 2018 noe eldre enn referansegruppen i befolkningen, som er i alderen 18 til 29 år. Vi har likevel valgt å beholde dette som referansegruppe for å ha samme sammenlignings-grunnlag som resten av kapittelet.

5.20. Hvordan har det gått med de som ble bosatt i 2009 og 2010?

I 2009 og 2010 ble det bosatt henholdsvis om lag 650 og 800 mindreårige flyktninger i aldersgruppen 15-18 år, og over 70 prosent av dem hadde bakgrunn fra Afghanistan (se figur 3.2). Ellers var det også en god andel fra Somalia, Eritrea, Sri Lanka, Etiopia og Irak, og det ble bosatt enslige mindreårige flyktninger fra i alt 32 land disse to årene (Kirkeberg og Lunde 2019).

Vi har i dette kapittelet fulgt dem fra året etter de ble bosatt og fram til utgangen av 2018. Figur 5.22 viser andelen som var registrert som sysselsatt og/eller i utdanning eller i introduksjonsprogram (aktive) per 4. kvartal for bosettingskohortene 2009 og 2010 etter botid.

Figur 5.22 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) etter botid blant de enslige mindreårige flyktningene som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 2009 og 2010

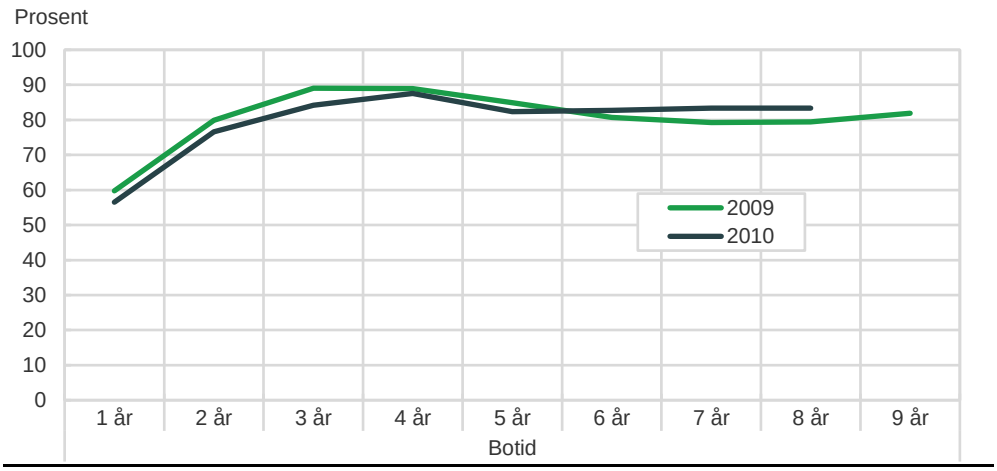

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Vi kan se at andelen aktive øker i de tre-fire første årene etter bosetting for begge bosettingskohorter. For de som kom i 2009 øker andelen fra om lag 60 prosent aktive etter ett år til nær 90 prosent etter 3 år. Deretter synker andelen aktive til om lag 80 prosent 6 til 9 år etter bosetting. For de som kom i 2010 øker andelen fra snaut 60 prosent ett år etter bosetting til om lag 87 prosent etter 4 år. Deretter synker andelen ned mot 80 prosent etter 5 år, før den igjen øker svakt fram mot 8 år etter bosetting. Det er først og fremst andelen i utdanning som forklarer dette. Andelen som er rent sysselsatte øker alle årene, mens andelen i utdanning etter hvert går ned. I likhet med hva som er tilfellet for kohortene mellom 1996 og 2008 (figur 5.18) ser det derfor ut til at ikke alle som avslutter utdanningen sin går direkte ut i arbeidsmarkedet.

Andelen aktive er jevnt over noe høyere for dem som ble bosatt i 2009 sammenliknet med dem som ble bosatt i 2010 fram til 6 år etter bosetting. Deretter er andelen 2-4 prosentpoeng høyere blant de som kom i 2010.

I figur 5.23 og 5.24 ser vi nærmere på status på arbeidsmarkedet i de første årene etter bosetting for de enslige mindreårige flyktningene som ankom i 2009 og 2010. Ikke overraskende deltar en del i introduksjonsprogrammet de første 2-3 årene etter bosetting. Denne ordningen gjelder for de som er fylt 18 år. Programmet varer vanligvis i to år, men kan forlenges noe ved behov.

Figur 5.23. Status etter botid blant enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting i 2009, sammenliknet med gjennomsnittet for befolkningen 18–29 år i 2018

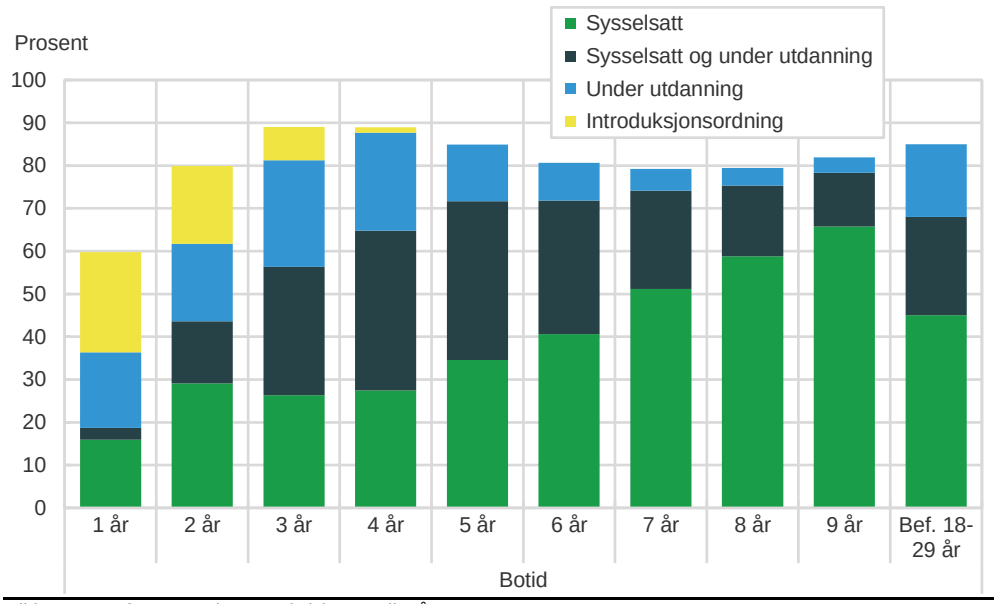

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

Andelen sysselsatte (inkludert de som både er sysselsatt og under utdanning) øker med økt botid. Dette gjelder for både bosettingskohort 2009 og 2010. For de som ble bosatt i 2009 økte andelen fra snaut 20 prosent året etter bosetting til 79 prosent etter 9 år. Tilsvarende tall for dem som ble bosatt i 2010, var en vekst fra snaut 20 prosent etter ett år til 79 prosent etter 8 år. Det er først og fremst andel sysselsatte (ikke i utdanning ved siden av) som bidrar til økningen i perioden. Ser vi på de som både er sysselsatte og under utdanning er det en relativt kraftig økning de fire-fem første årene, før andelen deretter faller fram til år 9 etter bosetting (år 8 for 2010-kohorten).

Andelen sysselsatte (inkludert de som både er sysselsatt og under utdanning) i befolkningen mellom 18 og 29 år var til sammenligning på 68 prosent i 2018. For de enslige mindreårige flyktningene som ble bosatt i 2009 eller 2010 øker andelen som bare er i utdanning fra om lag 15 prosent til opp mot 25 prosent de tre første årene, før den deretter synker ned til om lag 5 prosent etter 9 (8) år i 2018. I befolkningen mellom 18 og 29 år var 17 prosent under utdanning i 2018.

Figur 5.24. Status etter botid blant enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting i 2010, sammenliknet med gjennomsnittet for befolkningen 18–29 år i 2018

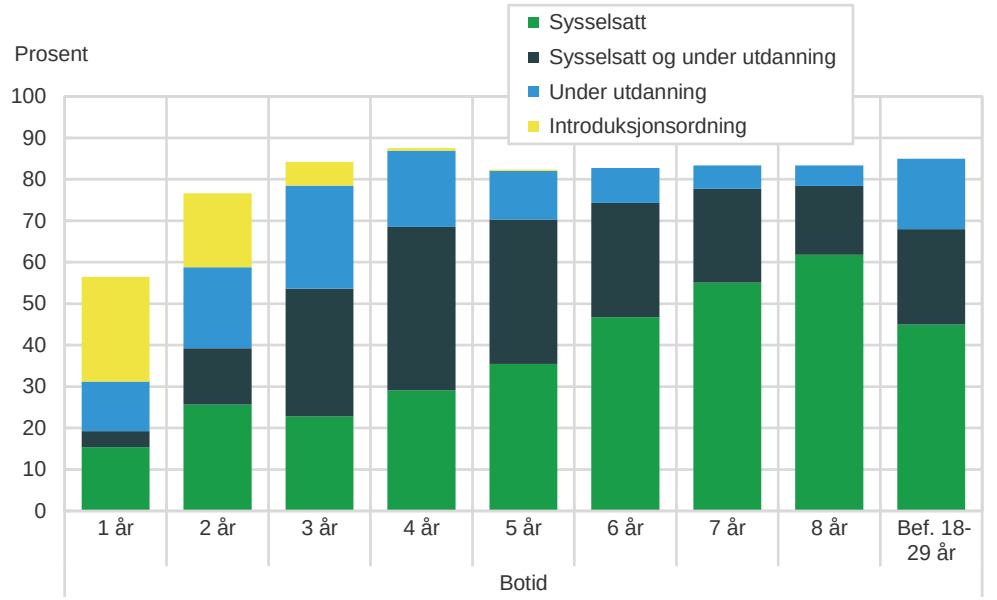

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå

6. Inntekt

Mads Ivar Kirkeberg

I kapittel 5 ser vi blant annet på utdanningsløp og tilknytning til arbeidsmarkedet blant enslige mindreårige flyktninger, og vi følger ulike bosettingskohorter for å analysere endringer i sysselsetting med økende botid. Et av de viktigste målene for integreringspolitikken har alltid vært å sikre økonomisk selvforsørging gjennom deltakelse i arbeidsmarkedet. Inntektsstatistikken til SSB har gjennom flere år vist at det er store forskjeller i de økonomiske levekårene hos ulike grupper innvandrere, herunder flyktninger, og at et viktig skille går mellom de som har en tilknytning til arbeidslivet, og de som står uten inntektsgivende arbeid, og som derfor er avhengige av ulike former for stønader. Inntektsnivået til stønadsmottakere vil som hovedregel ligge lavere enn den inntekten man kan oppnå som arbeidstaker (Kirkeberg m.fl. 2019).

Blant de som har blitt bosatte her i landet som flyktninger, er det store forskjeller i hvilke forutsetninger man har for å komme inn på arbeidsmarkedet. Enslige mindreårige flyktninger som kommer til Norge er en spesielt utsatt gruppe flyktninger. De er gutter og jenter i ulik alder, med ulik skolegang og kunnskaper, og med ulik sosial og økonomisk bakgrunn. De kommer fra ulike land, regioner, kulturer og tradisjoner, og de snakker forskjellige språk. Men felles for dem er at de kommer til landet uten foreldre, og i overgangen fra å være mindreårig til å bli voksen vil disse ofte trenge mye oppfølging og veiledning (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet 2017a).

I dette kapitlet skal vi se litt på de økonomiske levekårene til enslige mindreårige flyktninger, etter at de har nådd voksen alder. Som i tidligere versjoner av denne monitoren, ser vi på aldersgruppen 18-29 år. Men som vist i kapittel 3 har en relativt stor andel nå passert 30 år. Vi skal derfor også se på de økonomiske levekårene til de som har forholdsvis lang botid, og er i aldersgruppen 30-39 år. Vi sammenligner med andre mindreårige flyktninger (som har kommet sammen med foresatte), og befolkningen som helhet - i de samme aldersgruppene. Vi ser på inntektens sammensetning og nivå, og hvordan de plasserer seg i inntektsfordelingen ved å ta hensyn til den samlede inntekten til den husholdningen som vedkommende tilhører. Avslutningsvis ser vi litt på de som befinner seg nederst i inntektsfordelingen, ved å belyse forekomsten av vedvarende lavinntekt blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger.

6.1. Store forskjeller i inntektsnivå

Husholdningens samlede inntekter benyttes som regel når man skal beskrive økonomiske levekår. Den økonomiske velferden til de fleste av oss bestemmes ut fra de inntektene som mottas av den husholdningen vi tilhører. Inntekt blir som oftest registrert på individnivå, men blir som regel delt med andre medlemmer i husholdningen. Personer som selv tjener lite eller ingenting kan nyte godt av å bo sammen med husholdningsmedlemmer som tjener mer. I tillegg vil det inntektsbegrepet vi skal benytte, husholdningsinntekt etter skatt, være jevnere fordelt mellom husholdninger enn for eksempel yrkesinntekt, siden denne inntekten også omfatter ulike typer av sosiale stønader og er fratrukket skatt (Epland og Kirkeberg, 2018)[5].

Vi skal benytte Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger som kilde. Dette datagrunnlaget er nærmere omtalt i kapittel 1.2.

[5] Det har også betydning at husholdningsinntektene som regel justeres for ulikheter i husholdningsstørrelse og husholdningssammensetning ved at inntekten divideres på antall forbruksenheter i husholdningen. Les nærmere om dette i kapittel 1.3.

Som en husholdning regnes alle personer som er fast bosatt i boligen[6]. Vi benytter begrepet privathusholdning. Privathusholdninger inkluderer ikke personer som er registrert bosatt på institusjon (les mer om privathusholdninger i slutten av kapittel 3). Studielån regnes ikke som inntekt i statistikken. Det er derfor vanlig å utelate også studenter i analyser av inntektsnivå og inntektsfordeling.

Figur 6.1 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU), etter alder. Andel av medianinntekten i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. 18-29 år og 30-39 år. 2018

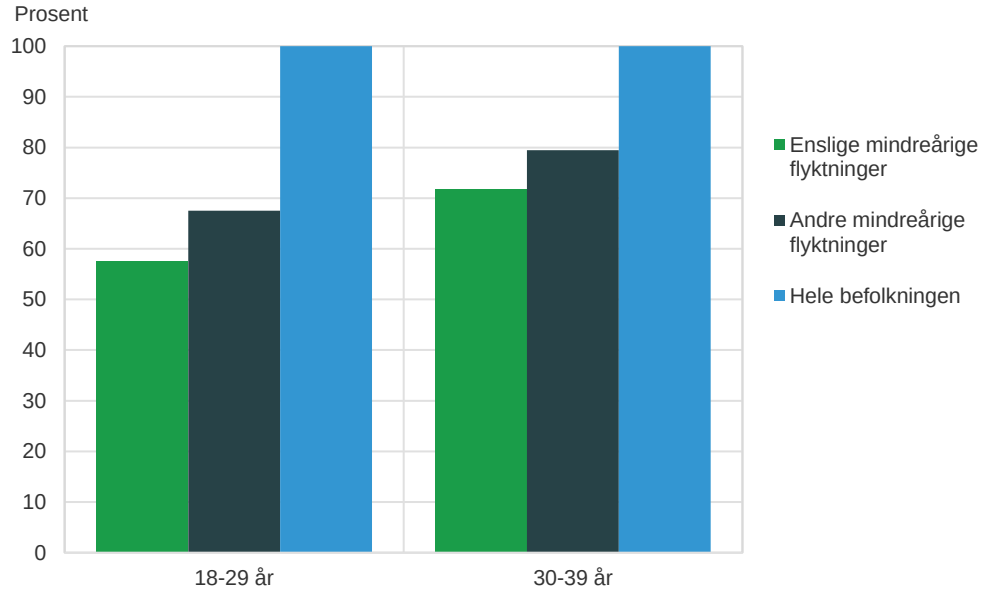

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger. Statistisk sentralbyrå.

Figur 6.1 viser at inntektsnivået til de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger er lavt sammenlignet med det generelle inntektsnivået i hele befolkningen i samme alder. De har også et lavere inntektsnivå sammenlignet med andre mindreårige flyktninger – de som ble bosatt som mindreårige, men sammen med foreldre eller andre foresatte. Dette gjelder for begge aldersgruppene, 18-29 år og 30-39 år.

Blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, 18-29 år, utgjorde median inntekt etter skatt per forbruksenhet[7] kun 58 prosent av inntektsnivået i den jevnaldrende befolkningen i 2018. Til sammenligning utgjorde inntektsnivået blant andre mindreårige flyktninger, nå i alderen 18-29 år, 68 prosent av inntektsnivået i hele befolkningen i samme alder. Disse inntektsforskjellene er på om lag samme nivå som i de seneste utgavene av monitoren for enslige mindreårige flyktninger (Dalgard m.fl. 2018, Kirkeberg og Lunde 2019).

Forskjellene i relativt inntektsnivå minsker med økende botid. Blant personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og nå i alderen 30-39 år, utgjør median inntekt etter skatt per forbruksenhet 72 prosent av medianinntekten til jevnaldrende i hele befolkningen. Blant andre mindreårige flyktninger 30-39 år, er tilsvarende andel nesten 80 prosent.

[6] Både SSBs husholdningsstatistikk og inntektsstatsstikk for husholdninger tar utgangspunkt i personenes folkeregistrerte adresse. I inntektsstatistikken for husholdninger gjøres det i tillegg også bruk av opplysninger om studie-/arbeidssted for studenter og unge arbeidstakere som har lang vei fra folkeregistrert bosted, og det dannes såkalte faktiske adresser basert på opplysninger om skole-/arbeidskommune for disse. Det fanges også opp flere samboere i inntektsstatistikken ved hjelp av opplysninger om felles formue/gjeld i skattemeldingen.

[7] Vi måler inntektsnivået ved medianen. Hvis inntekt etter skatt per forbruksenhet til alle i aldersgruppen sorteres i stigende (eller synkende) rekkefølge etter størrelsen på inntekten, er medianinntekten den midterste observasjonen i fordelingen.

6.2. Aleneboende har lavest inntektsnivå

Figur 6.2 viser medianinntekten til enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter husholdningstype. Vi skiller igjen på aldersgruppene 18-29 år og 30-39 år. Vi ser på inntekten til henholdsvis aleneboende og øvrige husholdninger. Inntektsnivået er vist som prosentvis andel av medianinntekten i hele befolkningen i samme alder og i samme type husholdninger. Forskjellene i husholdningsstørrelse er korrigert ved å benytte inntekt etter skatt per forbruksenhet etter EU sin ekvivalensskala (se mer om dette i kapittel 1.3).

Figur 6.2 **Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU), etter alder og husholdningstype. Andel av medianinntekten i hele befolkningen i samme alder og husholdning. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. 18-29 år og 30-39 år. Aleneboende og øvrige husholdninger. 2018**

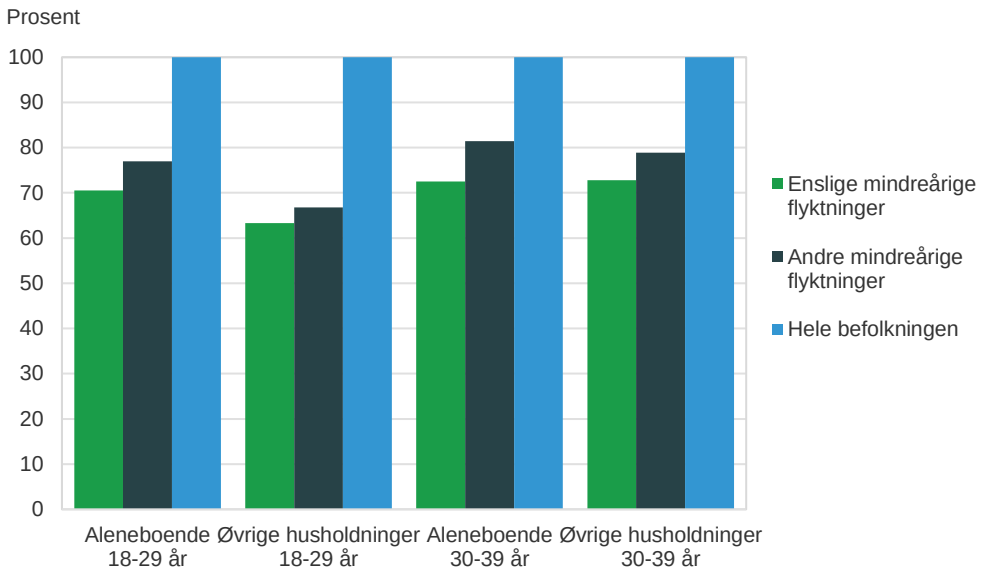

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger. Statistisk sentralbyrå

Blant de som er aleneboende i alderen 18-29 år, og som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, utgjør median inntekt etter skatt per forbruksenhet om lag 71 prosent av inntektsnivået til jevnaldrende aleneboende i hele befolkningen i 2018. For andre mindreårige flyktninger er det relative inntektsnivået høyere - 77 prosent. I øvrige husholdninger er inntektsforskjellene noe mindre mellom enslige mindreårige flyktninger og øvrige mindreårige flyktninger, henholdsvis 63 og 67 prosent av inntektsnivået til hele den sammenlignbare befolkningen.

Det relative inntektsnivået øker noe med økende alder, men inntektsnivået er fortsatt lavere blant de som kom som enslige mindreårige. Medianinntekten blant aleneboende i alderen 30-39 år, og som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, utgjør 73 prosent av inntektsnivået til alle aleneboende i samme alder. For øvrige flyktninger i samme gruppe, var denne andelen 82 prosent i 2018. Blant de som ikke er aleneboende (øvrige husholdninger), finner vi nesten tilsvarende inntektsforskjeller.

6.3. Høyest inntekt hos dem fra Sri Lanka

Hvordan varierer inntektsnivået etter landbakgrunn for de som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger? Som vi så i kapittel 5 er det forskjeller i sysselsettingsgrad, noe som ofte henger sammen med blant annet ulik botid for ulike grupper enslige mindreårige flyktninger. Dette gjenspeiler seg også når vi ser på inntektsnivået.

I figur 6.3 ser vi på aldersgruppen 18-29 år og sammenligner med andre mindreårige flyktninger som har kommet sammen med foreldre eller andre foresatte. Studenter er fortsatt holdt utenfor.

Igjen ser vi at inntektsnivået ligger lavere blant de som er blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger sammenlignet med de mindreårige som er kommet sammen med foresatte. Det eneste unntaket er blant de med somalisk bakgrunn hvor inntektsnivået er om lag det samme i de to gruppene – 56-57 prosent av medianinntekten til hele befolkningen i alderen 18-29 år.

Figur 6.3 **Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU) som andel av medianen i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. 18-29 år. 2018**

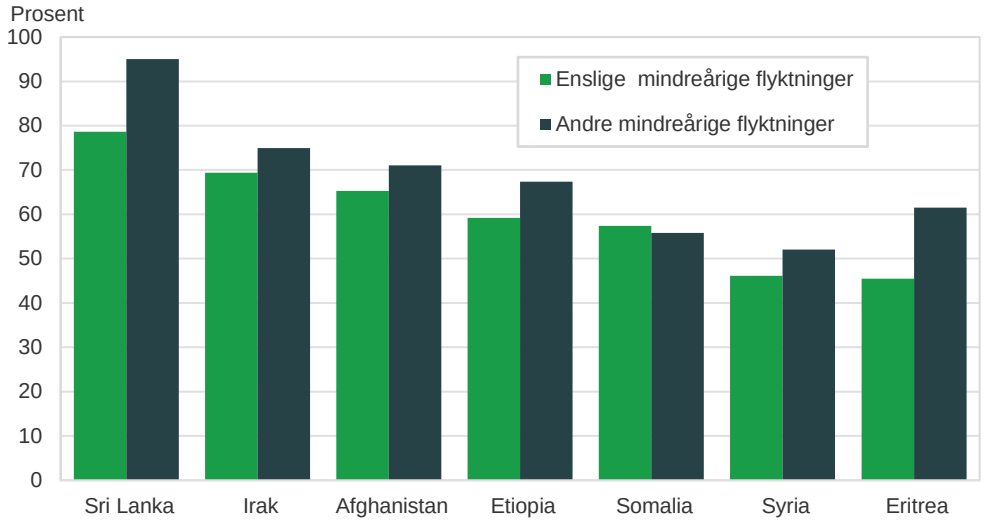

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger. Statistisk sentralbyrå

Høyest inntekt finner vi blant enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka. Her utgjør median inntekt etter skatt per forbruksenhet nesten 80 prosent av medianinntekten i hele den jevnaldrende befolkningen. Andre mindreårige flyktninger fra Sri Lanka har et inntektsnivå nesten på linje med det generelle inntektsnivået i aldersgruppen 18-29 år (95 prosent). Som tidligere vist i rapporten, har de aller fleste som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka lang botid og høy sysselsetting.

De fleste som har kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Irak har også vært bosatt i Norge ganske lenge, men blant disse ligger inntektsnivået lavere blant de i alderen 18-29 år – i underkant av 70 prosent av det generelle inntektsnivået i aldersgruppen totalt. Blant andre mindreårige flyktninger fra Irak var tilsvarende andel 75 prosent.

I den antallsmessig største gruppen blant enslige mindreårige flyktninger, afghanerne, utgjør medianinntekten blant de 18-29 år 65 prosent av medianinntekten i hele den jevnaldrende befolkningen – 6 prosentpoeng lavere enn blant andre mindreårige flyktninger med samme landbakgrunn.

Som vi så i kapittel 3, har mange enslige mindreårige flyktninger fra Syria og Eritrea kommet de siste årene, og mange har derfor kort botid. Figur 6.3 viser at disse to gruppene har det laveste inntektsnivået med en medianinntekt under halvparten av medianinntekten i hele den jevnaldrende befolkningen. Det lave inntektsnivået kan forklares mye ut fra at mange eritreere og syrere deltar i introduksjonsprogrammet og mottar introduksjonsstønad.

6.4. Inntekten øker for de fleste med botiden

Figur 6.4 viser det samme som foregående figur, men nå for aldersgruppen 30-39 år. Dette er med andre ord personer som har kommet som enslige mindreårige flyktninger, og som nå har en botid på minst 12 år. Vi ser her på de fem landene Sri Lanka, Etiopia, Afghanistan, Irak og Somalia. Øvrige land har foreløpig for få personer i denne aldersgruppen til at det kan gis inntektstall for enkeltland.

Igjen ser vi at de med bakgrunn fra Sri Lanka har et relativt høyt inntektsnivå sammenlignet med hele den jevnaldrende befolkningen, men også de som har kommet som enslige mindreårige flyktninger fra Etiopia har et tilsvarende inntektsnivå – om lag 85 prosent av medianinntekten i hele befolkningen 30-39 år. Blant de med etiopisk bakgrunn er medianinntekten høyere enn blant andre mindreårige flyktninger med samme landbakgrunn.

Blant afghanere 30-39 år som har blitt bosatt som enslige mindreårige flyktninger, utgjør median inntekt etter skatt per forbruksenhet om lag 72 prosent av median-inntekten til hele den jevnaldrende befolkningen. Blant andre mindreårige flyktninger med afghansk bakgrunn, som nå er 30-39 år, er tilsvarende andel 76 prosent.

Lavest inntektsnivå har enslige mindreårige flyktninger med somalisk bakgrunn med en inntekt på om lag 60 prosent av det generelle inntektsnivået til befolkningen 30-39 år. Inntektsnivået ligger noe høyere blant øvrige mindreårige flyktninger fra Somalia i samme alder – 65 prosent.

Medianinntekten etter skatt per forbruksenhet øker i beløp med økende botid/alder for de fleste grupper av mindreårige flyktninger. En sammenligning av figur 6.3 og 6.4 viser også at det *relative* inntektsnivået øker med botiden for flere grupper. Blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka, Etiopia, Afghanistan og Somalia, er inntektsnivået blant de 30-39 år nærmere det generelle inntektsnivået til hele befolkningen i samme alder - sammenlignet med de i alderen 18-29 år fra de samme landene. Blant for eksempel afghanerne utgjør median-inntekten blant de 18-29 år om lag 65 prosent av inntekten til den jevnaldrende befolkningen, mens denne andelen, som tidligere vist, stiger til om lag 72 prosent blant afghanere i alderen 30-39 år.

Figur 6.4 **Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU) som andel av medianen i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. 30-39 år. 2018**

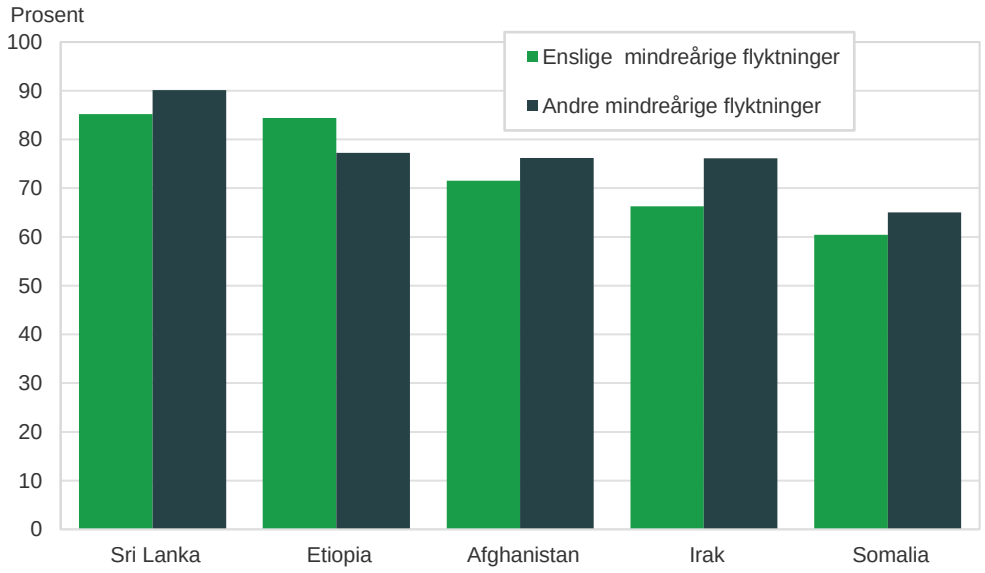

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger. Statistisk sentralbyrå

Men uansett alder/botid og landbakgrunn ligger inntektsnivåene målt ved median ekvivalentinntekt godt under inntektsnivået til den jevnaldrende befolkningen for de aller fleste grupper som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Lenger ned i kapitlet skal vi se nærmere på fordelingen av inntekt.

6.5. Endret inntektssammensetning med økt botid

Økt botid medfører økt grad av økonomisk selvhjulpenhet ved at inntekt fra arbeid øker og ulike former for stønader minsker i inntektsmessig betydning. Husholdningens samlede inntekt består av inntekt fra arbeid, kapitalinntekter og ulike overføringer som ytelser fra folketrygden, dagpenger ved arbeidsledighet, sykepenger, introduksjonsstønad, bostøtte, barnetrygd, kontantstøtte, sosialhjelp mv.

Figur 6.5 viser inntektssammensetningen i 2018 til mindreårige flyktninger i alderen 18–39 år etter deres botid. Vi sammenligner igjen de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger med andre mindreårige flyktninger.

Figur 6.5 Andel yrkesinntekter, kapitalinntekter og overføringer i 2018, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-39 år per 1. januar 2019

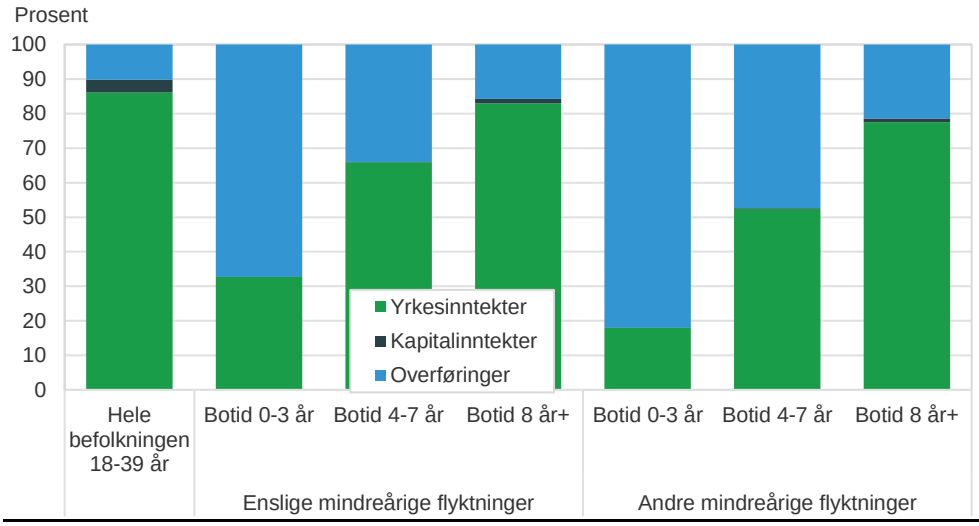

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figuren viser at inntekt fra arbeid øker i inntektsmessig betydning for husholdningene til enslige mindreårige flyktninger med økt botid. Yrkesinntekt utgjør i gjennomsnitt 33 prosent av den samlede inntekten til husholdningene for de med kortest botid (0–3 år). For andre mindreårige flyktninger er tilsvarende andel 18 prosent. Når botiden øker til 4–7 år utgjør yrkesinntekten i gjennomsnitt 66 prosent av den samlede husholdningsinntekten for de som ble bosatt som enslige mindreårige. Blant de med lengst botid, 8 år og lengre, bidrar inntekt fra arbeid i gjennomsnitt med 83 prosent av husholdningens samlede inntekter. For andre mindreårige flyktninger øker også yrkesinntekten i betydning med økende botid. I befolkningen generelt i alderen 18-39 år utgjør inntekt fra arbeid i gjennomsnitt 86 prosent av husholdningsinntektene.

Kapitalinntekter har liten eller ingen inntektsmessig betydning for disse gruppene av flyktninger. Ulike typer overføringer minsker i inntektsmessig betydning med økt yrkesinntekt, men utgjør fortsatt en betydelig andel av husholdningsinntekten selv etter mange års botid for begge grupper av flyktninger, som vist i figur 6.5.

Blant de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og med kortest botid (0-3 år), er introduksjonsstønaden den klart viktigste overføringen fulgt av sosialhjelp, bostøtte og barnetrygd. For dem med botid 4-7 år har sosialhjelp størst

gjennomsnittlig inntektsmessig betydning for husholdningen, men også introduksjonsstønad og ulike ytelser fra folketrygden er viktige typer overføringer. For de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger og med lengst botid (8 år og lenger), får ulike typer overføringer som erstatter tidligere yrkesinntekt økt betydning; sykepenger, arbeidsavklaringspenger, dagpenger ved arbeidsledighet mv.

6.6. Høye andeler nederst i inntektsfordelingen

Inntektsnivået målt ved medianinntekten, slik vi tidligere har vist, kan fortelle en god del om inntektsforskjeller, men gir ikke noe godt bilde av hvordan inntektene er fordelt. Hvordan plasserer personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger seg i inntektsfordelingen? En metode for å vise dette er å rangere hele den jevnaldrende befolkningen i like store inntektsklasser ut i fra størrelsen på husholdningsinntektene, og deretter se hvilke andeler disse personene har i de ulike inntektsklassene.

Vi skal igjen skille på aldersgruppene 18-29 år (tabell 6.1) og 30-39 år (tabell 6.2). I tabell 6.1 har vi benyttet kvartiler for aldersgruppen 18-29 år - det vil si at vi deler opp hele befolkningen i denne aldersgruppen i fire like store inntektsklasser for inntektsåret 2018 (til sammen 734 641 personer). Kvartil 1 vil da være de 25 prosentene i aldersgruppen 18-29 år med lavest inntekt i landet, mens kvartil 4 er de 25 prosentene med høyest inntekt. For å kunne sammenligne inntektene til ulike typer husholdninger har vi benyttet inntekt etter skatt per forbruksenhet slik vi også gjorde når vi sammenlignet inntektsnivået. Som vi ser fordeler befolkningen i alderen 18-29 år seg likt med 25 prosent i hvert kvartil i tabell 6.1. De samme inntektsgrenser er deretter benyttet for å fordele jevnaldrende personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn, i de fire inntektsklassene og etter deres ekvivalentinntekt i 2018. Til sammenligning er tilsvarende gjort for øvrige mindreårige flyktninger. Studenter er, i likhet med tidligere, holdt utenfor[8].

Tabell 6.1 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)[2]. 2018. Alder 18-29 år per 1. januar 2019

	Antall personer	Inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)			
		1. kvartil	2. kvartil	3. kvartil	4. kvartil
Bosatt som enslige mindreårige flyktninger, nå 18-29 år					
I alt	5 957	67	22	8	3
Herav:					
Eritrea	1 165	84	13	2	1
Etiopia	154	68	19	9	4
Somalia	583	73	22	4	1
Afghanistan	3 027	59	26	11	4
Sri Lanka	154	44	32	12	12
Irak	143	57	27	13	4
Syria	369	91	7	1	1
Bosatt som andre mindreårige flyktninger, nå 18-29 år					
I alt	21 318	57	26	12	5
Herav:					
Eritrea	891	69	24	5	2
Etiopia	569	57	28	11	4
Somalia	3 862	78	16	5	1
Afghanistan	2 246	52	31	13	4
Sri Lanka	172	35	20	31	14
Irak	3 596	48	31	15	6
Syria	957	88	9	3	1
Hele befolkningen 18-29 år	734 641	25	25	25	25

[1] Personer i studenthusholdninger og institusjonsbeboere er utelatt.
[2] Kvartilgrenser for hele befolkningen 18-29 år.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

[8] I vedleggstabell A9 er tilsvarende fordeling gjort med kun den yrkesinntekten som er registrert på vedkommende person 18-29 år.

Hvis de 5 957 enslige mindreårige flyktningene, nå i alderen 18-29 år, hadde hatt samme inntektsfordeling som hele den jevnaldrende befolkningen ville andelene vært 25 prosent i hvert inntektskvartil. Men personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger er, ikke overraskende, kraftig overrepresentert nederst i inntektsfordelingen. 67 prosent plasserer seg inntektsmessig i nederste inntektskvartil. Til sammenligning er denne andelen 57 prosent blant de som ble bosatt som mindreårige flyktninger sammen med foresatte. Nesten ingen fra disse to flyktninggruppene er å finne blant de 18-29 år med høyest inntekt – kun 3 og 5 prosent for henholdsvis enslige mindreårige og øvrige mindreårige flyktninger. Andelen aleneboende er en viktig årsak til at de i alderen 18-29 år som kom som enslige mindreårige, er så overrepresentert i laveste inntektsklasse. Syv av ti i denne aldersgruppen er fortsatt aleneboende, mens dette gjelder for 22 prosent i hele den jevnaldrende befolkningen. SSBs årlige inntektsstatistikk for husholdninger viser at unge aleneboende generelt er overrepresentert nederst i inntektsfordelingen (Omholt m.fl. 2019).

Det er store forskjeller mellom de ulike gruppene etter landbakgrunn. Nederst i inntektsfordelingen finner vi en klar overrepresentasjon av enslige mindreårige flyktninger med kort botid, og hvor mange er i introduksjonsordningen, med bakgrunn fra Syria (91 prosent) og Eritrea (84 prosent). Men samtlige grupper i tabell 6.1 er overrepresentert i laveste inntektskvartil. Minst andel har de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger fra Sri Lanka med 44 prosent. Som vi tidligere har nevnt er dette en gruppe med gjennomsnittlig lang botid og relativt høy sysselsetting. Denne flyktninggruppen har også den største andelen i øverste inntektsklasse med 12 prosent. Også blant andre mindreårige flyktninger skiller de fra Sri Lanka seg ut ved å ha minst andel nederst i inntektsfordelingen (35 prosent), og størst andel blant firedelen med høyest inntekt (14 prosent).

Blant de mer enn 3 000 afghanerne 18-29 år som har kommet som enslige mindreårige flyktninger, tilhører godt over halvparten (59 prosent) laveste inntektsklasse i 2018. Om lag 15 prosent har en inntekt etter skatt per forbruksenhet som plasserer dem i de to øverste inntektskvartilene.

Tabell 6.2 gir en tilsvarende oversikt over inntektsfordelingen som tabell 6.1, men nå for aldersgruppen 30-39 år. Det er kvartilgrensene for hele befolkningen i den aldersgruppen som er benyttet til å fordele jevnaldrende personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, i ulike inntektsklasser etter landbakgrunn[9]. Vi ser her på de fem landene Sri Lanka, Etiopia, Afghanistan, Irak og Somalia. Som beskrevet tidligere har øvrige land foreløpig for få personer i denne aldersgruppen til at det kan gis inntektstall.

[9] I vedleggstabell A10 er tilsvarende fordeling gjort med kun den yrkesinntekten som er registrert på vedkommende person 30-39 år.

Tabell 6.2 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)[2]. 2018. Alder 30-39 år per 1. januar 2019

	Antall personer	Inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)			
		1. kvartil	2. kvartil	3. kvartil	4. kvartil
Bosatt som enslige mindreårige flyktninger, nå 30-39 år					
I alt	1 576	58	24	12	7
Herav:					
Etiopia	186	38	35	17	10
Somalia	409	73	15	7	4
Afghanistan	248	60	24	11	4
Sri Lanka	208	36	38	14	12
Irak	263	64	21	10	6
Bosatt som andre mindreårige flyktninger, nå 30-39 år					
I alt	5 300	47	26	16	11
Herav:					
Etiopia	152	49	26	14	10
Somalia	722	65	23	9	3
Afghanistan	405	52	25	15	9
Sri Lanka	142	28	31	22	19
Irak	1 322	51	25	14	10
Hele befolkningen 30-39 år	708 492	25	25	25	25

[1] Personer i studenthusholdninger og institusjonsbeboere er utelatt.
[2] Kvartilgrenser for hele befolkningen 30-39 år.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

De 1 576 personene som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og som nå er kommet i aldersgruppen 30-39 år, ligger høyere plassert i inntektsfordelingen til hele den jevnaldrende befolkningen, enn tilfellet var for de i alderen 18-29 år. Men fortsatt er de sterkt overrepresenterte i de laveste inntektsklassene. Nesten seks av ti (58 prosent) har en husholdningsinntekt etter skatt per forbruksenhet som plasserer dem i laveste inntektskvartil. Blant andre mindreårige flyktninger er denne andelen 47 prosent. I høyeste inntektsklasse er andelen 7 prosent blant de som er kommet som enslige mindreårige - sammenlignet med 11 prosent blant andre mindreårige flyktninger.

Hver tredje person i denne aldersgruppen, som har kommet som enslig mindreårig flyktning, er aleneboende. I hele befolkningen 30-39 år, er én av fem uten andre husholdningsmedlemmer.

Hvis vi ser på de enkelte landene har enslige mindreårige, nå i alderen 30-39 år, med somalisk, afghansk eller irakisk landbakgrunn fortsatt (minst) like høye andeler i laveste inntektsklasse som de i aldersgruppen 18-29 år. Igjen har de mindreårige flyktningene fra Sri Lanka lavest andel i nederste inntektsklasse (36 prosent), mens 12 prosent av disse har en inntekt som plasserer dem blant de med høyest inntekt i 2018. Nesten tilsvarende inntektsfordeling finner vi blant etiopiere 30-39 år som har kommet som enslige mindreårige flyktninger.

6.7. Mange med vedvarende lavinntekt

Vi har så langt sett på inntektsforholdene til de som er kommet som enslige mindreårige flyktninger ved hjelp av inntektsdata for året 2018. I foregående avsnitt fant vi at denne flyktninggruppen er sterkt overrepresentert blant de med lavest inntekt når vi sammenligner med hele befolkningen i samme alder - fordelt etter ulike inntektsklasser.

En mye brukt metode for å belyse forekomsten av lavinntekt er å se på hvor mange personer som tilhører en husholdning som har en inntekt betydelig lavere enn det som er den typiske inntekten i samfunnet. Selv om det er vanskelig å ha en bestemt oppfatning om hva som menes med «betydelig lavere», eller hva som er «den

typiske inntekten» i samfunnet, er det i dag vanlig å definere en slik lavinntekts-grense ut fra en relativ avstand til medianinntekten i hele befolkningen, for eksempel det beløpet som tilsvarer 60 prosent av medianinntekten (Epland og Kirkeberg 2014)[10]. For å bedre kunne gi et bilde av om lavinntekt er en forbigående eller en mer varig situasjon, er det ofte vanlig å følge samme individ over flere år ved å benytte paneldata. Les mer om hvordan vedvarende lavinntekt beregnes i avsnitt 1.3.

I figur 6.6 er husholdningsinntektene gjennom treårsperioden 2016–2018 slått sammen, og deretter er alle som hadde en gjennomsnittlig inntekt lavere enn 60 prosent av mediangjennomsnittet i samme periode, definert som å ha såkalt vedvarende lavinntekt. Vi skiller igjen på aldersgruppene 18-29 år og 30-39 år.

Figur 6.6 Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Hele befolkningen, herav personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Aldersgruppene 18-29 år og 30-39 år. Alder per 1. januar 2019

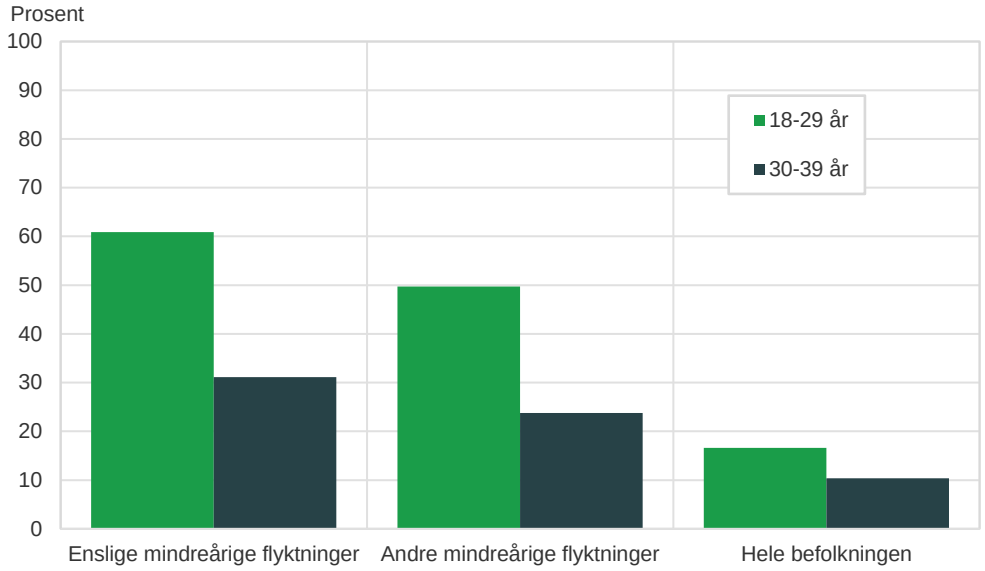

[1]Aleneboende studenter utelatt.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Som vi ser er de som ble bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen. Nesten 61 prosent av flyktningene i alderen 18–29 år som ble bosatt som enslige mindreårige hadde vedvarende lavinntekt i perioden 2016–2018. Men økte inntekter med økende botid gjør at andelen er betraktelig lavere blant de i alderen 30-39 år - 31 prosent. For andre mindreårige flyktninger blir også lavinntektsandelen halvert fra den yngste til den litt eldre aldersgruppen – fra 50 til 24 prosent. I hele den jevnaldrende befolkningen var andelen som tilhører lavinntektsgruppen nesten 17 prosent blant de 18-29 år og drøyt 10 prosent blant de 30-39 år.

[10] Siden mottatt studielån ikke omfattes av det inntektsbegrepet som benyttes (inntekt etter skatt), er det vanlig å utelate studenter fra lavinntektsgruppen.

Figur 6.7 **Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. Alder 18-29 år per 1. januar 2019**

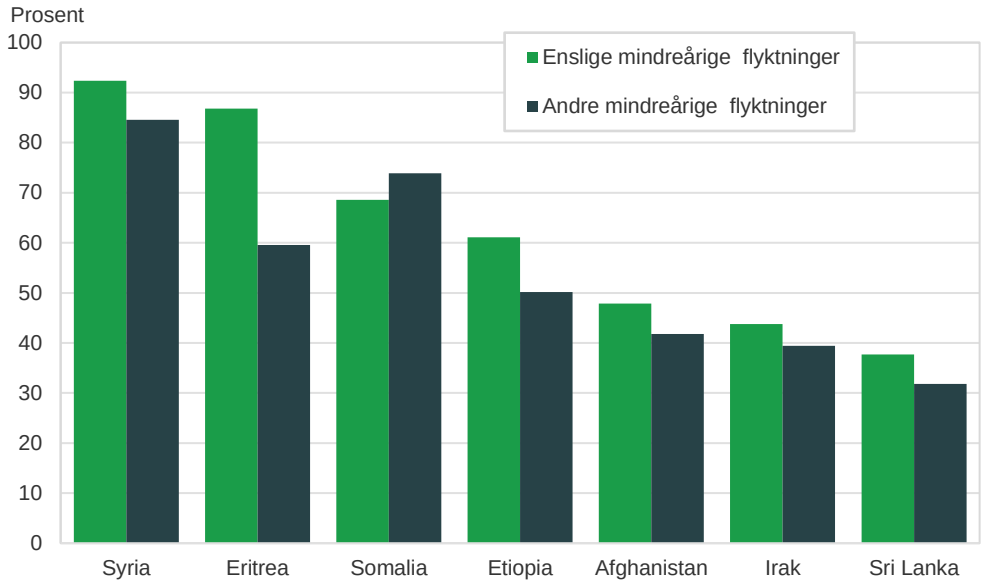

[1]Aleneboende studenter utelatt.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figur 6.8 **Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. Alder 30-39 år per 1. januar 2019**

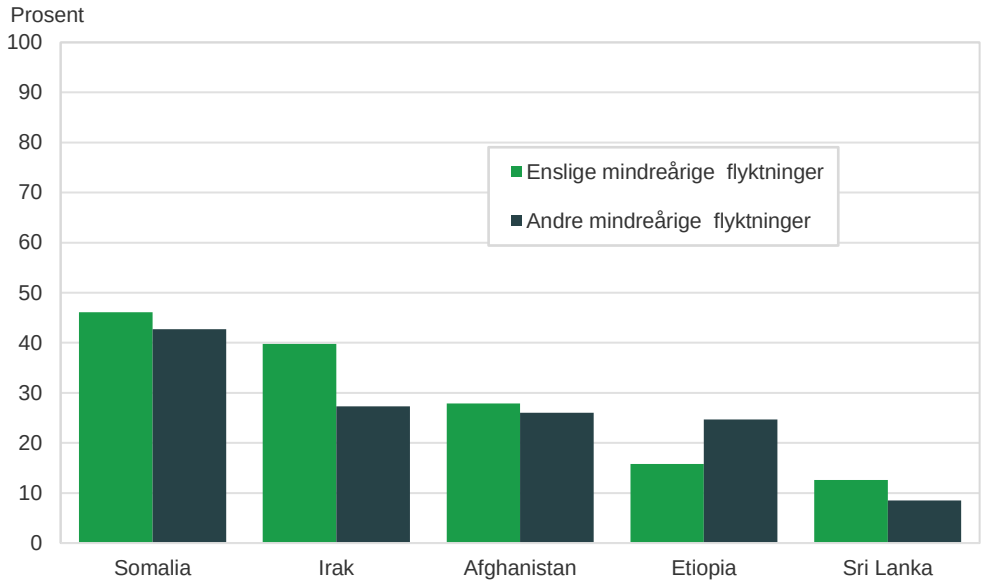

[1]Aleneboende studenter utelatt.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Det er store forskjeller i andelen med vedvarende lavinntekt når vi ser på landbakgrunnen til de enslige mindreårige flyktningene, og som nå har kommet i aldersgruppen 18–29 år. Vi finner de største andelene med vedvarende lavinntekt blant enslige mindreårige flyktninger fra Syria og Eritrea med henholdsvis 92 og 87 prosent. Disse svært høye lavinntektsandelene kan blant annet tilskrives at mange fra disse to landene har kort botid og er unge, og mange deltar derfor i introduksjonsordningen og mottar introduksjonsstønad. Denne stønaden utgjør to ganger grunnbeløpet i folketrygden (om lag 192 000 kroner i 2018), og vil ligge

under lavinntektsgrensen definert ved EU-60. I tillegg er regelverket slik at deltakere under 25 år mottar to tredeler av denne stønaden.

Lavest andel med vedvarende lavinntekt finner vi blant mindreårige flyktninger fra Sri Lanka med om lag 38 prosent blant de 18-29 år, og i underkant av 13 prosent blant de i alderen 30-39 år. Dette er ingen stor gruppe flyktninger, men de har gjennomsnittlig lang botid, er eldre og har en relativt høy andel sysselsatte. Mindreårige flyktninger fra Sri Lanka, som kom med foresatte, har en lav-inntektsandel blant de 30-39 år som ligger lavere enn i den jevnaldrende befolkningen generelt.

I den tallmessige største gruppen flyktninger, afghanere som har fått opphold som enslige mindreårige, er lavinntektsandelen på 48 prosent blant de i alderen 18-29 år. For de i alderen 30-39 år er denne andelen 28 prosent.

Blant de fem landene i figur 6.8 hvor vi har mulighet til å se på forekomsten av vedvarende lavinntekt for de i alderen 30-39 år, har de med bakgrunn fra Somalia høyest andel med 46 prosent. Blant disse somaliske flyktningene som har fått opphold som enslige mindreårige, er lavinntektsandelen 69 prosent i aldersgruppen 18-29 år.

Figurene 6.7 og 6.8 viser at enslige mindreårige flyktninger er en spesielt økonomisk utsatt gruppe, men det er til dels store forskjeller etter landbakgrunn. Mange gjør det klart bedre inntektsmessig etter hvert, og lavinntektsandelen faller klart med økende botid. Men inntektstallene viser også at en del har problemer med å forbedre sin økonomiske situasjon selv etter mange års botid i Norge.

Referanser

Aalandslid, Vebjørn. (2007): *Innvandreres demografi og levekår i 12 kommuner i Norge*. (Rapporter 2007/24) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandreres-demografi-og-levekaar-i-12-kommuner-i-norge

Aalandslid, Vebjørn, og Enes, Anette Walstad. (2012): *Enslige mindreårige flyktninger i arbeid og utdanning.* (Rapporter 2012/13) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/enslige-mindreaarige-flyktninger-i-arbeid-og-utdanning

Allertsen, Linda M., Kalve, Trygve, og Aalandslid, Vebjørn. (2007): *Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet 2005.* (Rapporter 2007/41) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/enslige-mindreaarige-asylsokere-i-barnevernet-2005

Berge, Christoffer, Olsen, Bjørn, og Næsheim, Helge. (2017): *Flyktningers vei inn i arbeidsmarkedet.* (Rapporter 2017/21) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/flyktningers-vei-inn-i-arbeidsmarkedet

Dalgard, Anne Berit. (2016): *Enslige mindreårige flyktninger 1996-2014: 90 prosent fra Afghanistan i arbeid og utdanning etter fire år.* Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/90-prosent-fra-afghanistan-i-arbeid-og-utdanning-etter-fire-ar

Dalgard, Anne Berit, Wiggen, Kjersti Stabell og Dyrhaug, Tone (2018): *Enslige mindreårige flyktninger 2015-2016 Demografi, barnevern, arbeid, utdanning og inntekt*. Statistisk sentralbyrå. Rapporter 2018/3. Hentet fra: https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/_attachment/337320?_ts=161082048c8

Dzamarija, Minja Tea, og Sandnes, Toril. (2016): *Familieinnvandring og ekteskapsmønster 1990-2015.* (Rapporter 2016/39) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/familieinnvandring-og-ekteskapsmonster-19902015

Enes, Anette Walstad, og Wiggen, Kjersti Stabell. (2016): *Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2009-2013.* (Rapporter 2016/24) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2009-2013

Epland, Jon og Kirkeberg, Mads Ivar. (2014): *Flere innvandrerbarnefamilier med lavinntekt.* Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/flere-innvandrerbarnefamilier-med-lavinntekt

Epland, Jon og Kirkeberg, Mads Ivar. (2018): *Store inntektsforskjeller blant norskfødte med innvandrerforeldre.* SSB Analyse 2018/10. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/store-inntektsforskjeller-blant-norskfodte-med-innvandrerforeldre

Haugen, John Åge og Dyrhaug, Tone. (2014): *Enslige mindreårige flyktninger i barnevernet 2011.* (Rapporter 2014/07) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/enslige-mindrearige-flyktninger-i-barnevernet-2011

Horgen, Erik Herstad. (2014): *Innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet - hvem er de?* (Rapporter 2014/22) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/_attachment/180569?_ts=1465bdad6d8

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. (2017a): *Arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger - en håndbok for kommunene* Hentet fra: https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/brosjyrer-og-ressurser/arbeid-med-enslige-mindrearige-asylsokere-og-flyktninger---en-handbok-for-kommunene.pdf

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. (2017b): *Bosetting av enslige mindreårige flyktninger*. Hentet fra: http://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/slik-bosettes-flyktninger/enslige-mindrearige-flyktninger/

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. (2017c): *Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger*. Hentet fra: http://www.imdi.no/tilskudd/tilskudd-enslige-mindrearige/

Kirkeberg, Mads Ivar, Dzamarija, Minja Tea, Lunde Bratholmen, Nadine Viktoria og Strøm, Frøydis (2019): *Norskfødte med innvandrerforeldre - hvordan går det med dem? Demografi, utdanning, arbeid og inntekt.* Rapporter 2019/21, Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/391638?_ts=16bb80598d8

Kirkeberg, Mads Ivar og Lunde, Harald. (2019): *Enslige mindreårige flyktninger 1996-2017: Tre av fire enslige mindreårige flyktninger i arbeid eller utdanning.* Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/tre-av-fire-enslige-mindrearige-flyktninger-i-arbeid-eller-utdanning

Lunde, Harald og Lysen, Jinghui (2019): *Tidligere dektakere i introduksjonsordninegn 2005-2016.* (Rapporter 2019/38) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2005-2016

Nerland, Sølve Mikal, Aurdal, Per Svein, og Horgen, Erik Herstad. (2011): *System for persondata - versjon 9: Dokumentasjon av årgangene 2008-2009.* (Notater 47/2011) Hentet fra: https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_201147/notat_201147.pdf

Olsen, Bjørn. (2017): *Flyktninger i og utenfor arbeidsmarkedet 2015.* (Rapporter 2017/08) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-og-utenfor-arbeidsmarkedet-2015

Omholt, Elisabeth Løyland. (red.) (2019): *Økonomi og levekår for lavinntektsgrupper 2019.* (Rapporter 2019/33). Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/_attachment/401236?_ts=16e12ba0ff0

Ordemann, Adrian Haugen. (2017): *Monitor for sekundærflytting. Sekundærflytting blant personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge 2005-2014.* (Rapporter 2017/18) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/monitor-for-sekundaerflytting-2017

Pettersen, Silje Vatne. (2007): *Enslige mindreårige asylsøkere og gjenforening med foreldre*. (Rapporter 2007/58) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/enslige-mindreaarige-asylsokere-og-gjenforening-med-foreldre

Statistisk sentralbyrå. (2017a): *Befolkningens utdanningsnivå*. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/utniv

Statistisk sentralbyrå. (2017b): *Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger*. Hentet fra: https://www.ssb.no/ifhus

Strøm, Frøydis (2019): *Svakere vekst i antall personer med flyktningbakgrunn.* Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/svakere-vekst-i-antall-personer-med-flyktningbakgrunn

UDI-regelverk. (2012a) *Behandling av asylsaker fra enslige mindreårige søkere - særlig om aldersvurdering*. https://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/udi-praksisnotater/pn-2012-011/

UDI-regelverk. (2012b) *Registrering, vurdering og endring av ID-opplysninger i saker etter utlendingsloven*. https://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/udi-rundskriv/rs-2012-009/

Utlendingsdirektoratet. (2011): *Årsrapport 2010: Tall og fakta.* Hentet fra: https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/arsrapporter/eldre-arsrapporter/arsrapport-2010/

Utlendingsdirektoratet (2013): Tall hentet fra: https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-enslige-mindrearige-asylsokere-etter-statsborgerskap-og-ar-2007-2013/

Utlendingsdirektoratet (2015): Tall hentet fra: (https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/arsrapporter/tall-og-fakta-2015/faktaskriv-2015/hvem-kom-som-enslige-mindrearige-asylsokere/

Utlendingsdirektoratet. (2017a): *Dublin-samarbeidet*. Hentet fra: http://www.udi.no/Sentrale-tema/beskyttelse/Asylsokere-og-flyktninger/Dublin-samarbeidet/

Utlendingsdirektoratet. (2017b): *Årsrapport 2016: Tall og fakta.* Hentet fra: https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/arsrapporter/tall-og-fakta-2016/

Vrålstad, Signe, og Wiggen, Kjersti Stabell. (2017): *Levekår blant innvandrere i Norge 2016.* (Rapporter 2017/13) Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra: http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/levekar-blant-innvandrere-i-norge-2016

Wiggen, Kjersti Stabell. (2014): *Enslige mindreårige flyktninger, 2011*. (Rapporter 2014/9). Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/_attachment/167465?_ts=144b604d570

Wiggen, Kjersti Stabell. (2016): *Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996–2013: Tre av fire i arbeid eller utdanning*. Hentet fra: http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/tre-av-fire-i-arbeid-eller-utdanning

Vedlegg A: Vedleggstabeller

Tabell A 1 Alder ved bosetting, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent

	I alt	Etiopia	Somalia	Afghanistan	Sri Lanka	Irak	Iran	Syria	Eritrea	Andre
0-14 år	19,9	13,2	24,7	21,4	35,0	5,6	31,8	24,0	9,1	22,3
15 år	14,7	7,6	8,8	19,9	16,3	5,6	13,9	11,2	9,7	12,7
16 år	25,3	22,7	21,3	26,3	18,8	18,8	28,5	24,7	32,4	19,0
17 år	32,0	36,5	33,3	28,5	19,3	50,5	17,9	31,1	42,2	27,5
18+ år	8,2	20,0	12,0	3,8	10,8	19,7	7,9	9,1	6,6	18,6

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 2 Aldersfordeling per 1.1.2019, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent

	I alt	Etiopia	Somalia	Afghanistan	Sri Lanka	Irak	Iran	Eritrea	Andre
14 år og yngre	1,8	1,1	1,5	1,4	1,0	0,7	6,0	0,6	5,8
15-17 år	10,8	3,0	1,3	16,2	1,3	1,4	20,5	6,1	14,0
18-20 år	27,5	12,4	7,5	27,5	4,0	2,8	31,1	55,0	35,4
21-22 år	10,9	10,8	15,4	8,4	4,8	0,9	11,9	21,3	8,7
23-29 år	31,5	21,9	36,4	40,7	34,5	30,3	18,5	13,0	18,6
30 år og over	17,6	50,8	37,9	5,9	54,5	63,9	11,9	3,9	17,5

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 3 Kommuner som har bosatt minst 50 enslige mindreårige flyktninger. Antall som er blitt bosatt 1996-2018, og antall som bor i kommunen per 1.1.2019

	Bosettingskommune	Bosted per 1.1.2019
Oslo	661	1 606
Trondheim	430	459
Bergen	400	438
Kristiansand	311	257
Vadsø	287	89
Stavanger	256	341
Bærum	208	233
Asker	187	190
Salangen	186	63
Drammen	171	228
Tromsø	145	138
Sandnes	135	149
Skien	120	121
Larvik	112	81
Arendal	110	113
Hamarøy - Hábmer	100	32
Sandefjord	96	98
Horten	94	84
Fredrikstad	89	162
Alta	89	71
Nesna	88	28
Levanger	84	56
Gjøvik	81	80
Færder	81	58
Grimstad	80	71
Vestvågøy	80	51
Bø	84	34
Tønsberg	78	108
Flora	78	43
Elverum	77	64
Sunndal	77	31
Sortland – Suortá	73	49
Vefsn	69	47
Lørenskog	67	95
Hamar	66	80
Bodø	66	83
Alstahaug	66	32
Lillehammer	64	59
Kragerø	64	28
Notodden	63	34
Stjørdal	63	57
Hammerfest	62	66
Hvaler	61	23
Molde	61	51
Steinkjer	61	42
Porsgrunn	60	81
Risør	59	35
Askøy	58	37
Skedsmo	56	150
Bamble	56	35
Volda	54	36
Vågan	54	41
Grong	54	26
Sarpsborg	53	78
Tynset	53	21
Ålesund	52	78
Lier	51	40
Ski	50	53

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 4 Antall personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter kommune og botid. Kommuner med 40 eller flere enslige mindreårige flyktninger pr. 1.1.2019

	Under 4 år	Over 4 år	I alt
Hele landet	3 207	6 137	9 344
Bostedskommune			
Oslo	200	1 406	1 606
Trondheim	201	258	459
Bergen	135	303	438
Stavanger	98	243	341
Kristiansand	64	193	257
Bærum	72	161	233
Drammen	41	187	228
Asker	73	117	190
Fredrikstad	42	120	162
Skedsmo	42	108	150
Sandnes	55	94	149
Tromsø	31	107	138
Skien	23	98	121
Ullensaker	7	113	120
Arendal	51	62	113
Tønsberg	32	76	108
Sandefjord	38	60	98
Lørenskog	20	75	95
Vadsø	42	47	89
Horten	31	53	84
Bodø	28	55	83
Larvik	41	40	81
Porsgrunn	33	48	81
Gjøvik	35	45	80
Hamar	21	59	80
Sarpsborg	34	44	78
Ålesund	18	60	78
Moss	25	47	72
Grimstad	24	47	71
Alta	19	52	71
Hammerfest	24	42	66
Elverum	25	39	64
Salangen	35	28	63
Lillehammer	26	33	59
Færder	25	33	58
Stjørdal	22	35	57
Levanger	24	32	56
Ski	19	34	53
Ringerike	29	22	51
Vestvågøy	20	31	51
Molde	14	37	51
Oppegård	25	24	49
Sortland – Suortá	34	15	49
Vefsn	27	20	47
Kongsberg	8	39	47
Mandal	24	19	43
Ringsaker	11	32	43
Flora	29	14	43
Steinkjer	18	24	42
Rana	19	22	41
Vågan	22	19	41
Nesodden	19	22	41
Lier	9	31	40

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 5 Antall personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn, botid og kjønn. Pr. 1.1.2019

		Landbakgrunn								
	I alt	Eritrea	Etiopia	Somalia	Afghanistan	Sri Lanka	Irak	Iran	Syria	Andre
I alt	9 344	1 395	370	1 127	4 322	400	432	151	572	575
Botid										
0-3 år	3 207	682	50	66	1 726	5	18	75	497	88
4-7 år	2 108	540	63	363	887	11	14	40	66	124
Over 7 år	4 029	173	257	698	1 709	384	400	36	9	363
Menn	7 826	996	167	695	4 254	313	412	118	485	386
Kvinner	1 518	399	203	432	68	87	20	33	87	189

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 6 Bosettingsfylke for enslige mindreårige flyktninger som har flyttet til Oslo per 1.1.2019. Antall og prosent.

	Antall	Prosent
I alt	1 064	100
Nordland	106	10
Akershus	103	10
Telemark	98	9
Troms Romsa	93	9
Finnmark Finnmárku	92	9
Vest-Agder	61	6
Oppland	53	5
Hedmark	52	5
Vestfold	50	5
Møre og Romsdal	48	5
Buskerud	47	4
Rogaland	44	4
Nord-Trøndelag	43	4
Hordaland	36	3
Sør-Trøndelag	30	3
Sogn og Fjordane	26	2
Aust-Agder	25	2
Østfold	20	2

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 7 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018. Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 1996-2000, 2001-2004 og 2005-2008

Statusår	Aktive	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Introduksjonsordningen
Kohort 1996-2000					
2010	70	61	6	4	:
2011	71	61	7	3	:
2012	68	61	4	3	:
2013	67	61	4	2	:
2014	69	62	4	2	:
2015	67	58	6	4	:
2016	67	60	5	2	:
2017	69	62	4	2	:
2018	69	63	3	2	:
Kohort 2001-2004					
2010	75	56	13	6	:
2011	77	59	13	4	:
2012	76	62	9	5	:
2013	75	62	9	4	:
2014	75	64	7	4	:
2015	74	63	7	4	:
2016	73	62	7	4	:
2017	72	63	7	3	:
2018	72	64	5	3	:
Kohort 2005-2008					
2010	70	27	26	17	9
2011	75	29	28	18	3
2012	79	31	32	15	:
2013	80	38	28	14	:
2014	78	45	24	10	:
2015	75	48	20	7	:
2016	76	55	17	4	:
2017	79	60	14	5	:
2018	75	60	11	4	.

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 8 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018. Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 2009 - 2017

Statusår	Aktive	Sysselsatt	Sysselsatt og under utdanning	Under utdanning	Introduksjons-ordningen
Kohort 2009					
2010	36	16	3	18	23
2011	62	29	14	18	18
2012	81	26	30	25	8
2013	88	27	37	23	1
2014	85	35	37	13	:
2015	81	41	31	9	:
2016	79	51	23	5	:
2017	79	59	17	4	:
2018	82	66	13	4	:
Kohort 2010					
2011	31	15	4	12	25
2012	59	26	14	20	18
2013	79	23	31	25	6
2014	87	29	39	18	1
2015	82	35	35	12	0
2016	83	47	28	8	:
2017	83	55	23	6	:
2018	83	62	17	5	:
Kohort 2011					
2012	32	10	4	18	12
2013	62	17	15	29	12
2014	79	15	32	31	6
2015	83	17	38	28	1
2016	84	27	36	21	1
2017	80	39	29	12	.
2018	79	49	22	8	.
Kohort 2012					
2013	35	12	4	19	8
2014	59	20	16	22	10
2015	77	17	34	27	6
2016	84	18	42	23	1
2017	85	27	42	17	.
2018	79	36	33	9	.
Kohort 2013					
2014	29	11	2	16	11
2015	48	17	11	20	17
2016	67	14	25	27	7
2017	82	16	35	32	3
2018	84	18	40	25	.
Kohort 2014					
2015	21	7	2	13	13
2016	39	15	8	16	17
2017	66	11	22	33	13
2018	82	10	36	35	4
Kohort 2015					
2016	29	6	2	21	15
2017	39	13	10	16	24
2018	62	19	23	20	16
Kohort 2016					
2017	37	9	4	24	18
2018	54	15	14	25	23
Kohort 2017					
2018	41	9	9	23	12

Kilde: Utlendingsdirektoratet og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 9 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt yrkesinntekt[2]. 2018. Alder 18-29 år per 1. januar 2019

	Antall personer	Yrkesinntekt			
		1. kvartil	2. kvartil	3. kvartil	4. kvartil
Bosatt som enslige mindreårige flyktninger, nå 18-29 år					
I alt	5 957	40	21	24	15
Herav:					
Eritrea	1 165	63	23	11	3
Etiopia	154	41	23	27	10
Somalia	583	49	19	21	10
Afghanistan	3 027	27	21	30	22
Sri Lanka	154	25	14	31	31
Irak	143	24	15	38	23
Syria	369	68	25	7	1
Bosatt som andre mindreårige flyktninger, nå 18-29 år					
I alt	21 318	39	25	23	13
Herav:					
Eritrea	891	48	31	15	6
Etiopia	569	40	25	24	10
Somalia	3 862	52	23	18	7
Afghanistan	2 246	36	25	23	16
Sri Lanka	172	23	20	32	26
Irak	3 596	29	26	27	18
Syria	957	79	14	4	3
Hele befolkningen 18-29 år	734 641	25	25	25	25

[1] Personer i studenthusholdninger og institusjonsbeboere er utelatt.
[2] Kvartilgrenser for hele befolkningen 18-29 år. Yrkesinntekten omfatter også sykepenger og foreldrepenger.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 10 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt yrkesinntekt[2]. 2018. Alder 30-39 år per 1. januar 2019.

	Antall personer	Yrkesinntekt			
		1. kvartil	2. kvartil	3. kvartil	4. kvartil
Bosatt som enslige mindreårige flyktninger, nå 30-39 år					
I alt	1 576	38	24	22	15
Herav:					
Etiopia	186	25	35	22	18
Somalia	409	56	21	15	7
Afghanistan	248	24	28	30	18
Sri Lanka	208	19	25	31	25
Irak	263	46	20	18	16
Bosatt som andre mindreårige flyktninger, nå 30-39 år					
I alt	5 300	39	27	21	13
Herav:					
Etiopia	152	34	29	24	13
Somalia	722	51	29	14	6
Afghanistan	405	38	29	19	14
Sri Lanka	142	31	21	28	20
Irak	1 322	42	26	18	14
Hele befolkningen 30-39 år	708 492	25	25	25	25

[1] Personer i studenthusholdninger og institusjonsbeboere er utelatt.
[2] Kvartilgrenser for hele befolkningen 30-39 år. Yrkesinntekten omfatter også sykepenger og foreldrepenger.
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 2.1 Antall enslige mindreårige asylsøknader. 1996-2019 13
Figur 3.1 Bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter landbakgrunn 16
Figur 3.2 Antall bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter landbakgrunn og bosettingsår 17
Figur 3.3 Bosatte enslige mindreårige flyktninger per 1. januar 2019, etter kjønn 18
Figur 3.4 Alder ved bosetting, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent 20
Figur 3.5 Aldersfordeling per 1. januar 2019, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent 21
Figur 3.6 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018, etter bosettingsår og bosettingsstatus. Per 1. januar 2019 22
Figur 3.7 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter husholdningstype, alder og kjønn. Bosatte per 1. januar 2019 i privathusholdninger. Prosent 25
Figur 4.1 Kommuner som har bosatt minst 100 enslige mindreårige flyktninger. Antall som er blitt bosatt 1996-2018, og antall som bor i kommunen per 1.1.2019 27
Figur 4.2 Andel bosatt i Oslo, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Per 1.1.2019 32
Figur 4.3 Andel bosatt i Oslo, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018. Per 1.1.2019 32
Figur 4.4 Andel som bor i Oslo, etter landbakgrunn og botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i 1996-2016. Per 1.1.2019 33
Figur 5.1 Aktivitetsstatus per november 2018, etter kjønn og botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år 39
Figur 5.2 Høyeste utdanningsnivå per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år 40
Figur 5.3 Igangværende utdanning per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger, andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år 41
Figur 5.4 Andel sysselsatte/i utdanning per november 2018, etter alder ved utgangen av 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid på minst fire år og andre mindreårige flyktninger med samme botid. Alder 18-29 år 43
Figur 5.5 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år 44
Figur 5.6 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. 18-29 år. Prosent 45
Figur 5.7 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid 0-3 år. Alder 18-29 år 46
Figur 5.8 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid 4-7 år. Alder 18-29 år 46
Figur 5.9 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med mer enn 7 års botid. Alder 18-29 år 47
Figur 5.10 Andel sysselsatte/i utdanning/introduksjonsprogram per november 2018, etter alder ved bosetting. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år i 2019 48
Figur 5.11 Andel sysselsatte/ i utdanning/ introduksjonsprogram per november 2018, etter kommune. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år 49
Figur 5.12 Andel registrert helt arbeidsledige per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med minst fire års botid, og andre mindreårige flyktninger med samme botid. Alder 18-29 år. 50
Figur 5.13 Andel med ukjent status i SFP per november 2018. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger med botid på minst fire år. Alder 18-29 år 51
Figur 5.14 Andel hel -og deltidsansatte per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Etter kjønn. Alder 18-29 år 53

Figur 5.15 Avtalt arbeidstid per uke for lønnstakere per november 2018.Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger etter landbakgrunn. Alder 18-29 år 54
Figur 5.16 Andel heltidsansatte for lønnstakere per november 2018.Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger etter botid. Alder 18-29 år 55
Figur 5.17 Avtalt arbeidstid per uke for lønnstakere per november 2018.Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år 55
Figur 5.18 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018.Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Etter bosettingsår 56
Figur 5.19 Kohort 1996-2000 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018 57
Figur 5.20 Kohort 2001-2004 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018. 57
Figur 5.21 Kohort 2005-2008 og befolkningen 18-29 år i 2018. Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet 2010-2018 58
Figur 5.22 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) etter botid blant de enslige mindreårige flyktningene som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 2009 og 2010 58
Figur 5.23. Status etter botid blant enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting i 2009, sammenliknet med gjennomsnittet for befolkningen 18–29 år i 2018 59
Figur 5.24. Status etter botid blant enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting i 2010, sammenliknet med gjennomsnittet for befolkningen 18–29 år i 2018 60
Figur 6.1 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU), etter alder. Andel av medianinntekten i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. 18-29 år og 30-39 år. 2018 62
Figur 6.2 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU), etter alder og husholdningstype. Andel av medianinntekten i hele befolkningen i samme alder og husholdning. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. 18-29 år og 30-39 år. Aleneboende og øvrige husholdninger. 2018 63
Figur 6.3 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU) som andel av medianen i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. 18-29 år. 2018 64
Figur 6.4 Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU) som andel av medianen i den jevnaldrende befolkningen. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. 30-39 år. 2018 65
Figur 6.5 Andel yrkesinntekt, kapitalinntekt og overføringer etter botid. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-39 år per 1. januar 2019 66
Figur 6.6 Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Hele befolkningen, herav personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Aldersgruppene 18-29 år og 30-39 år. Alder per 1. januar 2019 70
Figur 6.7 Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. Alder 18-29 år per 1. januar 2019 71
Figur 6.8 Andel med vedvarende lavinntekt 2016-2018[1]. EU-60. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn. Alder 30-39 år per 1. januar 2019 71

Tabellregister

Tabell 3.1 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter botid og kjønn. Prosent og gjennomsnittlig botid. 19
Tabell 3.2 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter botid per 1. januar 2019 og landbakgrunn. Prosent 19
Tabell 3.3 Enslige mindreårige flyktninger bosatt i perioden 1996-2018, og antall familieinnvandrede til disse, etter landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019 23
Tabell 3.4 Andel enslige mindreårige flyktninger som har fått familieinnvandring, og antall familieinnvandrede til disse, etter landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019. Prosent 23
Tabell 3.5. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger i perioden 1996-2018, etter husholdningstype og landbakgrunn. Bosatte per 1. januar 2019. Prosent 24
Tabell 4.1 Antall innbyggere og enslige mindreårige flyktninger. Kommuner med mer enn 50 enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019. Prosent 28
Tabell 4.2 Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn og kommune. Kommuner med minst 100 enslige mindreårige flyktninger per 1.1.2019. Prosent 29
Tabell 4.3 Forekomst av sekundærflytting, i alt og etter botid per 1.1 2019. Enslige mindreårige flyktninger. Prosent 29
Tabell 4.4 De ti vanligste bostedskommunene for enslige mindreårige som har flyttet fra opprinnelig bosettingskommune, per 1.1 2019. Prosent 30
Tabell 4.5 De fem vanligste bosettingsfylkene for enslige mindreårige som har flyttet til Oslo, per 1.1 2019. Prosent 30
Tabell 4.6 Opprinnelig bosettingskommune, fraflytting fra opprinnelig bosettingskommunene og flytting til Oslo. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og kommuner som har bosatt minst 50 enslige mindreårige flyktninger. Per 1.1.2019. Antall og prosent 31
Tabell 5.1 Gjennomsnittlig botid, alder ved innvandring og alder per 1.1.2019. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år, i alt og etter kjønn. Prosent 35
Tabell 5.2 Gjennomsnittlig botid, etter landbakgrunn per 1.1.2019. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent 36
Tabell 5.3 Andel kvinner og menn per 1.1.2019. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent 36
Tabell 5.4 Aktivitetsstatus per november 2018. Befolkningen, bosatte enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. I alt og etter kjønn. Antall og prosent 36
Tabell 5.5 Aktivitetsstatus per november 2018. Bosatte enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Botid minst 4 år. Alder 18-29 år. I alt og etter kjønn. Antall og prosent 37
Tabell 5.6 Studieretning, igangværende utdanning per oktober 2018. Befolkningen, enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent 42
Tabell 5.7 Andel lønnstakere etter yrkesgruppe per november 2018. Befolkningen, personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger. Alder 18-29 år. Prosent 52
Tabell 6.1 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)[2]. 2018. Alder 18-29 år per 1. januar 2019 67
Tabell 6.2 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU)[2]. 2018. Alder 30-39 år per 1. januar 2019 69

Tabell A 1 Alder ved bosetting per 1.1.2019, etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent 76
Tabell A 2 Aldersfordeling per 1.1.2019, i alt og etter landbakgrunn. Personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Prosent 76
Tabell A 3 Kommuner som har bosatt minst 50 enslige mindreårige flyktninger. Antall som er blitt bosatt 1996-2018, og antall som bor i kommunen per 1.1.2019 .. 77
Tabell A 4 Antall personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter kommune og botid. Kommuner med 40 eller flere enslige mindreårige flyktninger pr. 1.1.2019 78

Tabell A 5 Antall personer bosatt som enslige mindreårige flyktninger, etter landbakgrunn, botid og kjønn. Pr. 1.1.2019. Prosent 79
Tabell A 6 Bosettingsfylke for enslige mindreårige flyktninger som har flyttet til Oslo per 1.1.2019. Antall og prosent. 79
Tabell A 7 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018. Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 1996-2000, 2001-2004 og 2005-2008 79
Tabell A 8 Andel sysselsatte, under utdanning eller i introduksjonsprogrammet (aktive) 2010-2018. Enslige mindreårige flyktninger som var mellom 15 og 18 år ved bosetting. Kohort 2009 - 2017 80
Tabell A 9 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt yrkesinntekt[2]. 2018. Alder 18-29 år per 1. januar 2019 81
Tabell A 10 Andel personer[1] bosatt som enslige mindreårige flyktninger og andre mindreårige flyktninger, etter kvartilfordelt yrkesinntekt[2]. 2018. Alder 30-39 år per 1. januar 2019 81

© Statistisk sentralbyrå, 2020
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1096-4 (trykt)
ISBN978-82-587-1097-1 (elektronisk)
ISSN 0806-2056